

Kom
verder

Kenniscentrum Leefomgeving

Werken met wijkbudgetten in Enschede

Een onderzoek naar de eerste ervaringen

ISSN 1872 4418-17

Copyright© 2013 by Saxion University of Applied Sciences.

All rights reserved. No part of this article may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the authors.

saxion.nl/leefomgeving

Colofon

Opdrachtgever:

Gemeente Enschede

Auteur(s):

*Theo de Bruijn, Elly Straatman, Jeroen Kuyper,
Yoeni Klein Braskamp en Koen Boswinkel*

Lectoraat Duurzame Leefomgeving

Registratienummer: 1872 – 4418 – 17

Saxion Kenniscentrum Leefomgeving

Enschede, augustus 2013

Inhoud

Voorwoord	4
1. Inleiding.....	5
2. Aanpak van het onderzoek.....	7
3. Resultaten van de deelonderzoeken	9
4. Conclusies en reflecties.....	26
Bijlagen	30

Voorwoord

Op 11 april 2011 stemde de gemeenteraad van Enschede in met het invoeren van Wijkbudgetten; mogelijkheden voor burgers om zelf initiatief te nemen voor hun woonomgeving. De bedoeling was om eind 2012 een tussenevaluatie uit te voeren. Omdat dit te snel na de start van de wijkbudgetten zou zijn, is de gemeenteraad eind 2012 een overzicht met stand van zaken gestuurd en is afgesproken dat de tussenevaluatie eind 2013 aan de gemeenteraad voorgelegd zou worden. De gemeente Enschede heeft Saxion Kenniscentrum Leefomgeving gevraagd om deze tussenevaluatie naar de uitvoering en effecten van de wijkbudgetten uit te voeren. Voor u ligt de tussenevaluatie. Het onderzoek, deels uitgevoerd door studenten en deels door onderzoekers van Saxion, vond plaats in de periode april – juli 2013. Het rapport biedt inzicht in hoe er is omgegaan met de wijkbudgetten. Daarbij is gekeken naar de uitvoering in 2012 en met name de bestedingsplannen die voor dat jaar zijn gemaakt. Inmiddels zijn ook voor 2013 de bestedingsplannen gereed. Deze vallen buiten de scope van dit onderzoek.

Wij willen de gemeente Enschede bedanken voor het verkrijgen van de juiste (contact)gegevens van de wijkraden en initiatiefnemers. We willen alle mensen van de wijkraden bedanken voor hun bereidheid om medewerking te verlenen aan dit onderzoek. Tot slot willen we de initiatiefnemers danken die bereid waren om extra informatie te geven. Alle informatie gezamenlijk stelt ons in staat om een getrouw beeld te schetsen van de huidige praktijk van de wijkbudgetten. De conclusies zijn, uiteraard, voor rekening van het onderzoeksteam.

Kenniscentrum Leefomgeving

Het Saxion Kenniscentrum Leefomgeving (KCL) doet onderzoek naar leefomgevingsvraagstukken. In het Kenniscentrum Leefomgeving is de kennis en expertise van acht lectoraten gebundeld vanuit het gemeenschappelijke profiel De Toekomstbestendige Stad. KCL heeft kennis en ervaring op het vlak van stedelijke ontwikkeling met name vanuit de invalshoeken duurzaamheid, governance/participatie en gebiedsontwikkeling. Dit onderzoek wordt met name gedragen door het lectoraat Duurzame Leefomgeving.

1. Inleiding

Het stimuleren van actief burgerschap is een actueel onderwerp. De overheid heeft niet voor alle problemen en vragen de juiste oplossing en is niet in staat maatschappelijke problemen geheel zelfstandig op te lossen. Veel problemen vragen om maatwerk en dit kan de overheid lang niet altijd bieden. Ook schieten, zeker nu, de financiële mogelijkheden van de gemeente tekort. De overheid kan het dus niet altijd zelf en zelfstandig (De Bruijn 2008). Bovendien weten burgers soms beter zelf oplossingen te bedenken in hun directe leefomgeving. Samenwerking is geboden. Soms is het zelfs beter om burgers veel eigen speelruimte te bieden en als gemeente op afstand te blijven.

In het Enschedese Coalitieakkoord 2010-2014 'Vertrouwen in Enschede' wordt ingestoken op het versterken van burgerparticipatie. Bewoners moeten meer aan het stuur staan. Verantwoordelijkheden terugbrengen in de wijk en meer ruimte geven aan bewoners, ondernemers en verenigingen zijn belangrijke doelen. Het instellen van wijkbudgetten is een belangrijke stap in dit proces. Iedere wijk krijgt daarbij een eigen budget. De doelstelling van het wijkbudget is het versterken van het verantwoordelijkheidsgevoel en het eigen vermogen en het vergroten van de betrokkenheid van burgers bij hun eigen buurt/wijk/dorp. Bewoners krijgen zeggenschap over de besteding van het wijkbudget. Zij worden uitgedaagd om met eigen initiatieven te komen en zorg te dragen voor realisatie. De bestedingen moeten wel een bijdrage leveren aan de vooraf gegeven politieke kaders. Deze kaders zijn:

- het bevorderen van arbeidsparticipatie
- een schone en hele leefomgeving
- het vergroten van het veiligheidsgevoel
- het stimuleren van wijkdiensten voor zorgafhankelijken
- het stimuleren van duurzaam gedrag
- het bevorderen van de leefbaarheid
- het bevorderen van de sociale samenhang

Op 11 april 2011 stemde de gemeenteraad in met het invoeren van Wijkbudgetten.

Theoretische inbedding

Zoals eerder al is gesuggereerd, is actief burgerschap een actueel onderwerp. Veel beleidsdocumenten en literatuur schrijven over dit thematiek. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de beleidsdocumenten Burgerkracht (RMO, 2011), Vertrouwen in burgers (WRR, 2012), Burgers maken hun buurt (Denters et al, 2013) en Bewoners initiatieven: proeftuin voor partnerschap tussen burgers en overheid (Tonkens en Verhoeven (2012).

Actief burgerschap wordt door hoogleraar Tonkens als volgt beschreven:

‘Actief burgerschap behelst het (leren) deelnemen aan en verantwoordelijkheid dragen voor de publieke zaak. Actief burgerschap ontstaat in de wisselwerking tussen burgers en de institutionele omgeving. Het vereist van burgers dat ze competenties ontwikkelen om die verantwoordelijkheid te

kunnen nemen en dragen, en het vereist van instituties dat zij burgers daartoe uitnodigen, ondersteunen en toerusten' (Internet Stichting Actief Burgerschap, 2013).

Wijkbudgetten als instrument sluit goed aan bij de beschrijving van actief burgerschap. Het bedient de publieke zaak en aan burgers wordt de kans geboden om zelf deel te nemen en verantwoordelijkheid dragen voor hun directe omgeving. De wisselwerking tussen de burgers en instituties is hier nadrukkelijk aan de orde.

Tonkens en Verhoeven (2012) hebben in hun onderzoek 'Bewonersinitiatieven: proeftuin voor partnerschap tussen burgers en overheid' het over partnerschap en sociale opwarming. Zij geven hiermee aan dat burgerinitiatieven nieuwe verhoudingen scheppen tussen burger en overheid. Het gaat hierbij juist over de verhouding waarin de overheid meer activeert en stimuleert in plaats van burgers als consument te bedienen. Dit maakt het bijzonder interessant om initiatieven als de wijkbudgetten in Enschede nader te bekijken.

Met de invoering van de wijkbudgetten is de verwachting dat een beweging in gang wordt gezet waarin burgers nog veel meer dan nu, zelf aan het stuur komen, wat leidt tot een verhoging van de participatie bij het verdelingsvraagstuk waar de gemeente voor staat. Burgers worden opdrachtgever van de gemeente en de gemeente is ondersteunend.

Het werken aan nieuwe verhoudingen tussen burgers en overheden is veel in discussie en niet onomstreden. In een recent artikel in NRC wijzen René Cuperus en Raul Lansink (2013) er op dat veel burgerinitiatieven naar verloop van tijd stranden. De vraag is in welke mate verantwoordelijkheden echt kunnen worden overgedragen.

Actief burgerschap vraagt blijkbaar veel van de burger, maar ook van de professional. Tonkens en Verhoeven (2012) geven ten eerste aan dat professionals zich veel sterker op burgers richten door zichzelf minder centraal te stellen. Ten tweede spreken zij over democratisch professionalisme. Daarmee wordt bedoeld dat professionals verbindingen leggen, bewaken de procedures en verantwoording en proberen ongelijkheid in participatie tegen te gaan. Professionals zouden een burgergerichte houding moeten aannemen om het belang van de burger centraal te kunnen stellen. Zodoende kunnen burgers ook daadwerkelijk verantwoordelijkheden pakken.

Vanuit deze context hebben we gekeken naar de ontwikkelingen rond de wijkbudgetten in Enschede.

2. Aanpak van het onderzoek

2.1 Doelstellingen en vraagstelling van het project

Het project is bedoeld als een tussenevaluatie om inzicht te krijgen op de uitvoering van de wijkbudgetten en de effecten daarvan en eventuele neveneffecten, om vandaaruit advies te kunnen geven over het vervolgtraject.

Onderzoeksvragen

De volgende vragen zijn leidend:

1. Wat waren de doelen die met het instellen van de wijkbudgetten werden beoogd?
2. Hoe is door de verschillende wijkraden omgegaan met de uitvoering van de wijkbudgetten?
3. Hoe verhouden zich deze activiteiten in de wijken tot de gestelde doelen? En welke neveneffecten zijn zichtbaar?
4. In welke mate zijn de oorspronkelijke doelen nog actueel?
5. Welke aanbevelingen kunnen we op deze bevindingen baseren?

De vragen zijn beantwoord door een mix van onderwijsprojecten met inzet en onderzoek door het kenniscentrum zelf.

Opzet van het onderzoek

Dit onderzoek is opgedeeld in twee deelonderzoeken. Het eerste deelonderzoek is een breedte-onderzoek onder alle wijkraden in Enschede. Met dit inventariserende deelonderzoek worden de resultaten van de wijkraden met wijkbudgetten in beeld gebracht. Dit deelonderzoek is vooral feitelijk van karakter. Het tweede deelonderzoek is een diepte-onderzoek onder vijf wijkraden (Mekkelholt, Stroinkslanden, Stadsveld, Ribbelt-Stokhorst en de Bothoven). In dit deelonderzoek zijn de ervaringen van de wijkraden en de initiatiefnemers over wijkbudgetten in beeld gebracht. Veel aandacht is daar in gegeven aan het proces waarlangs de wijkbudgetten zijn uitgevoerd. Hieronder gaan we nader in op de verschillende delen van het onderzoek.

2.2 Breedte-onderzoek

Vraagstelling breedte-onderzoek onder alle wijkraden: aan welke thema's uit het politiek kader leveren de ideeën/projecten van de wijkraden waarvoor gelden uit het wijkbudget zijn toegekend een bijdrage?

Werkwijze: Per idee/project is vastgesteld aan welke van de zeven thema's uit het politiek kader het een bijdrage levert. Hiervoor is gebruik gemaakt van: de door de gemeente verstrekte documenten over de bestedingen van wijkbudgetgelden; contacten met door de gemeente aangewezen contactpersonen voor aanvullende informatie; enkele websites van wijkraden; de samen met de gemeente opgestelde uitleg bij de zeven thema's uit het politiek kader. Deze lijst met thema's en uitleg is te vinden in bijlage 1.

2.3 Diepte-onderzoek

Vraagstelling diepte-onderzoek onder de vijf wijkraden (Mekkelholt, Stroinkslanden, Stadsveld, Ribbelt-Stokhorst en de Bothoven): hoe wordt door de vijf wijkraden omgegaan met het wijkbudget en welke redenen liggen daaraan ten grondslag?

Werkwijze: De vijf wijkraden zijn allen benaderd voor een semi-gestructureerd mondeling interview. Het proces van uitvoering van wijkbudgetten is daarbij in verschillende stappen uiteengegemaakt:

1. Besluit gemeenteraad over wijkbudgetten
2. Bijeenkomst wijkraad/ oriëntatie wijkraad over wijkbudgetten
3. Besluitvorming over werkwijze wijkraad over wijkbudgetten
4. Communicatie (intern/extern) rondom wijkbudgetten
5. Besluitvorming ingediende projecten door wijkraad
6. Betrokkenheid wijkraad bij uitvoering ideeën/ initiatieven
7. Evaluatie wijkbudgetten

Per stap zijn de ervaringen van de wijkraden in beeld gebracht.

Daarnaast zijn initiatiefnemers van projecten benaderd om een vragenlijst in te vullen. De initiatiefnemers hebben een email ontvangen waarin vier open vragen zijn voorgelegd.

3. Resultaten van de deelonderzoeken

3.1 Resultaten van het breedte-onderzoek onder alle wijkraden

In deze paragraaf presenteren we op hoofdlijnen de resultaten van het breedte-onderzoek naar de ideeën en projecten van alle wijken gerelateerd aan de thema's uit het politiek kader. Zoals gemeld worden aan de hand van dit inventariserende deelonderzoek vooral de feitelijke resultaten van de wijkraden met wijkbudgetten in beeld gebracht. In 3.1.1 staan de resultaten van stadsdeel Centrum; in 3.1.2 Stadsdeel Noord; 3.1.3 Stadsdeel Oost; 3.1.4 Stadsdeel Zuid en in 3.1.5 staan de resultaten van Stadsdeel West weergegeven.

In bijlage 1 is een toelichting te vinden op de verschillende thema's uit het politiek kader.

In bijlage 2 - 6 zijn per stadsdeel alle resultaten in detail weergegeven met toelichtingen per wijk.¹

3.1.1 Resultaten stadsdeel Centrum

Wijkraad Lasonder-'t Zeggelt-Boddenkamp

In deze wijk ligt de nadruk sterk op thema 7, de sociale samenhang en thema 6, het verhogen van de leefbaarheid. In Lasonder-'t Zeggelt-Boddenkamp gaat het vooral om het vergroten van de saamhorigheid door gezelligheid en ontmoeting en om het verfraaien van de fysieke leefomgeving, o.a. door kunst. In bijlage 2 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Lasonder-'t Zeggelt-Boddenkamp te vinden.

Wijkraad Laares

In de Laares zijn de meeste ideeën gerelateerd aan thema 7, het vergroten van de sociale samenhang. Enkele ideeën zijn daarnaast gerelateerd aan het thema leefbaarheid, thema 6. Het gaat dan om een verbetering van de fysieke leefomgeving door het inrichten van een braakliggend terrein, maar ook om een kinderpersbureau (dat op en laag pitje staat) en het uitbrengen van een jaarboek. In bijlage 2 staat het overzicht van alle ideeën en thema's van Laares.

Wijkraad De Bothoven

In de Bothoven leveren alle projecten een bijdrage aan het bevorderen van de sociale samenhang, thema 7. Het gaat om verschillende sociale activiteiten, maar ook om een techniekwerkplaats (tevens thema 6) en het buurthuis. Bijzonder is de bijdrage aan het project van Vitens. Dit project valt onder verschillende thema's. In bijlage 2 is het overzicht van alle ideeën en thema's van De Bothoven te vinden.

¹ In de tabellen in bijlage 2 - 6 is een enkele keer een onderscheid gemaakt tussen grote en kleine kruisjes. Een klein kruisje betekent in dat geval dat het idee of project indirect een bijdrage levert aan een thema. Dit is bijvoorbeeld soms het geval bij het thema veiligheid. Toevallige ontmoetingen die mogelijk worden gemaakt door o.a. het plaatsen van banken in de wijk, zorgen voor 'publieke vertrouwdheid', wat indirect bij kan dragen aan een gevoel van veiligheid. Zie hiervoor ook de toelichting op de thema's in bijlage 1.

Wijkraad Horstlanden-Veldkamp

In deze wijk gaat bij een flink aantal ideeën de aandacht uit naar het verhogen van het woonplezier door de fysieke leefomgeving mooier te maken en cursussen en hobbyclubs te beginnen. Daarnaast richt de wijk zich op het bevorderen van de sociale samenhang en zijn er activiteiten op het gebied van duurzaamheid in de wijk. Deze activiteiten op het gebied van duurzaamheid worden niet bekostigd uit het wijkbudget. Op het wijkbudgetoverzicht staat alleen het klimaatfeest vermeld. Dat feest was bedoeld om te vieren dat de Calicotstraat in 2012 de beste klimaatstraat van Nederland was en levert een bijdrage aan de versterking van de sociale samenhang. In bijlage 2 is het overzicht van alle ideeën en thema's van deze wijk te vinden.

Wijkraad Zuid-Oost Enschede/ Hogeland Noord/Getfert/Perik

In deze wijk ligt de nadruk op thema 7, sociale samenhang en thema 2, een hele en schone leefomgeving. Het gaat om diverse sociale activiteiten gericht op ontmoeting. Zoals een busreis voor ouderen en een fitnessproject voor allochtone vrouwen. De ingrepen in de fysieke leefomgeving bestaan o.a. uit hekken en bestrating. De bestratingsactiviteiten vallen tevens onder het thema 'arbeidsparticipatie' omdat er jongeren bij worden ingezet vanuit het project 't Schip. In bijlage 2 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Zuid-Oost te vinden.

Binnenstad

De projecten in de binnenstad vallen vrijwel allemaal onder thema 2 en/of 6. Het gaat daarbij om ingrepen in de fysieke leefomgeving die ervoor zorgen dat de binnenstad er fraaier uit gaat zien. Soms raken deze activiteiten ook de thema's veiligheid en sociale samenhang. In bijlage 2 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Binnenstad te vinden.

3.1.2 Resultaten Stadsdeel Noord

Wijkraad Twekkelerveld

In Twekkelerveld vinden veel activiteiten plaats. Dit zijn vooral sociale activiteiten voor verschillende doelgroepen en projecten gericht op ingrepen in de fysieke leefomgeving. De ideeën leveren een bijdrage aan de thema's 7, 6, 2 en 3. Het gaat in Twikkelerveld om het bevorderen van de sociale samenhang, het verhogen van het woonplezier en het opknappen van bijv. speelveldjes, wat bijdraagt aan 'schoon en heel' en 'veiligheid'. In bijlage 3 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Twikkelerveld opgenomen.

Dorpsraad Lonneker

In het dorp Lonneker staan bijna alle activiteiten in het teken van het verhogen van de sociale samenhang. Vanwege veranderingen in de bevolkingssamenstelling (nieuwe wijken, nieuwe mensen) is er in het dorp behoefte aan het versterken van het gemeenschapsgevoel. De andere activiteiten in Lonneker zijn gericht op het verfraaien van de fysieke leefomgeving en het vergroten van het woonplezier (thema leefbaarheid). In bijlage 3 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Lonneker te vinden.

BP Mekkelholt

De projecten/ideeën in Mekkelholt vallen in veel gevallen onder het thema 'bevorderen van de sociale samenhang'. Het gaat om verschillende soorten sociale activiteiten, gericht op verschillende doelgroepen, maar ook om activiteiten gericht op het op gang brengen van contacten tussen groepen. Andere activiteiten dragen bij aan het verhogen van de leefbaarheid of het veiligheidsgevoel. In bijlage 3 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Mekkelholt na te lezen.

BP Deppenbroek

Van de lijst van ideeën van Deppenbroek is er een aantal niet gerealiseerd. De overgebleven projecten dragen vooral bij aan het thema leefbaarheid. Het gaat om ingrepen in de fysieke ruimte/voorzieningen die het woonplezier kunnen verhogen. Bijzonder is het project waarbij werkloze wijkbewoners een taak kregen bij de bestrating. Daarnaast is één project (een fietstocht) volledig gericht op het realiseren van sociale samenhang. In bijlage 3 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Deppenbroek te vinden.

Walhof/Roessing/Bolhaar

In deze wijk hebben vier van de tien ideeën betrekking op het verhogen van de verkeersveiligheid. Verder zijn er activiteiten gericht op het bevorderen van de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk. Het idee van de sportcoaches van Emos draagt bij aan het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen zonder werk. In bijlage 3 is het overzicht van alle ideeën en thema's van deze wijk te vinden.

Roombeek

In Roombeek zijn alle projecten/ideeën gericht op het bevorderen van de sociale samenhang in de wijk. De activiteiten zijn divers van karakter, maar ze worden allemaal van belang gevonden omdat de wijk na de vuurwerkramp opnieuw is opgebouwd en dit veel nieuwe mensen naar de wijk heeft gebracht. In bijlage 3 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Roombeek na te lezen.

3.1.3 Resultaten Stadsdeel Oost

Wijkraad Velve-Lindenhof

In de wijk Velve-Lindenhof ligt de nadruk op het bevorderen van de sociale samenhang en de leefbaarheid. Er worden diverse gezamenlijke activiteiten georganiseerd en er is aandacht voor voorzieningen die het woonplezier in de wijk bevorderen, zoals expositieruimte de Vleeschhouwerij en een speelfaciliteit voor kinderen met een functiebeperking. Door AED's in de wijk wordt het gevoel van veiligheid vergroot. In bijlage 4 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Velve-Lindenhof te vinden.

Wijkraad 't Ribbelt-Stokhorst

De besteding van het wijkbudget in Ribbelt-Stokhorst is vooral gericht op het verhogen van de sociale samenhang en op ingrepen in de fysieke leefomgeving. Deze ingrepen zijn gericht op onderhoud en herstel, kortom op een hele en schone leefomgeving, maar daarnaast dragen ze in een aantal geval-

len ook bij aan het woonplezier (speelplekken). In bijlage 4 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van Ribbelt-Stokhorst.

Dorpsraad Glanerbrug

In Glanerbrug zijn veel projecten gericht op het verhogen van de leefbaarheid en de sociale samenhang. Het zijn vaak activiteiten ter verbetering van de fysieke leefomgeving waaraan bewoners zelf uitvoering geven. Deze ingrepen dragen soms direct of indirect ook bij aan de veiligheid. Verder zijn er activiteiten die specifiek gericht zijn op het vergroten van de sociale samenhang, bijvoorbeeld de feestelijke opening van de skatebaan. In bijlage 4 is het overzicht van alle ideeën en thema's van Glanerbrug na te lezen.

Wijkraad Eschmarke-Zuid

In Eschmarke-Zuid is veel aandacht voor het bevorderen van de sociale samenhang en de leefbaarheid/het woonplezier. Dit gebeurt op verschillende manieren, zowel door een eenmalig straatfeest maar ook door het organiseren van een concert of een kledingbeurs. Veel van deze sociale activiteiten leveren ook een bijdrage aan andere thema's. Een activiteit als de boomfeestdag is gekoppeld aan het stimuleren van duurzaam gedrag. De wijk doet verder aan bewustwording van zwerfafval bij jongeren(blikvangers)en kinderen (schoonmaken gebied rond het beachveld) en het hergebruik van gedragen kleding (thema duurzaamheid). Veel van de projecten leveren een bijdrage aan de verhoging van het woonplezier in de wijk. In bijlage 4 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van Eschmarke-Zuid.

BC Dolphia

In de wijk Dolphia is veel vraag naar projecten die gericht zijn op het verhogen van het woonplezier en de sociale samenhang. In Dolphia vinden vooral sociale activiteiten plaats voor verschillende doelgroepen. Het verstrekken van een vrijwilligersbijdrage stimuleert deelname aan vrijwilligerswerk en kan daarom ook een bijdrage leveren aan het thema 'bevorderen van de arbeidsparticipatie'. In bijlage 4 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van Dolphia.

Cascade/woonwagenlocatie

De twee georganiseerde activiteiten zijn gericht op het met elkaar in contact brengen van de bewoners van beide wijken. Dit om sociale interactie tussen de 'buurwijken' te bevorderen, enerzijds via de kinderen, anderzijds via bewoners in het algemeen. De twee wijken zijn erg verschillend. Op woonwagenlocatie Glanerbrug is de sociale cohesie sterk, terwijl in Cascade (nieuwbouwwijk met veel werkende, jonge gezinnen) niet zoveel onderlinge betrokkenheid is. In bijlage 4 is een overzicht te vinden van de ideeën en thema's van Cascade.

3.1.4 Resultaten Stadsdeel Zuid

BT Stroinkslanden

In de wijk Stroinkslanden dragen alle initiatieven bij aan een of meer van de volgende thema's, te weten leefbaarheid, sociale samenhang en schoon en heel. Een aantal van de projecten vergroot indirect het gevoel van veiligheid. Wat opvalt is dat er in de wijk veel waarde wordt gehecht aan goe-

de speelvoorzieningen. Ook zijn er activiteiten speciaal gericht op jongeren. De projecten zijn divers van aard. Naast enkele buurtfeesten zijn er activiteiten gericht op sport, spel en hobby. In bijlage 5 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van de wijk Stroinkslanden.

Wijkraad Wesselerbrink

Veel van de initiatieven in de wijk Wesselerbrink vallen onder het thema sociale samenhang en/of leefbaarheid. Ook zijn er activiteiten gericht op het verbeteren van de fysieke leefomgeving door deze op te schonen of dingen te vervangen. De vele sociale activiteiten in de wijk zijn divers van aard en zijn gericht op verschillende doelgroepen. De leefbaarheid in de wijk (woonplezier) wordt verhoogd door de wijk mooier en gezelliger te maken en van alles te organiseren. Een aantal activiteiten is lastig onder te brengen onder een of meerdere thema's. In bijlage 5 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van de wijk Wesselerbrink.

Wijkraad Helmerhoek

In de wijk Helmerhoek vallen de meeste ideeën onder het thema 'bevorderen sociale samenhang', al dan niet gecombineerd met de thema's 'leefbaarheid/woonplezier' en 'schoon en heel'. De sociale activiteiten zijn gericht op gezelligheid en ontmoeting. Ook is er aandacht voor het opknappen van speelplekken en activiteiten voor de jeugd. De aanleg van een waterpomp past onder het thema 'bevorderen duurzaam gedrag'. In bijlage 5 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van de wijk Helmerhoek.

3.1.5 Resultaten Stadsdeel West

Wijkraad West-Boswinkel

In West-Boswinkel zijn er niet zoveel projecten die bekostigd worden uit het wijkbudget. Er wordt in West-Boswinkel vooral ingezet op een hele en schone leefomgeving en ook het thema sociale samenhang/leefbaarheid komt terug in enkele projecten. In bijlage 6 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van de wijk West-Boswinkel.

Wijkraad Oost-Boswinkel

Ook in Oost-Boswinkel zijn er niet zoveel activiteiten die bekostigd worden uit het wijkbudget. De activiteiten uit het overzicht leveren allemaal een bijdrage aan de sociale samenhang in de wijk of de leefbaarheid. Er zijn activiteiten voor kinderen en jongeren en er is een computerclub voor ouderen. Enkele ideeën zijn lastig onder een van de thema's te plaatsen. In bijlage 6 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van de wijk Oost-Boswinkel.

Wijkraad Pathmos

In Pathmos draaien alle projecten om sociale samenhang en leefbaarheid/woonplezier in de wijk. Er worden verschillende activiteiten georganiseerd op het gebied van spel, creativiteit, cursus, een uitje of viering. Er zijn activiteiten voor kinderen en voor ouderen. In bijlage 6 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van de wijk Pathmos.

Wijkraad Stadsveld

In de wijk Stadsveld zijn de meeste projecten gericht op activiteiten die de leefbaarheid vergroten. Er worden in de wijk bewegingsactiviteiten georganiseerd voor verschillende doelgroepen. Deze hebben een sociale functie, maar vergroten bovenal het woonplezier in de wijk. Daarnaast is er aandacht voor gezelligheid, veiligheid en de openbare ruimte. In bijlage 6 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van Stadsveld.

Dorpsraad Boekelo en Buurtkring Usselo

De projecten die zijn opgenomen in de overzichtslijst beogen het bevorderen van de leefbaarheid en de sociale samenhang. Het gaat om sociale buurtactiviteiten en ingrepen in de fysieke leefomgeving die bijdragen aan een verhoging van de leefbaarheid/woonplezier. In bijlage 6 is een overzicht te vinden van alle ideeën en thema's van Boekelo/Usselo.

3.1.6 Deelconclusie uit het breedte-onderzoek

De thema's 'sociale samenhang' en 'leefbaarheid' komen het meest terug in de inventarisatie van alle projecten in Enschede die bekostigd worden uit de wijkbudgetten. Daarnaast is er aandacht voor een 'schone en hele leefomgeving' en voor 'veiligheid'. De thema's 'duurzaamheid', 'zorg' en 'arbeidsparticipatie' duiken een enkele keer op, maar blijven wat onderbelicht.

De meeste van de initiatieven uit de wijken bestaan uit kleinschalige, relatief eenvoudige en kortdurende activiteiten die gericht zijn op het verbeteren van de sociale en fysieke leefomgeving. Daarin is behoorlijk wat diversiteit te zien. De projecten variëren van het plaatsen van bankjes, het organiseren van sport- en spelactiviteiten, hobbycursussen, AED's in de wijk tot een gezamenlijke maaltijd of een kerstviering. Veel activiteiten vallen onder verschillende thema's.

Onder het thema 'sociale samenhang' worden veel initiatieven ontplooid. Het belangrijkste element van deze activiteiten is het versterken van de sociale cohesie. Het gaat om activiteiten waardoor buurtbewoners elkaar beter leren kennen zoals gezamenlijke maaltijden, een buurtfeest, uitstapjes, markten en straatspeeldagen. Deze activiteiten zijn in sommige gevallen gericht op een bepaalde groep wijkbewoners, andere keren staan ze open voor iedereen of zijn ze juist gericht op het bevorderen van contacten tussen bepaalde groepen.

Omdat 'leefbaarheid' een breed begrip is waaronder in feite de thema's 'sociale samenhang', 'schoon en heel' en 'veilig' thuis horen, hebben we 'leefbaarheid' voor dit onderzoek als 'bevorderen van het woonplezier' gedefinieerd. Onder 'leefbaarheid/woonplezier' treffen we zowel fysieke als meer sociaal gerichte projecten aan.

Als het gaat om initiatieven die zich richten op de fysieke inrichting van de wijk, zien we enerzijds projecten die tot doel hebben het aanzicht van de wijk te verbeteren of te verfraaien en anderzijds projecten waarbij objecten worden aangeschaft voor sport en spel. Tot de eerste groep behoren activiteiten als het plaatsen van bloembakken, kerstbomen in december, kunst in de wijk en opschoon-

dagen (ook 'schoon en heel'). Bij de tweede groep gaat het bijvoorbeeld om het uitbreiden van een speelplek met een speeltoestel of het plaatsen van goaltjes.

De sociale projecten die het woonplezier in de wijk verhogen zijn vaak georganiseerde activiteiten op het gebied van sport en spel. Soms zijn het ook culturele activiteiten. Bij sport en spel zijn de activiteiten dikwijls gericht op specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld op kinderen, ouderen, jongeren of vrouwen (bijvoorbeeld bingo, fitness, aerobics, zumba of voetbal). Ook vakantie-activiteiten voor kinderen en vrijetijdsbestedingsactiviteiten voor volwassenen behoren tot deze categorie. Denk bijvoorbeeld aan creatieve middagen, een muziekdag, een fietstocht, een filmclub, bloemschikken of een computercursus.

Zowel bij de fysieke als bij de sociale projecten die vallen onder 'leefbaarheid/woonplezier' zien we projecten die tevens de sociale samenhang bevorderen. Sociale verbindingen ontstaan dan omdat bewoners een project samen uitvoeren. Het plaatsen en gezamenlijk onderhouden van plantenbakken is daarvan een voorbeeld of het gezamenlijk organiseren van een vakantieactiviteit voor kinderen. Sociale samenhang is dan vaak niet het hoofddoel, maar ontstaat meer als neveneffect. Onder het thema 'schone en hele leefomgeving' zien we initiatieven die gericht zijn op het opknappen en schoonmaken van de wijk (groenstroken, speelplekken, bestrating, muren, hekken) en projecten waarbij objecten geplaatst worden in de openbare ruimte die tot doel hebben de wijk schoon te houden (bladkorven, blikvangers, legale graffitimuur). Ook onder het thema 'veiligheid' vallen diverse projecten. Vaak gaat het om het plaatsen van objecten om de (verkeers-)veiligheid te vergroten, zoals het aanbrengen van verlichting, het plaatsen van een fietsenstalling, verkeersmaatjes of AED's. Ook vallen er activiteiten onder zoals het opnieuw rood schilderen van een fietspad, gladheidsbestrijding op die plekken waar de gemeente niet komt en eenvoudige maatregelen om de snelheid van auto's terug te brengen in de wijk. De sociale veiligheid wordt soms indirect bevorderd als er bijvoorbeeld bankjes worden geplaatst die toevallige ontmoetingen mogelijk maken, wat zorgt voor 'publieke familiariteit' en daarmee indirect een gevoel van veiligheid (je omringd voelen door 'bekende vreemden').

Tot slot staan we stil bij de projecten onder de thema's 'zorg', 'duurzaamheid' en 'arbeidsparticipatie'. Projecten die een bijdrage leveren aan het thema 'zorg' zijn we op de projectenlijsten eigenlijk niet tegen gekomen. Er is een fitnessgroep voor allochtone vrouwen, gericht op het doorbreken van sociaal isolement en integratie dat een zeker 'zorgaspect' in zich heeft en daarnaast kwamen we een project tegen dat gericht was op het onderzoeken van de mogelijkheid van een wijkverpleegkundige. Er zijn enkele projecten waarbij 'arbeidsparticipatie' een van de doelen is. Dit zijn projecten waarbij bestratingswerkzaamheden worden uitgevoerd door werkloze wijkbewoners of jongeren van project 't Schip. Verder is er een 'huiskamer' die gerund wordt door gepensioneerden en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en een project met sportcoaches.

Het thema duurzaamheid komt eveneens niet vaak aan de orde binnen de projecten. We kwamen een boomplantdag tegen, een klimaatfeest, een natuureducatieroute en een waterpomp. Verder dragen projecten soms indirect bij aan duurzaam gedrag, zoals een tweedehandskledingbeurs of blikvangers op de fietsroute van middelbare scholieren.

3.2 Resultaten van het diepte-onderzoek

In deze paragraaf tonen we de resultaten van het diepte-onderzoek. Dit deelonderzoek was meer gericht op het verkrijgen van inzicht in hoe het proces van uitvoering van de wijkbudgetten verloopt. Daartoe zijn face-to-face interviews gehouden met vijf wijkraden. In paragraaf 3.2.1 bespreken we het proces van het diepte-onderzoek. In paragraaf 3.2.2 worden de bevindingen van het onderzoek beschreven en tot slot geven we in paragraaf 3.2.3 de resultaten van de enquête onder initiatiefnemers van projecten.

In bijlage 7 staan de verslagen van de interviews met de vijf wijkraden. In bijlage 8 zijn de reacties van de initiatiefnemers opgenomen.

3.2.1 Proces voorafgaand aan het onderzoek

Begin april 2013 is het eerste emailcontact gelegd met de voorzitters van de vijf wijkraden (Mekkelholt, Stroinkslanden, Stadsveld, Ribbelt-Stokhorst en de Bothoven). Deze wijkraden zijn geselecteerd door de gemeente Enschede. Van belang was uit alle stadsdelen een wijkraad te hebben en ook enige verwachte diversiteit in de wijze waarop de wijkbudgetten worden gebruikt.

De gemeente heeft in januari 2013 de vijf wijkraden laten weten dat ze gecontacteerd zouden worden voor het diepte-onderzoek. Doordat er begin april het eerste contact is gelegd met de wijkraden, bleek dit verzoek bij de meeste wijkraden te zijn weggezaakt. Dit vergemakkelijkte het contact allerm minst. Er is veel tijd gaan zitten in het maken van concrete afspraken met de verschillende wijkraden. Het feit dat er tijdens de onderzoeksperiode ook (politieke) discussies liepen, met berichtgeving via de media, leidde ook tot verwarring bij respondenten.

De door de gemeente aangedragen contactpersonen van de wijkraden zijn per mail benaderd met daarin een boodschap waarin het doel van het onderzoek is aangegeven en op welke wijze wij tot dit doel trachtten te komen. Daaropvolgend zijn diverse contactmomenten geweest tussen het onderzoeksteam en de contactpersonen, zowel telefonisch als per mail. Om tot de benodigde informatie te komen om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, is gebruik gemaakt van een vragenlijst. Deze vragenlijst is in samenspraak met de vertegenwoordiger van de gemeente Enschede en het onderzoeksteam opgesteld. Daarnaast zijn de gesprekken ter plekke opgenomen. Vooraf is aan de aanwezige personen gevraagd of zij toestemming wilden verlenen voor het opnemen van het interview. Allen hebben hiermee ingestemd. Na de uitwerking van het interview is het uitgewerkte document naar de contactpersoon teruggezonden voor eventuele opmerkingen en aanvullingen. Deze afzonderlijke goedgekeurde documenten zijn geïntegreerd in tekst hieronder.

De eerste twee interviews met de wijkraden Ribbelt-Stokhorst en Mekkelholt zijn afgenomen medio april 2013. Begin mei 2013 hebben er twee interviews plaatsgevonden met de wijkraden van Stadsveld en Stroinkslanden. Bij het interview met de wijkraad van Stroinkslanden waren ook enkele initiatiefnemers vanuit de buurt aanwezig. Dit is het enige diepte-interview geweest met zowel wijkraad als indieners van ideeën. Het interview met de wijkraad Bothoven heeft plaatsgevonden in juni 2013.

Het benaderen en spreken van initiatiefnemers van ideeën is uiteindelijk gebeurd via het opsturen van een enquête. Het bleek ingewikkeld om met initiatiefnemers te spreken tijdens bijvoorbeeld het

interview met de wijkraden. Eind juni 2013 zijn e-mails verstuurd naar de negen initiatiefnemers van ideeën, nadat wij enkele mailadressen hadden ontvangen van de wijkraden.

In onderstaande tabel is de respons van de initiatiefnemers weergegeven.

Wijk	Aantal aangeschreven initiatiefnemers	Aantal ontvangen responsen
Mekkelholt	2	0
Stroinkslanden	0	0
Stadsveld	2	1
Ribbelt-Stokhorst	5	4
De Bothoven	0	0

3.2.2 Inhoudelijke uitwerking

3.2.2.1 Besluit gemeenteraad

Met betrekking tot de betrokkenheid bij het proces voorafgaand aan het raadsbesluit, is er een verschil waar te nemen tussen de wijkraden. Over het algemeen kan gesteld worden dat de wijkraden meer betrokken hadden willen worden bij de inhoudelijke totstandkoming van het raadsbesluit. Over de terugkoppeling van de aangedragen input door de wijkraden gedurende het proces voorafgaand aan het raadsbesluit, ervaren de wijkraden geen tot minimale terugkoppeling. Wat er precies gedaan is met de aangedragen input vanuit de wijkraden door de gemeente is daardoor niet helder. Daarnaast bevat het raadsbesluit volgens de wijkraden relatief veel zogenaamde containerbegrippen.

Desalniettemin zien de wijkraden het wijkbudget als een kans om de eigen leefomgeving samen met de wijkbewoners te verbeteren. Daarentegen wordt het wijkbudget nu, maar mogelijk meer in de toekomst, gezien als een last op organisatorisch vlak; de organisatie bestaat merendeels uit vrijwilligers met daarnaast een reguliere baan. Vanuit enkele wijkraden kwam naar voren dat zij bang zijn om straks professionele vrijwilligers te worden. Iets waar ze niet op zitten te wachten.

3.2.2.2 Oriëntatie wijkraden

De wijkraden zijn schriftelijk ingelicht over het uiteindelijke raadsbesluit. Deze schriftelijke bekendmaking is door de meeste wijkraden behandeld als een ingekomen stuk voor de vergadering. Daarnaast zijn er voor deze schriftelijke inlichting persoonlijke gesprekken/bijeenkomsten geweest waarin het wijkbudget nader is toegelicht. Een kanttekening bij deze bijeenkomsten is dat het niet verplicht is gesteld aanwezig te zijn bij een dergelijke bijeenkomst. Een actievere wijkraad c.q. een wijkraad bestaande uit meerdere leden, zou mogelijk meer in staat zijn geweest deel te nemen aan deze bijeenkomsten.

Veelal heeft de voorzitter als eerste kennis genomen van het uiteindelijke raadsbesluit. Vervolgens is er in een reguliere vergadering het raadsbesluit besproken. De oriëntatie over de werkwijze omtrent het bestedingsplan heeft eveneens in een reguliere vergadering plaatsgevonden. De werkwijze omtrent het opstellen van een bestedingsplan is daarnaast ook organisch ontstaan, mogelijk ook als gevolg van het voorgaande Buurt in Actie. Buurt in Actie heeft bij alle wijkraden een veelbetekende rol

gespeeld met betrekking tot de werkwijze omtrent het wijkbudget, zowel organisatorisch (samenstelling commissies) als operationeel (procedures)

3.2.2.3 Besluitvorming over werkwijze wijkraad over wijkbudgetten

De werkwijze m.b.t. de wijkbudgetten is veelal voortgeborduurd op Buurt in Actie. Daarnaast hebben alle wijkraden in ieder geval een bestedingsplan met naast de in het raadsvoorstel vermelde spelregels en kaders, ook aanvullende richtlijnen voor de beoordeling van initiatieven. Dit heeft dan vooral betrekking op de specificatie van de gestelde kaders zoals leefbaarheid, maar ook m.b.t. de financiële aspecten.

Zo hebben alle wijkraden een drempel geformuleerd waarboven de gehele wijk in de gelegenheid moet worden gesteld mee te kunnen stemmen over het toekennen van budget aan een initiatief. Tevens wordt in enkele bestedingsplannen het proces beschreven van indienen tot toekennen van budget. Ook wordt in een enkel bestedingsplan het organisatorische gedeelte beschreven en de wijze van communicatie naar de bewoners toe. Het is duidelijk dat er inhoudelijke verschillen zitten in het bestedingsplan.

Hieronder is een overzicht gegeven per wijk wat de inhoud van het bestedingsplan is.

De Bothoven	Stadsveld	Stroinklanden	Ribbelt-Stokhorst	Mekkelholt
- algemene beschrijving Wijkbudgetten	- algemene inleiding	- algemene inleiding	- overzicht beschikbaar budget	- algemene beschrijving van de wijk
	- spelregels en kaders	- bedragen en spelregels en kaders	- begroting verdeelt over algemeen, bewoners, openbare ruimte en onvoorzien	- beschrijving kaders en spelregels
- algemene beschrijving bestedingsplan met speerpunten	- procedure rond beoordelen van initiatieven	- opbouw organisatie		- beschikbaar budget
	- voorstel verdeling budget	- verzamelen van Initiatieven	- toelichting bestedingsplan (proces opstelling bestedingsplan, beschrijving bovengenoemde posten, extra wijkraad vergadering	- percentuele verdeling budget over 9 posten
- procedure voor het bepalen welke projecten vanuit het wijkbudget ondersteund worden		- draagvlak		- proces vaststelling bestedingsplan
		- werkwijze toekenning en verdeelsleutel		- procedure toekenning budget aan initiatief
- formulier voor het indienen van ideeën		- stand van zaken (terugblik vanaf begin van het proces)		- wijze waarop ideeën worden binnengehaald
		- aanvraagformulier Initiatief		
		- overzicht ingediende aanvragen		- overzicht ingediende aanvragen

Tabel 1: overzicht inhoud bestedingsplan per wijk

Overigens lijkt de bovenstaande tabel grotere onderlinge verschillen te suggereren tussen de bestedingsplannen dan wellicht terecht is. De indruk bestaat dat *binnen* stadsdelen de verschillende wijkraden volop van elkaar hebben geleerd, en daarmee ook formats en spelregels hebben gekopieerd. *Tussen* stadsdelen zitten wat meer verschillen.

Te oordelen wat goed is en wat niet goed is, is moeilijk. Bij elk interview is aangegeven dat het wijkbudget in de praktijk werkt. Wel zijn er mogelijk essentiële elementen te benoemen die in het algemeen terugkomen in alle bestedingsplannen. Dit zijn de spelregels en de kaders, procedure rondom beoordelen van initiatieven, het beschikbaar gestelde budget (per thema) en het aanvraagformulier.

De totstandkoming van het bestedingsplan verschilt tevens per wijk. De ene wijk is niet ondersteund bij de invulling van bestedingsplan, de andere wijk wel, al dan niet door een extern persoon. In alle gevallen zijn de bewoners niet betrokken geweest bij het opstellen van het bestedingsplan. Een uniforme inhoud voor het bestedingsplan van de geselecteerde wijken voor dit diepte-onderzoek is niet te herkennen.

Het bestedingsplan wordt ook min of meer gezien als een plan van aanpak voor het wijkbudget. Daarnaast hebben in alle gevallen slechts enkele personen van de wijkraad meegeholpen bij het opstellen van het bestedingsplan; binnen de organisatie is dus niet iedereen betrokken geweest bij het opstellen van het bestedingsplan. Zoals gezegd is de totstandkoming van de werkwijze omtrent het wijkbudget min of meer organisch ontstaan op basis van Buurt in Actie.

Belangenverstrengeling is een belangrijk aspect omtrent de uitvoering van het wijkbudget; het gaat om geld van de gemeenschap. Het is daarom ook van belang na te gaan of het reduceren van de kans op belangenverstrengeling is opgenomen in de werkwijze.

Alle wijkraden hanteren een informele werkwijze omtrent belangenverstrengeling. Dit wil zeggen dat niets op welke manier dan ook is beschreven omtrent belangenverstrengeling. Een wijkraad heeft daarentegen wel een consequente werkwijze indien belangenverstrengeling zich aandoet, maar heeft dit eveneens niet vastgelegd in bijvoorbeeld het bestedingsplan. Deze wijkraad heeft als regel dat de persoon die een initiatief indient, of direct belang heeft, en bij de stemming aanwezig is, zich onthoudt van stemming. Andere wijkraden ontlopen belangenverstrengeling door een eigen initiatief door een ander, bijvoorbeeld een buurman, in te laten dienen. Als conclusie kan worden getrokken dat men geen expliciete aandacht besteedt aan belangenverstrengeling, maar dat de meesten de meerwaarde voor regels hieromtrent inzien in het kader van transparantie. Daarnaast moet gezegd worden dat de wijkraden hebben aangegeven dat het zelden is dat zij belangenverstrengeling verneemen. Zij proberen dit te ondervangen door bij de aanvraag veel aandacht te besteden aan draagvlak, maar ook na te gaan welke mensen gebaat zijn bij het initiatief. Een gezamenlijk idee hierover zal mogelijk een meerwaarde kunnen betekenen voor de transparantie van het wijkbudget.

3.2.2.4 Communicatie (intern/extern) rondom wijkbudgetten

De wijkbewoners zijn op verschillende manieren op de hoogte gebracht van het wijkbudget. Zoals reeds is aangegeven hebben sommige wijken een communicatiestrategie opgenomen in het bestedingsplan. Vooral is er gebruikt gemaakt van de campagne 'Jij maakt de buurt' vanuit de gemeente om het wijkbudget te promoten. Daarnaast hebben de wijkraden zelf verschillende vormen van promotie ontwikkeld zoals flyers en andere informatievoorziening. Door de wijkraden wordt gesteld dat

promotie van belang is om het wijkbudget levendig/levend te houden in de wijk. Alle bewoners worden vooral betrokken wanneer er een stemming door alle wijkbewoners mogelijk wordt gemaakt, wat het geval is bij bedragen hoger dan de vastgestelde drempelwaarde.

De wijkraden ontvangen over het algemeen mondelinge reacties naar aanleiding van de uitvoering van een initiatief. Deze worden dan kort besproken in een vergadering.

Ook speelt de bekendheid van de (leden van de) wijkraad mee in de mate waarin bewoners zich betrokken voelen bij het wijkbudget. Indien de bewoners beter bekend zijn met de wijkraad en de leden daarvan, is de betrokkenheid groter en is de drempel lager om naar de wijkraad toe te gaan.

Het is dus niet alleen zaak de bewoners bij het wijkbudget te betrekken maar zeker ook bij de wijkraad zelf. De wijkraden zijn zich ervan bewust dat de digitale mogelijkheden een kans kunnen bieden om bewoners te betrekken bij het wijkbudget. Hierbij valt te denken aan websites, maar ook Twitter en Facebook.

3.2.2.5 Besluitvorming ingediende ideeën/ initiatieven door wijkraad

Het indienen van initiatieven is door alle wijken op meerdere manieren mogelijk gemaakt; schriftelijk, digitaal (per mail) en ook persoonlijk. Het indienen geschiedt dan ook via de website of via de voorzitter van de commissie wijkraad of op papier en afgegeven bij de centrale ontmoetingsplaats in de wijk (wijkcentrum o.i.d.) of een lid van de wijkraad/commissie.

Naar aanleiding van het ingediende initiatief wordt een reactie gegeven. Over het algemeen zijn er twee soorten reacties. Of de reactie bestaat uit de goedkeuring van het initiatief, of de initiatiefnemer wordt verzocht een mondelinge toelichting te geven op het initiatief, waarna samen de aanvraag verbeterd kan worden om deze alsnog uit te voeren.

De digitale wereld maakt meer en meer deel uit van de maatschappij. De meeste wijkraden zijn zich hiervan bewust en proberen de digitale mogelijkheden voor het indienen dan ook te optimaliseren. De website vormt hier het belangrijkste medium voor. De mogelijkheden voor het indienen van initiatieven zijn in alle wijken afgestemd op zowel jong en oud.

Een wijk heeft expliciet aangegeven zich meer te willen gaan richten op jongeren om hen te stimuleren initiatieven aan te dragen. Dit gebeurt dan door een wisselwerking te stimuleren tussen ouders en kinderen.

Bij het beoordelen/selecteren van initiatieven speelt in veel wijken de eigen mening een grote rol. Dit kan een gevolg zijn van de containerbegrippen die als kaders zijn opgenomen. Daarnaast worden de regels en kaders in de of-vorm gehanteerd; het is niet noodzakelijk dat aan alle regels en kaders moet worden voldaan, wil het initiatief goedgekeurd worden. Tevens kan zich een geval voordoen dat een initiatief wel voldoet aan de (meeste) kaders en spelregels, maar dat het niet past in de visie van de beoordelaars. In dit geval is de eigen mening ook doorslaggevend. M.b.t. het proces van de beoordeling zijn er veel zaken in het bestedingsplan opgenomen door alle wijken. Daarnaast ondervinden de wijkraden bij de beoordeling/selectie van initiatieven hinder van de onduidelijke scheiding tussen gemeentelijke taken en hetgeen wat met het wijkbudget uitgevoerd kan worden. Wat valt onder de taak van de gemeente en wat valt onder het wijkbudget? Verkeer en mobiliteit is een thema waarbij die onduidelijkheid een grote rol speelt. Door alle wijkraden zijn omtrent dit probleem aanvullende kaders/regels gewenst. Door enkelen is aangegeven dat de ondersteuning van externen bij het beoordelen van complexe aanvragen, gefinancierd moet worden uit het wijkbudget. Anderen laten ech-

ter weten dat ook de gemeente de ondersteuning van externen financiert. Een duidelijke scheidslijn is hier niet in te vinden.

In alle wijken wordt veel aandacht besteed aan (het werven van) draagvlak. Bij het indienen van initiatieven moet de initiatiefnemer aangeven wat de specifieke doelgroep is en moet daarnaast een handtekeninglijst ingeleverd worden. Echter, de meeste wijkraden prefereren dit systeem in combinatie met een verhouding ja/nee niet, omdat het niet mogelijk is het totaal aantal mensen dat baat heeft bij het initiatief vast te stellen. Er wordt gekeken naar het totaal aantal handtekeningen. Vervolgens wordt subjectief beoordeeld of dit aantal voldoende wordt geacht.

Over het algemeen zijn de initiatieven van verschillende personen. Wel is er vaak per straat of buurt een aanspreekpunt/kopfiguur die voor anderen een initiatief indient. Dit kan meerdere redenen hebben; of de persoon vindt het leuk om zich bezig te houden met het wijkbudget en draagt die actief uit naar de andere bewoners, of de andere bewoners kunnen niet goed overweg met het wijkbudget en dragen het over aan een persoon die wel bekend is met het wijkbudget. Daarnaast zijn het wel dezelfde personen die een aanvraag indienen voor een regelmatig terugkerende activiteit.

3.2.2.6 Uitvoering

Met betrekking tot de betrokkenheid zijn er duidelijk verschillen te zien. De ene wijkraad legt wel verslag in een wijkkrant of website, de ander niet. Ook de mate/detaillering van verslaglegging verschilt. Over het algemeen wordt niet de voortgang/het proces beschreven in de verslaglegging, maar het eindresultaat. Dit omdat er bij de meeste projecten een korte tijd tussen de beginfase en de eindfase zit. Daarnaast verschilt ook de wijze waarop en de mate waarin de initiatiefnemer betrokken is bij de verslaglegging van het idee/initiatief (actief en passief).

Bij de ene wijk moet de initiatiefnemer zelf foto's aandragen voor op de website als vorm van tegenprestatie ter verslaglegging van het initiatief. Bij de andere wijk wordt geen actieve bijdrage verwacht van de initiatiefnemer.

Gedurende de uitvoering van het wijkbudget wordt de wijkraad op verschillende manieren ondersteund. Allereerst vindt er ondersteuning plaats m.b.t. de promotie van het wijkbudget. 'Jij maakt de buurt' vormt hiervoor de basis.

Daarnaast vindt er ondersteuning plaats m.b.t. de beoordeling van initiatieven. De wijkraden geven aan ondersteuning van het ambtelijk apparaat te krijgen bij de beoordeling van initiatieven.

Dit heeft een niet-bindend adviserend karakter; de wijkraad zelf neemt de uiteindelijke beslissing en het is aan henzelf om waarde toe te kennen aan het advies. Als laatst vindt er financiële ondersteuning plaats. De financiële afwikkeling van initiatieven wordt op het moment van dit onderzoek in de huidige setting van het wijkbudget verzorgd door de gemeente.

3.2.2.7 Evaluatie wijkbudgetten

Door de geïnterviewde personen is aangegeven dat de informele contactmomenten een positieve invloed hebben op het proces. Dit zijn intensieve communicatie tussen aanvrager, wijkraad (en uitvoerder), de wijze van indienen en het daarop volgende proces om de aanvraag te optimaliseren en de houding van de wijkbewoners. Daarnaast speelt de complexiteit van het initiatief een rol in het verloop van het proces. Een initiatief waarbij meerdere partijen betrokken zijn met elk hun eigen

belangen, zal procesmatig complexer zijn dan een eenvoudig initiatief. Een voorbeeld hiervan is het beschilderen van elektriciteitshuisjes in de wijk. Hierbij speelt de beheerder van deze voorziening een grote rol met zijn eigen belangen. Een goede afstemming tussen partijen is hier dan ook van belang.

Met betrekking tot de mate van ondersteuning zijn er verschillende antwoorden en per fase te verdelen. Ten eerste is er de fase rondom de opstart van het wijkbudget. In deze fase hebben de wijkraden een bestedingsplan moeten opstellen. De wijkraden ervaren onvoldoende ondersteuning in deze fase van het proces. Daarnaast is een tweede fase rondom de uitvoering van het wijkbudget te onderscheiden. In deze fase voelen de wijkraden zich voldoende ondersteund. Het gaat hierbij dan om marketing/campagne van het wijkbudget, de ondersteuning bij het beoordelen van de initiatieven en de financiële afwikkeling. Aandachtspunt in deze fase omtrent de ondersteuning is, zoals eerder aangegeven, de ondersteuning bij het classificeren van aanvragen. Valt het onder het wijkbudget of onder het budget van de gemeente? Duidelijke richtlijnen zijn hierbij gewenst.

De derde fase heeft betrekking op de overgang van een nu overwegend uitvoerende organisatie naar een zelfsturend team. De geïnterviewde personen vinden dat de eerste signalen erop wijzen dat de huidige organisatie meer taken van de gemeente over zal moeten nemen.

De geïnterviewde personen maken zich zorgen om de bijkomende gewenste professionalisering. De huidige vrijwilligers zullen extra taken moeten gaan uitvoeren. Tot aan deze mogelijke 'verzelfstandiging' is, indien nodig, extra ondersteuning gewenst om de organisatie verder te professionaliseren. Hierbij moet gedacht worden aan de opbouw van of optimalisatie van organisatiestructuur.

In hoeverre de ondervraagden tevreden zijn met de rol van de bewoners wordt over het algemeen positief geantwoord. Dit is ook afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van het initiatief. Een initiatief waarbij de expertise van externen nodig is, zoals bij verkeersmaatregelen, zullen de bewoners een kleinere rol vervullen dan bij bijvoorbeeld het opknappen van straatmeubilair. De wijkbewoners worden waar mogelijk wel gestimuleerd een rol te vervullen tijdens de uitvoering. Dit wordt mogelijk gemaakt door bij het indienen van het initiatief hier aandacht aan te besteden.

3.2.3 Enquête onder de initiatiefnemers

Twee van de vijf respondenten geven aan dat zij er mee in aanraking zijn gekomen via Buurt In Actie, dat de voorloper is van de wijkbudgetten. Zij kenden de procedures in principe al en hebben op dezelfde manier een aanvraag ingediend voor een idee gefinancierd vanuit wijkbudgetten.

Twee respondenten hebben kennis genomen van de wijkbudgetten via de wijkraad zelf. De laatste respondent diende aanvankelijk een aanvraag bij de gemeente en de behandelend ambtenaar heeft haar doorgestuurd naar de wijkraad voor een financiering vanuit wijkbudgetten

De initiatiefnemers geven aan op basis van de al aanwezige kennis omtrent Buurt in Actie aanvragen in te hebben gediend. Dit komt overeen met hetgeen door de wijkraden is aangegeven; de werkwijze is bepaald op basis van het al bekende Buurt in Actie. Hiervan is mogelijk te zeggen dat de wijkraden een goede keuze hebben gemaakt om op Buurt in Actie/het bekende voort te bouwen. Met betrekking tot de laatste respondent is het afhankelijk van de aard van de aanvraag om deze situatie goed te beoordelen.

Zou de aanvraag in principe een taak van de gemeente zijn, dan kan hier mogelijk sprake zijn van het doorschuiven van taken naar het wijkbudget. Daarnaast kan mogelijk gesteld worden dat het voor de

wijkbewoners niet duidelijk is welke aanvragen onder het wijkbudget horen te vallen en welke aanvragen op de gemeente betrekking hebben. Deze laatste hypothese sluit mogelijk aan bij hetgeen door de wijkraden is aangegeven; er zijn weinig richtlijnen om te bepalen wanneer een aanvraag onder het wijkbudget valt of niet, waardoor het voor de wijkraden en daarmee de wijkbewoners moeilijker kan zijn te bepalen tot wie men zich moet richten voor de aanvraag van een initiatief.

De wijkraad heeft vier respondenten niet ondersteund bij het indienen van een idee. Er worden hiervoor verschillende redenen aangedragen. Eén respondent kende de procedures al, omdat zij zelf in de wijkraad heeft gezeten. Een andere respondent is geholpen door eerder genoemde ambtenaar en de andere twee respondenten kenden simpelweg de procedures al vanuit Buurt In Actie. Één respondent heeft vanuit de wijkraad (Stadsveld) wel ondersteuning gekregen.

Dit is deels in lijn met hetgeen door de wijkraden is aangegeven in de gesprekken. Bij de eerste indiening vindt over het algemeen geen begeleiding plaats. Bij een eventuele afkeuring door of twijfel bij de wijkraad, vindt er wel degelijk ondersteuning plaats om de aanvraag te verbeteren. In welke mate de ondersteuning wordt geboden is mogelijk verschillend per wijk. Wel is ook eerder door een initiatiefnemer aangegeven dat het mogelijk ter optimalisatie van de eerste indiening, een idee zou zijn een soort spreekuur op te zetten waarin wijkbewoners samen met leden van de wijkraad een eerste aanvraag ter plekke kunnen opstellen en indienen. Daarnaast is Buurt in Actie ook bij het indienen van aanvragen een stimulerende factor omtrent de kennis m.b.t. de procedure voor het indienen van een aanvraag.

De indieners noemen unaniem draagkracht als essentieel criterium. Daarnaast worden er zaken genoemd als cofinanciering, samenwerking en noodzaak. Opvallend is wel dat geen van de respondenten één of meerdere van de zeven kaders noemt die de gemeente wel in haar raadsbesluit en ook de wijkraden in hun bestedingsplan hebben genoemd.

Het niet benoemen van de zeven kaders door de respondenten kan mogelijk duiden op de onbekendheid van deze kaders bij de indieners. Door de wijkraden is aangegeven dat zij de kaders en spelregels uit het raadsbesluit hebben overgenomen in het bestedingsplan. Deze is vervolgens voor een ieder in te zien op de website. De vraag hierbij zou kunnen zijn of deze kaders en spelregels toegankelijk genoeg zijn voor de wijkbewoners.

Vier respondenten hebben geen uitvoerende rol gehad tijdens de realisering van een idee. Wel waren zij betrokken op het gebied van organiseren en coördineren en konden zij overleg plegen met mensen vanuit de gemeente over hun idee. Vanuit één respondent kwam een verbeterpunt ten aanzien van betaaldaten van de gemeente. Er zit een lange periode tussen het aanvragen van geld en het daadwerkelijk ontvangen hiervan. Er wordt meegegeven dat de gemeente er wellicht goed aan doet om de wijkraad voorschotten te geven, zodat zij kan voorzien in een aantal kostenposten en aanvragers niet alles hoeven voor te schieten.

Eén respondent daarentegen is wel uitvoerig betrokken geweest bij de realisering van het idee. Zij delegeerde, coördineerde, faciliteerde en hielp de kinderen met schilderen en schuren

Dit is deels in lijn met hetgeen door de wijkraden is aangegeven. De meeste initiatieven worden door derden uitgevoerd maar waar mogelijk ook door de aanvragers van de initiatieven. Kanttekening dat

hierbij gemaakt moet worden is dat het niet duidelijk is welke activiteiten door de respondenten zijn aangevraagd. De moeilijkheidsgraad van de uitvoering speelt een rol in hoeverre een aanvrager/initiatiefnemer wel of niet een bijdrage kan leveren bij de uitvoering.

3.2.4 Deelconclusies uit het diepte-onderzoek

Het wijkbudget is in navolging van Buurt in Actie door de wijkraden opgepakt. Bij deze overgang vonden men zich over het algemeen onvoldoende ondersteund wanneer men zelf niet de kennis/expertise had om een start mogelijk te maken. Het bestedingsplan vormde een essentieel onderdeel van de startfase en kan gezien worden als een soort van plan van aanpak voor de uitvoering van het wijkbudget. Er zijn kwalitatief grote verschillen te zien tussen de bestedingsplannen, zoals die aan ons zijn aangereikt, omtrent de inhoud ervan. Dit is, zoals aangegeven, een mogelijk gevolg van het verschil in kennis en kunde omtrent het opstellen van een bestedingsplan. Meer ambtelijke of externe ondersteuning was hierbij gewenst. Bij de daadwerkelijke uitvoering van het wijkbudget zijn er diverse zaken te noemen welke onder de aandacht gebracht moeten worden;

- scheiding tussen wijkbudget en gemeentelijk budget
- de opbouw van de organisatie en het succes van het wijkbudget
- formulering van spelregels en kaders c.q. bestedingsplan
- belangenverstrengeling

De scheiding tussen het wijkbudget en het gemeentelijkbudget is bij zowel de wijkraden als mogelijk ook de wijkbewoners onvoldoende duidelijk. Centrale vraag hierbij is welk soort aanvragen onder het wijkbudget vallen en welk soort aanvragen onder het gemeentelijk budget. Aanvragen omtrent veiligheid zijn hierbij een voorbeeld. Dit omdat veiligheid een buurt- en/of wijkoverstijgend onderwerp kan zijn. De gedachte dat rondom dit aandachtspunt speelt, is of het wijkbudget als een soort bezuinigingsmiddel wordt ingezet.

Met betrekking tot de opbouw van de organisatie in relatie met het succes van het wijkbudget spelen de samenstelling en de verhouding passief/actief een belang rol. Onder de samenstelling wordt zowel het aantal als het type personen die in de organisatie zitten verstaan. Het kan een positief effect hebben op het succes van het wijkbudget wanneer er 'bekenden' uit te wijk gezeteld zijn in de wijkraad; hierdoor kunnen de wijkbewoners zich mogelijk makkelijker identificeren met de wijkraad en kan mogelijk de drempel lager zijn om initiatieven in te dienen. Met betrekking tot het aantal actieve personen binnen de organisatie moet het aantal vanzelfsprekend afgestemd zijn op de hoeveelheid werk.

Oftewel de draagkracht moet in evenwicht zijn met de draaglast. Met de mogelijke 'verzelfstandiging' zien sommige wijkraden hier mogelijk een verstoring in optreden. Daarnaast speelt de activiteit van de wijkraad een grote rol bij het succes van het wijkbudget. Dit hangt samen met de opbouw; actievere personen hebben mogelijk een positiever effect op het succes van het wijkbudget dan minder actieve personen.

Omtrent de formulering van de spelregels en kaders is vooral het gebruik van zogenaamde containerbegrippen een mogelijk negatieve factor voor de beoordeling van aanvragen. De huidige formulering geeft de wijkraden zelf veel invulmogelijkheden. Zij stellen dit zeer op prijs. Bij het gebruik van deze containerbegrippen, zoals leefbaarheid, schuilt het gevaar dat subjectiviteit een grote rol gaat spelen bij de beoordeling van aanvragen. Op dit moment ervaren de wijkraden het gebruik van deze

containerbegrippen niet als hinderlijk; sommigen geven een eigen invulling aan deze begrippen door zelf een nadere specificering op te nemen (in het bestedingsplan). Daarnaast blijkt dat de spelregels en kaders mogelijk niet voldoende bekend zijn bij de initiatiefnemers. Dit zou mogelijk een gevolg kunnen zijn van de ruime formulering van de spelregels en kaders; de initiatiefnemers worden mogelijk niet genoeg 'geconfronteerd' met de spelregels en kaders omdat mogelijk bijna alle initiatieven binnen deze kaders vallen. Draagvlak weten de initiatiefnemers wel te benoemen. Dit is mogelijk een gevolg van de frequentie confrontatie met dit aspect.

Belangenverstrengeling is een onderwerp waar ongeveer per wijkraad anders mee wordt omgegaan. Geen van de wijkraden heeft regels omtrent belangenverstrengeling opgenomen in het bestedingsplan. Wel hebben alle wijkraden zo hun eigen manier om met belangenverstrengeling om te gaan; de één wat transparanter dan de ander. Om hier beter grip op te krijgen zien de meeste wel de meerwaarde ervan in om de niet-vastgelegde handelwijze vast te leggen in het bestedingsplan, waarmee deze ook zichtbaar wordt voor een ieder.

4. Conclusies en reflecties

4.1 Conclusies

Vooraf: de tussenevaluatie komt op een vroeg moment. Na het raadsbesluit in het voorjaar van 2011 gaat er nog een behoorlijke periode overheen voordat de uiteindelijke doelstelling gerealiseerd kunnen worden. De wijkraden moeten hun eigen uitvoering op poten zetten en initiatiefnemers moeten projecten bedenken. Daarom moet deze tussenevaluatie ook worden gezien als een thermometer die relatief vroeg in de uitvoering wordt gestoken.

In dit onderzoek naar de werking van de wijkbudgetten in Enschede is naar voren gekomen dat de wijkraden en initiatiefnemers positief gestemd zijn over dit instrument. Er zijn al behoorlijk wat initiatieven naar voren gebracht en/of uitgevoerd. Dat is een belangrijke constatering gezien de bovenstaande relativisering. Immers, er is weinig tijd geweest om de wijkbudgetten tot volle wasdom te laten komen.

In alle wijken wordt veel aandacht besteed aan draagvlak. De indieners noemen draagvlak als belangrijkste criterium voor hun initiatief. Ook in de uitvoering zien we die aandacht voor draagvlak terug, zowel met een aantal formele regels (handtekeningenlijsten) als een intersubjectieve beoordeling. Daarnaast wordt ook gelet op zaken als cofinanciering en samenwerking.

In het begin van dit onderzoek hebben we aangegeven dat de verschuiving van taken van overheden naar burgers een lastige is. Het gaat hier over rolverdeling van zowel de burgers als van de professionals. In dit onderzoek hebben we gezien dat de respondenten zich zorgen maken over de gewenste professionalisering die in gang gezet zou moeten worden onder de wijkraden. De scheidslijn tussen het professionaliseren en vrijwilligerswerk is daarbij een belangrijk aandachtspunt. De burger wil verantwoordelijkheid nemen voor zijn omgeving, maar wil wel een vangnet hebben van een professionele instelling. Het moet niet zo zijn dat de burger het gevoel krijgt dat ze er 'alleen voor staan' en dat ze als het ware een nieuwe baan erbij krijgen. Aandachtspunt is hierbij het democratisch professionalisme, zoals is beschreven in de inleiding.

Binnen de wijkbudgetten zijn zeven politieke kaders gegeven waaraan de wijkbudgetten moeten voldoen. In het breedte-onderzoek is naar voren gekomen dat veel initiatieven zich op een gedeelte van de politieke kaders een bijdrage leveren. Vooral de kaders 'leefbaarheid' en 'sociale samenhang' worden veelvuldig bediend. De kaders over 'zorg', 'duurzaamheid' en 'arbeidsparticipatie' worden nauwelijks of in een beperkte mate bediend. Dat is overigens ook te begrijpen. In eerste instantie zal men projecten kiezen die relatief dicht bij de eigen beleavingswereld liggen. In hoeverre een verbreding naar de andere kaders te verwachten is, kan geen uitspraak worden gedaan. Opvallend is wel dat geen van de respondenten één of meerdere van de zeven kaders noemt die de gemeente wel in haar raadsbesluit en ook de wijkraden in hun bestedingsplan hebben genoemd.

De thema's zijn heel ruim opgesteld. Ze zijn te ruim om het goed te kunnen beoordelen. Daarnaast is er sprake van overlap van de kaders. Dit maakt het heel lastig om het correct te beoordelen. De controle achteraf of de initiatieven ook daadwerkelijk hebben bijgedragen aan het verbeteren van een van de kaders is daarmee lastig.

Aan de andere kant geven de wijkraden aan dat het prettig is dat er 'bewegingsruimte' is binnen de ruim opgestelde kaders. De wijkraden voelen hierdoor een grotere vrijheid om veel initiatieven ook te voorzien van budget. Het werken binnen ruime kaders past ook in het streven om burgers meer eigen verantwoordelijkheid te geven. Anders wordt het snel een vorm van beleidsuitvoering, en dat is niet de gedachte achter de wijkbudgetten.

Wel moet er aandacht komen voor de scheiding tussen wijkbudget en regulier budget. Het is niet altijd duidelijk welke initiatieven onder het wijkbudget vallen en welke initiatieven onder het reguliere gemeentelijke budget.

Wijkraden hebben aandacht voor het voorkomen van belangenverstrengeling. De wijkraden hebben geen regels opgesteld in het bestedingsplan over belangenverstrengeling.

4.2 Reflecties

Naar aanleiding van de uitkomsten van het breedte- en diepte-onderzoek werpen we tenslotte een aantal vragen op als algemene punten van reflectie:

- Hoe verhoudt de wens van een gemeente om de participanten een zo groot mogelijke invloed te geven en een zo groot mogelijke inhoudelijke openheid te bieden zich tot de behoefte om te sturen (geformaliseerde structuren/bureaucratische procedures)? Waar wil een gemeente precies zitten op de participatieladder van Pröpper (zie bijlage 9)? Gaat het om burgerparticipatie in overheidsinitiatieven en -beleid of om overheidsparticipatie in burgerinitiatieven? En wat voor consequenties hebben deze keuzes voor rollen, inhoud en proces? Is eenvormigheid tussen de uitvoering door verschillende wijkraden gewenst of juist niet?
- Waarop wil een gemeente dat de burgerinitiatieven zich zouden moeten richten? Gaat het om kortdurende, eenmalige korte-termijn-initiatieven van burgers of wil men gaan werken aan langdurige samenwerkingsverbanden tussen burgers en andere partijen met daarbij ook lange-termijn-doelen? En wie bepaalt de doelen waaraan de initiatieven een bijdrage moeten leveren? Zijn die doelen voorschrijvend voor de initiatieven en hoe zit het met de democratische legitimatie?
- Hoe kan een gemeente burgers zoveel mogelijk ruimte bieden met zo weinig mogelijk richtlijnen, maar toch voorkomen dat er onduidelijkheden ontstaan over de reikwijdte van het wijkbudget, de manier van verantwoorden, draagvlak en achterban, etc.
- Hoe geeft een gemeente vorm aan contacten met burgers en hoe ondersteunt zij hen? Wordt er gekozen voor een direct formeel contact met wijkraden of worden wisselende bewonersgroepen betrokken? Wil men op een cyclische manier gaan werken of meer ad-hoc met maatwerk? Wie ondersteunt waarbij en hoe? Hoe wordt voorkomen dat een kleine groep vrijwilligers alle werk doet en uiteindelijk afhaakt?

Het werken met wijkbudgetten past in een trend in Nederland en daarbuiten om tot andere verhoudingen te komen tussen overheden en burgers. Nadrukkelijk wordt gezocht naar wegen om tot meer eigen initiatief en verantwoordelijkheid te komen. Dat is een zoektocht. De ervaringen in Enschede dragen bij aan deze zoektocht. Het feit dat de wijkbudgetten 'leven' bij de wijkraden en initiatiefnemers is een positief signaal. In hoeverre de achterliggende doelstellingen gehaald zullen gaan worden is nu nog niet vast te stellen.

Bronnenlijst

Cuperus, René en Raul Lansink (2013), Overheidje spelen is niet vrijblijvend, in: NRC 22 augustus 2013

De Bruijn, Theo, (2008), Samenwerken in beleidsnetwerken in: A. Hoogerwerf en M. Herweijer (red.), Overheidsbeleid; Een inleiding in de beleidswetenschap, Alphen aan den Rijn: Kluwer, 8e druk

Denters, B., E. Tonkens, I. Verhoeven en J. Bakker (2013) Burgers maken hun buurt. Den Haag: Platform31

Pröpper, I. (2009). De aanpak van interactief beleid: elke situatie is anders. 3e druk. Bussum: Coutinho.

Platform31. www.kennisbank.platform31.nl/pages/23650/Projecten/Deventer-Wijkaanpak.html (ge raadpleegd op 24-03-2013)

RMO (2011), Burgerkracht. De toekomst van het sociaal werk in Nederland. Den Haag

Tonkens, E. en I. Verhoeven (2012) Bewonersinitiatieven: proeftuin voor partnerschap tussen burgers en overheid. Amsterdam: Pallas Publications – Amsterdam University Press

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, (2012) Vertrouwen in burgers. Amsterdam: WRR/Amsterdam University Press

Bijlagen

Bijlage 1: De zeven thema's

Bijlage 2 – 6: Resultaten breedte-onderzoek

Bijlage 7 Resultaten diepte onderzoek

Bijlage 8: Reacties initiatiefnemers projecten

Bijlage 9: Participatieladder Pröpper

Bijlage 1 De zeven thema's

1. het bevorderen van arbeidsparticipatie

Het idee zorgt voor stijging op de participatieladder zodat werklozen dichterbij het einddoel van betaald werk komen te staan.

2. een schone en hele leefomgeving

Het idee zorgt voor een fysieke leefomgeving die schoon (geen vuil, stank, lawaai) en heel (technische staat openbare ruimte) is.

3. het vergroten van het veiligheidsgevoel

Het idee zorgt voor sociale veiligheid door het bewerkstelligen van toevallige ontmoetingen (publieke familiariteit) en/of ingrepen in de (gebouwde en ongebouwde) fysieke ruimte en/of verkeersveiligheid.

4. het stimuleren van wijkdiensten voor zorgafhankelijken

Het idee zorgt voor betaalbare en goede zorg aan mensen met een fysieke of sociale beperking.

5. het stimuleren van duurzaam gedrag

Het idee zorgt ervoor dat mensen milieuvriendelijk (ecologisch duurzaam) handelen (bijv. energie, mobiliteit, groen, water, voedsel en afval).

6. het bevorderen van de leefbaarheid

Het idee zorgt ervoor dat het woonplezier in de wijk wordt verhoogd.

7. het bevorderen van de sociale samenhang

Het idee zorgt voor sociale interactie: elkaar kennen, op elkaar letten, voor elkaar zorgen.

Bijlage 2 Resultaten Stadsdeel Centrum

Wijkraad Lasonder-’t Zeggelt-Boddenkamp
Thema’s en ideeën/projecten

	1. Arbeid	2. Schoon en heel	3. Veiligheid	4. Zorg	5. Duurzaamheid	6. Leefbaarheid	7. Soc. samenhang
1. Saamhorigheidsmaaltijd Bosboom Toussaintstraat							X
2. Kerstboom Bosboom Toussaintstraat						X	
3. 2x buurtfeest Racerstraat							X
4. Buurtfeest Genestetstraat							X
5. Feest Multatulistraat							X
6. Feest Bosboom Toussaintstraat							X
7. Nieuwjaarsfeest Paradijs							X
8. Tijdelijke speelplaats Boddenkamp			x			X	
9. Poort Boerenkerkhof		X					
10. Kunst op hekwerken Boddenkamp						X	
11. Bestickering electriciteitskastjes						X	
12. Buurtdiners en nieuwjaarsbijeenkomst Deurningerstraat							X
13. Reservering kunstparkeerplaatsen						X	

De maaltijden en feestjes zijn eenmalige projecten die bijdragen aan de sociale samenhang en ze waren ook niet voor andere doeleinden bedoeld dan het bevorderen van de sociale samenhang. Onder thema 7 zijn de project 1,3,4,5,6,7 en 12 ondergebracht.

Een aantal andere projecten is gericht op het verhogen van het woonplezier (thema leefbaarheid). Vaak gaat het om het gezellig, mooi of aantrekkelijk maken van de openbare ruimte, zoals de kerstboom in de Bosboom Toussaintstraat en de kunstprojecten 10, 11 en 13. Ook de tijdelijke speelplaats Boddenkamp verhoogt het woonplezier, maar kan daarnaast ook toevallige ontmoetingen tussen wijkbewoners (ouders) bevorderen. Deze ontmoetingen bevorderen de publieke familiariteit en daarmee indirect het veiligheidsgevoel in de wijk. Het project Poort Boerenkerkhof draagt bij aan een schone en hele leefomgeving.

Wijkraad Laares
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 arbeid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veilig- heid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaam- heid	thema 6 leefbaarheid / woonplezier	thema 7 soc. Samenhang
1. Jaarboek Laares							X
2.Tijdelijke inrichting Assinkterrein			X			X	
3.Opening Assinkter- rein							X
4.Kinderpersbureau						X	X
5.2x feest Anjelier- straat							X
6.2x feest Violen- straat							X
7.Feest Begoniastraat							X
8.Feest Klaproos- straat							X

Jaarboek Laares: Het Jaarboek Laares is een boek over de geschiedenis van de wijk Laares. Het boek is uitgedeeld aan bewoners en dit initiatief draagt indirect bij aan de sociale samenhang. Mensen raken op de hoogte van de geschiedenis van hun wijk waardoor het wijkgevoel kan worden versterkt.

Tijdelijke inrichting Assinkterrein: Het Assinkterrein is een braakliggend terrein dat bestemd is voor woningbouw. Op dit moment wordt er niet gebouwd en is er door middel van het wijkbudget, aangevuld met gemeentegeld een hondenspeelveld en kinderspeelplaats aangelegd. De wijk hoopt dat dit terrein voor langere tijd voor deze activiteiten gebruikt kan worden. Deze inrichting draagt bij aan leefbaarheid/woonplezier het bevordert toevallige ontmoetingen (indirect veiligheid).

Opening Assinkterrein: Deze activiteit bevordert de sociale samenhang. De opening van het Assinkterrein was een gezamenlijke activiteit.

Kinderpersbureau: Met deze activiteit wil de wijk er voor zorgen dat kinderen meer betrokken raken bij de wijk (sociale samenhang, wijkgevoel). Het kinderpersbureau staat echter op een laag pitje, er worden weinig activiteiten verricht. Wel wordt er budget voor aangevraagd om de activiteit te kunnen behouden. Het kinderpersbureau valt onder de thema's woonplezier en sociale samenhang.

Straatfeesten: De feesten in de Anjelierstraat, Violenstraat, Begoniastraat en Klaproosstraat zijn bedoeld om bewoners bij elkaar te brengen. Het budget dat hiervoor vrijgemaakt is wordt alleen voor activiteiten(springkussens/spelletjes) en niet voor eten en/of drinken gebruikt. De straatfeesten zijn puur op de sociale samenhang gericht.

Wijkraad De Bothoven
Thema's en ideeën/projecten

	1 arbeid	2 schoon en heel	3 veiligheid	4 zorg	5 duurzaam- heid	6 leefbaar- heid	7 sociale samen- hang
1.Bothoven festival	(x)						X
2.Wijkkrant 2012& 2013							(x)
3.Techniek werkplaats						X	X
4.10 jaar Beukhof							X
5.Multicultu reel Feest							X
6.Bijdrage Vitens			X			X	
7.Wijkkalen der							x
8.Buurt-huis Transbrug			x				X

1. Bothoven festival

Het Bothoven Festival is een jaarlijks feest dat bedoeld is voor alle inwoners van de Bothoven. Er is tijdens dit festival een wijkontbijt. Dit ontbijt heeft als doel om de buurtbewoners met elkaar in contact te laten komen, wat de sociale samenhang binnen de wijk moet versterken. De wijkraad heeft op dit feest een eigen kraampje om de inwoners beter te informeren over de taken etc. van de wijkraad. Ook is het festival bedoeld om de Bothoven bekender te maken bij mensen van buiten de wijk. Bedrijven die in de wijk gevestigd zijn, mogen ook met een kraampje aanwezig zijn. Dit kan er toe leiden dat werkloze inwoners in aanraking komen met die bedrijven en er misschien werk kunnen vinden. Indirect levert het festival daarom misschien een (kleine) bijdrage aan het thema arbeidsparticipatie.

2. Wijkkrant 2012 & 2013:

De wijkkrant wordt 5 keer per jaar uitgegeven en valt niet goed onder te brengen bij de zeven thema's. Het wijkgevoel wordt er mogelijk wel door vergroot, wat positief door kan werken op de sociale samenhang.

3. Techniekwerkplaats:

De techniekwerkplaats is bedoeld voor de jeugd van de wijk. Die kan op vrijdag naar deze werkplaats om te knutselen etc. De werkplaats en de activiteiten eromheen dragen bij aan de leefbaarheid en de sociale samenhang in de wijk. De aanwezigheid van deze voorziening vergroot vooral het woonplezier.

4. 10 jaar Beukhof:

Vanwege het 10 jarig bestaan van de Beukhof is door de bewoners van dit gebouw een feest georganiseerd waarbij bepaalde zaken uit het wijkbudget zijn betaald. Het feest had als doel een bijdrage te leveren aan de sociale samenhang in de wijk. Het geldbedrag is uitgegeven aan stoelen, tafels, boerendansgroep en de accordeonvereniging. Dit feest was vooral gericht op de bewoners van de Beukhof. Het moet gezien worden als een soort straatfeest. Het stimuleert de sociale interactie tussen een kleine groep wijkbewoners.

5. Multicultureel Feest:

In de Bothoven is in 2012 een multicultureel feest gehouden. Er wordt geprobeerd om dit feest jaarlijks te organiseren om de sociale samenhang binnen de wijk te versterken. Door een feest te organiseren waar verschillende culturen samen komen, kan de tolerantie toenemen en kunnen mensen met elkaar in contact komen die dit uit zichzelf niet zo gauw zouden doen. Dit feest wordt georganiseerd door de activiteitencommissie van Tattersall. Deze commissie heeft daarvoor een bijdrage gekregen van de wijkraad.

6. Bijdrage Vitens:

Er is de door de wijkraad een bijdrage geleverd aan een project van Vitens. Bij dit project ging het om de herontwikkeling van het Vitens-terrein in de Bothoven. De wijkraad heeft in samenspraak met de gemeente Enschede besloten om eenmalig een bedrag uit te trekken voor dit project. Het plein wordt in 2015 gerealiseerd, maar het geld is nu al gereserveerd. Het Vitens-terrein bevindt zich achter de basisschool, de Freinetschool. Het plein moet vanwege zijn ligging als een soort van schoolplein gaan fungeren. Het beschikbaar gestelde wijkbudget kan alleen worden gebruikt voor de aankleding van dit plein, zoals het plaatsen van speeltoestellen. Het terrein wordt deels openbaar, zodat de kinderen van de Freinetschool en de wijk hier gebruik van kunnen maken. Het idee valt onder twee van de zeven thema's. Het valt onder veiligheid, omdat de kinderen van de basisschool er veilig kunnen spelen en ze via een groot plein de school kunnen bereiken. Ook de leefbaarheid wordt door deze bijdrage vergroot, omdat het woonplezier in de wijk toeneemt door het groeiend aantal faciliteiten in de wijk. Ten slotte zal dit plein ook de mogelijkheid bieden voor toevallige ontmoetingen wat indirect het veiligheidsgevoel verhoogt vanwege de toename van de publieke familiariteit.

7. Wijkkalender:

Elk jaar wordt er een wijkkalender bij de inwoners van de Bothoven bezorgd. Dit gebeurt om de inwoners attent te maken op de wijkraad en de wijkbudgetten en om de bekendheid te vergroten. Dit idee kan gezien worden als een cadeau van de wijkraad aan de inwoners van de Bothoven en draagt bij aan het wijkgevoel en daarmee indirect aan de sociale samenhang.

8. Buurthuis Transbrug:

Het buurthuis Transbrug is een buurthuis waarin bijvoorbeeld het spreekuur van de wijkagent, informatie-avonden van Domijn en besloten vergaderingen van de wijkraad plaats vinden. Het buurthuis kan toevallige ontmoetingen mogelijk maken en daarmee indirect bijdragen aan het gevoel van veiligheid en als er activiteiten plaatsvinden zal dit de sociale samenhang bevorderen.

Wijkraad Horstlanden-Veldkamp
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 arbeid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. sa- menhang
1. Straatfeesten							X
2. Plaatsen ban- ken/kunst Veldkamp- plantsoen			x			X	
3. Ontmoetingsruim- ten						X	X
4. Klimaatfeest		(x)			(x)	(x)	X
5. afronden groene stoep		X				X	
6. Cursussen						X	
7. Glijbaan Groene Bogen						X	
8. Ecocentrum Groenproject					X		
9. Leilindes Bosstraat						X	
10. Speelplek Nas- saustraat						X	
13. Fietsenstalling st. Janschool			X			X	
14. Activiteiten Pathmos binnen						X	

Toelichting

Idee 1: Straatfeesten: sociale samenhang. Er werden in totaal 3 feesten gehouden in de wijk Horstlanden/Veldkamp, te weten straatfeesten in de Emmastraat, Regenboogstraat en Getfertsingel. Er is een vast bedrag dat de wijkraad uit wil geven aan feesten. Er is in totaal een budget beschikbaar gesteld van €1000,-. Iedereen mag hier gebruik van maken. Per buurtfeest mag er €125,- uitgegeven worden. De wijkraad wil niet betalen voor drank en eten.

Sociale samenhang. Het idee voor het organiseren van straatfeesten valt onder het thema sociale samenhang/binding. Mensen komen tijdens deze straatfeesten met elkaar in contact, ze kunnen zo sociale contacten onderhouden of nieuwe contacten leggen. Omdat de wijkraad maar een gedeelte financiert moeten bewoners ook zelf met elkaar overleggen hoe ze aan de rest van het geld komen. Hierdoor komen bewoners ook met elkaar in contact.

Idee 2: Plaatsen banken/kunst Veldkampplantsoen: leefbaarheid.

In het Veldkampplantsoen zijn verschillende bankjes geplaatst. Dit zorgt ervoor dat de omgeving er aantrekkelijk uitziet. De bankjes zijn ontworpen door een kunstenaar uit de wijk.

Leefbaarheid. In het Veldkampplantsoen zijn bankjes geplaatst bij de speelplaats. Hierdoor ziet de fysieke leefomgeving er beter uit. Bewoners kunnen op de bankjes gaan zitten als de kinderen aan het spelen zijn of er gewoon gaan zitten. De bankjes maken toevallige ontmoetingen mogelijk (indirect verhoogt dit het gevoel van veiligheid) en ook neemt het woonplezier toe in de wijk.

Idee 3: ontmoetingsruimten: Leefbaarheid en sociale samenhang.

Het gaat hier om meerdere clubs en/of cafés, namelijk de filmclub, het ondernemerscafé en de huur van de wijkruimte. In de wijkruimte worden altijd de wijkraadvergaderingen gehouden. Daarnaast krijgt het ondernemerscafé een vergoeding van de wijkraad.

Leefbaarheid: door de sociale interactie neemt ook het woonplezier toe. Burgers hebben verschillende plekken waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Er zijn meerdere activiteiten en hierdoor neemt het woonplezier in de wijk toe.

Sociale samenhang: buurtbewoners komen in contact met elkaar waardoor er sociale interactie kan ontstaan tussen bewoners. Dit bevordert de sociale cohesie in de wijk. Mensen kunnen elkaar (beter) leren kennen.

Idee 4: Klimaatfeest: sociale samenhang.

Het klimaatfeest werd gehouden voor de Calicotstraat. Deze straat was in 2012 de beste klimaatstraat van Nederland. Er werden diverse activiteiten ondernomen om de wijk duurzamer te maken, zoals wassen op lagere temperaturen, de was buiten laten drogen i.p.v. in de droger enz. De Calicotstraat won deze prijs en daarom werd het klimaatfeest georganiseerd. De straatbewoners hadden zelf aangegeven dat ze dit wilden en de wijkraad heeft de Calicotstraat hierin gesteund en een feest gegeven. Het feest valt onder thema 7. De activiteiten die de aanleiding voor het feest vormden, vallen onder thema 2, en 6.

Schoon en hele leefomgeving: buurtbewoners organiseerden verschillende opschoondagen waarop zij de hele wijk gingen schoonmaken. De hele straat werd dus schoongemaakt. Hierdoor valt dit onder het thema schone en hele leefomgeving.

Duurzaamheid: de bewoners van de Calicotstraat hebben met elkaar milieuvriendelijk gehandeld om de prijs te winnen. Er werd minder energie verspild en afval in de wijk is opgeruimd. De bewoners handelen vanaf nu milieuvriendelijker in de straat.

Leefbaarheid: de Calicotstraat kreeg in 2012 de prijs voor beste klimaatstraat van Nederland. De bewoners waren daar trots op en de straat kreeg nationale bekendheid. Dit heeft het woonplezier in de wijk ook doen toenemen. Dit valt onder het thema leefbaarheid.

Sociale samenhang: Ten slotte vallen zowel de activiteiten die de aanleiding vormden als het feest onder het thema sociale samenhang. Bewoners van de Calicotstraat hebben met elkaar verschillende activiteiten besproken en uitgevoerd. Bewoners van de straat zijn hierdoor met elkaar in contact gekomen en hebben elkaar (beter) leren kennen.

Idee 5: afronden groene stoep: leefbaarheid, schoon en heel.

De Groene Stoep is een project waarbij er aan de Janninksweg plantvakken zijn geplaatst. De hele straat is op de kop gezet, schoon gemaakt en er zijn plantvakken ingericht.

Leefbaarheid. Dit idee valt onder het thema leefbaarheid. Door het aanleggen van de plantenvakken krijgt de Janninksweg een mooiere uitstraling. De fysieke leefomgeving van de wijk krijgt een beter aanzicht. Door deze verbetering neemt het woonplezier van de bewoners toe.

Schoon en hele leefomgeving: de hele Janninksweg is schoongemaakt door de bewoners en afval is verwijderd.

Idee 6: Cursussen: Leefbaarheid

Hieronder vallen de schildercursus en de filmcursus. Hier mogen maximaal 8 personen aan deelnemen. De deelnemers aan de filmcursus moeten ieder minimaal één film over de wijk maken. De filmcursus en filmclub zijn samen een idee. Tijdens de filmcursus leren deelnemers om te gaan met een camera. Bewoners kwamen met het idee. Een buurtbewoner die ervaring had met films maken bood aan om een cursus te geven.

Leefbaarheid: doordat er dingen worden georganiseerd in de wijk neemt het woonplezier toe. Bewoners van Horstlanden/Veldkamp kunnen bij deze cursussen leren om te schilderen of hoe ze een film

moeten maken. Er zijn dus meerdere structurele activiteiten (filmclub) waardoor het woonplezier in de wijk toeneemt.

Idee 7: Glijbaan Groene Bogen: Leefbaarheid

Glijbaan Groene Bogen. Op de speelplaats in de Groene Bogen is een glijbaan geplaatst.

Leefbaarheid: door het verbeteren van de speelplaats kan het woonplezier in de wijk toenemen. Kinderen hebben een speelplek met een glijbaan waar ze kunnen spelen. Voor ouders van kinderen is het plezierig als de kinderen wat te doen hebben in de wijk. Dit maakt de wijk aantrekkelijker om in te wonen.

Idee 8: Ecocentrum: Duurzaam gedrag.

In de wijk Horstlanden/Veldkamp is een ecologische supermarkt opgericht. De supermarkt verkoopt ecologische producten en producten uit eigen ecologische tuin. Enkele bewoners van de wijk wilden in overleg met de wijkraad een buurtbalie oprichten in dit Ecocentrum. Er is momenteel wel een balie, maar deze is nog niet volledig af. De wijkraad weet niet zeker of het met de nieuwe wetgeving nog wel mogelijk is om de balie te houden. Momenteel kunnen mensen hier terecht met kleine vragen over duurzaamheid. Oudere mensen worden geholpen bij het dragen van boodschappen, krijgen een kopje thee tijdens het wachten etc.

Duurzaam gedrag. Bij de buurtbalie in het ECO-centrum kunnen inwoners bellen of langskomen voor vragen en ondersteuning over duurzaamheid. In samenwerking met het ECO-centrum worden ook kleine projecten opgestart die de wijk veiliger, schoner en mooier maken. Het idee zorgt ervoor dat bewoners duurzaam gaan handelen. Bepaalde gebieden worden heringericht zodat er geen afval meer komt te liggen. Daarnaast worden er ook groenstroken aangelegd of vernieuwd. Bewoners kunnen ook bellen om te vragen om bepaalde gebieden opnieuw in te richten of te verbeteren.

Idee 9: : Leilindes Bosstraat: Leefbaarheid.

Er zijn in de Bosstraat verschillende leilindes geplant. De leilindes moeten er voor zorgen dat de wijk er mooi uitziet. De bewoners van de Bosstraat wilden graag leilindes in de straat omdat zij dit mooi vinden. De wijkraad heeft een gedeelte gefinancierd. De wijkraad heeft €5000,- betaald en de bewoners moesten zelf voor de overige 5000 euro zorgen. Bewoners hebben vervolgens bij de gemeente de overige 5000 euro weten te krijgen.

Leefbaarheid. Door de plaatsing van de leilindes aan de Bosstraat ziet de straat er mooi verzorgd uit. Hierdoor neemt het woonplezier toe van de bewoners.

Idee 10: Speelplek Nassaustraat

Er is een klimtoestel geplaatst op de speelplaats. De kinderen hebben hier een plek waar ze zich kunnen vermaken. De speelplek dient als vervanging van de speelplek aan de Koningstraat. Hier zijn woningen gebouwd.

Leefbaarheid. De glijbaan en de speelplek vergroten het woonplezier (leefbaarheid).

Idee 11: Fietsenstalling St. Janschool: Veiligheid en leefbaarheid.

Er is een nieuwe fietsenstalling geplaatst bij de Sint Janschool. De fietsenstalling is bedoeld voor leerlingen van de Sint Janschool. De wijkraad heeft deze fietsenstalling samen met de St. Janschool en de gemeente gerealiseerd.

Veiligheid. Door het plaatsen van de fietsenstalling hebben weggebruikers in de straten rondom St. Janschool minder last van fietsen die her en der staan.

Leefbaarheid. Buurtbewoners hebben minder last van geparkeerde fietsen en overlast van lawaai. Het woonplezier van de buurtbewoners neemt toe omdat ze minder overlast hebben.

Idee 12: Activiteiten Pathmos binnen Singel. Leefbaarheid

Pathmos is een straat in de wijk Horstlanden Veldkamp. Een gedeelte valt nog onder de wijk Horstlanden/Veldkamp en een gedeelte niet. Het gedeelte binnen de wijk Horstlanden/Veldkamp heet Pathmos binnen Singel. Kinderen kunnen meerdere dagen allerlei activiteiten doen in de wijk.

Leefbaarheid: Activiteiten voor kinderen bevorderen het woonplezier in de wijk. Kinderen kunnen meedoen aan verschillende activiteiten in de straat Pathmos. Hierdoor neemt het woonplezier toe voor de kinderen. Ook kan het een reden zijn voor ouders met kinderen om in de wijk te blijven of om er te gaan wonen omdat de kinderen zich daar kunnen vermaken.

Wijkraad Zuid-Oost Enschede/ Hogeland Noord/Getfert/Perik
Thema's en ideeën/projecten

	1. Arbeidsparticipatie	2. Schoon en heel	3. Veiligheidsgevoel	4. Zorg	5. Duurzaamheid	6. Leefbaarheid	7. Soc. samenhang
1. Sint Maarten							X
2. Sint en kerst Zuiderspeeltuin							X
3. Kerst Buitenzorgplein							X
4. Onthulling Willem Wil-minkgedichten						X	X
5. Hekwerk speeltuin 't Hoogeland		X					
6. Busreis ouderen							X
7. Bank Getfert			x			X	
8. Straatwerk speeltuin 't Hoogeland	X	X					
9. Huur gebouw wijkraad	-	-	-	-	-	-	-
10. Feest Perikweg							X
11. Feest Getfertweg							X
12. Zonwering Zuiderspeel-tuin		X					
13. Hekwerk Zuiderspeel-tuin		X					
14. Fitnessgroep Alifa				X			X
15. Bijdrage kunstkijken Hogeland						X	
16. Organisatie en repre-sentatie commissie bin-nensingel	-	-	-	-	-	-	-
17. Straatwerk Al Ummah	X	X					

De eerste drie projecten van de lijst van de wijk Hogeland Noord en Getfert Perik zijn gericht op het vieren van kerst en Sint-Maarten. Met Sint-Maarten werd langs de deuren gegaan in de wijk. Dit soort projecten draagt bij aan de sociale samenhang in de wijk. Mensen hebben een gezellige tijd en ontmoeten elkaar. Dit geldt tevens voor de busreis van de ouderen. Dit was een gezellig dagje uit. De feesten aan de Perikweg en Getfertweg hadden ook tot doel om bij te dragen aan de sociale samenhang.

Project 4 was de onthulling van de Willem Wilmink gedichten in de Javastraat ter nagedachtenis aan de dichter. Kunst in de openbare ruimte verhoogt het woonplezier. Daarnaast was er een feestje bij de opening, zodat dit project ook bij heeft gedragen aan de sociale samenhang. Project 15, het kunst-

kijken in Hogeland hield in dat men de ateliers kon bezoeken van kunstenaars om hun kunst te bekijken. Dit project draagt bij aan de leefbaarheid.

De projecten 5, 12 en 13 zijn pure ingrepen in de fysieke ruimte, gericht op schoon en heel. Het gaat om het plaatsen van twee hekwerken en een zonneschermbij twee speeltuinen in de wijk. Het bankje in het Getfert (project 7) is ook een fysieke ingreep. Bij dit bankje gaat het met name om het verhogen van het woonplezier en misschien ontstaan er toevallige ontmoetingen (indirecte bijdrage aan veiligheidsgevoel). De projecten met het straatwerk (8 en 17) dragen naast een schone en hele leefomgeving bij aan de bevordering van de arbeidsparticipatie. Voor het opnieuw straten van een oprit bij de Al Ummah school en een stoep bij speeltuin 't Hoogeland zijn jongeren ingezet van het stratenmakers project 't Schip in Enschede. 't Schip is een organisatie die jongeren perspectief wil bieden op de arbeidsmarkt.

Het fitnessproject van Alifa is het enige project dat iets onderneemt op het gebied van zorg. Het project biedt allochtone vrouwen de mogelijkheid om uit hun sociale isolement te stappen. Vrouwen krijgen de mogelijkheid om samen te sporten. Dit project bevordert de integratie en de sociale contacten.

De projecten 9 en 16 zijn overheadkosten van de wijkraad. Deze zijn niet goed onder te brengen bij een of meerdere thema's.

Binnenstad
Thema's en ideeën/projecten

Wijk: Binnenstad	Thema's						
Ideeën	Thema 1 Arbeid	Thema 2 Schone en heel	Thema 3 Veiligheid	Thema 4 Zorg	Thema 5 Duurzaam- heid	Thema 6 Leefbaar- heid	Thema 7 Sociale samen- hang
1. Hekwerk Stadsgraven- straat						X	
2. Jurybijeenkomst v Heek							X
3. Wordfeudbord						X	
4. Promotie	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
5. Ontwerp Windburgstraat		X					
6. Verplaatsing Peperbus		X					
7. Bebording Le Blanc	niet be- kend						
8. Zwerfkeien		X				X	
9. Muur Efes		X				X	
10. Muur Noorderhagen		X				X	
11. Verlichting Jacobuskerk			X				
12. Joods School Stadsgra- venstraat						X	
13. Opwaardering DE						X	x
14. Bewonersinitiatief 2011: Skatevoorziening stations- plein	niet be- kend						

1. Hekwerk Stadsgravenstraat. Het gaat om het verfraaien van het hekwerk met klimop. Dit om de binnenstad wat groener te maken. Vooral aan de achterkant van het restaurant Pinokkio is er veel aan gedaan om de klimop tegen het hele hek aan te laten groeien. Dit hekwerk is dus vooral bedoeld om de aanblik te verbeteren en dus het woon- en verblijfplezier in de binnenstad te verbeteren.

2. Jurybijeenkomst van Heek. Bij deze bijeenkomst werden alle initiatieven vanuit de burgers beoordeeld en werden er winnaars gekozen. Door samen bijeen te komen hebben de bewoners ook echt het gevoel mee te dingen om een project gedaan te krijgen. De sociale samenhang wordt hierdoor dus bevorderd.

5. Ontwerp Windburgstraat. Aan de Windburgstraat staat een transformatorhuisje voor de regeling van elektriciteit in de wijk. Het huisje had vier panelen die versleten waren en daarom zijn de panelen opnieuw beschilderd en beter ingepast in de wijk. Het transformatorhuisje past onder het thema 'schone en hele leefomgeving'.

6. Verplaatsing peperbus. De peperbus was gesitueerd voor de supermarkt Jumbo, maar Jumbo had haar pand opgeknapt en de peperbus paste niet meer in de nieuwe uitstraling. Daarom is de pe-

perbus verplaatst naar een andere locatie waar de peperbus wel in het straatbeeld past. Ook dit project is geplaatst onder 'schone en hele leefomgeving'.

8. Zwerfkeien. De zwerfkeien bij het Muziekcentrum waren versleten (thema 'schoon en heel'). Om deze weer een beter uiterlijk te geven is ervoor gekozen om ze te polijsten. De stenen fungeren als zitplek en voor de sier. Dit ter bevordering van een prettige verblijffunctie en verhoging van de leefbaarheid.

9/10. Muur Efes/muur Noorderhagen. Deze muur was vervallen en paste niet fraai in het straatbeeld. Door professionele mensen is deze muur versierd met graffiti. Dit kwam als initiatief vanuit de bewoners (het gaat hier dus om gewilde graffiti). Net als bij project 7 gaat het hier om een schone en hele leefomgeving en een verbetering van de leefbaarheid.

11. Verlichting Jacobuskerk. Aan de achterkant van de kerk was een donkere plek die bewoners een onveilig gevoel gaf. Door de achterkant ook te verlichten is de veiligheid in dat gebied vergroot. Het gaat hier dus om het verhogen van het veiligheidsgevoel.

12. Joodse school Stadsgravenstraat. Deze school is een belangrijk historisch gebouw in de wijk die aan aanzien heeft ingeboet de laatste tijd. Door een glaskunstenaar in te huren moet de school weer allure krijgen. Het gaat hier om het raamwerk rondom het gebouw dat nu een volledig nieuwe aanzicht krijgt. Dit project zorgt voor verfraaiing van de binnenstad en verhoogt daarmee de leefbaarheid. Dit project loopt nog steeds en het was het duurste project in de binnenstad.

13. Opwaardering DE. Het gaat hier om een pand van Douwe Egberts dat is gesitueerd aan de Windbrugstraat en Raadhuisstraat. Aan de kant van de Raadhuisstraat zijn er aan de gevel vitrines opgehangen om kunstwerken van kinderen te herbergen. Deze kunstwerken kunnen hier voor een bepaalde tijd hangen. Er is nog niet bepaald hoelang deze kunstwerken hier hangen. Dit verbetert de uitstraling en draagt bij aan de leefbaarheid. Ook zal de sociale samenhang indirect misschien bevorderd worden. Er is nu kunst vanuit de wijk tentoongesteld en dat zal verbinden.

Bijlage 3 Resultaten Stadsdeel Noord

Wijkraad Tweekelerveld

Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 arbeid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veilig heid	thema 4 zorg	thema 5 duur- zaamheid	thema 6 leefbaarheid/ woonplezier	thema 7 soc. Samen- hang
Activiteiten speeltuin							X
Aanschaf verkeers- maatjes			X			X	
Kunst op Trafokasten Rigtersbleek						X	X
Aanschaf minidoel- tjes						X	
Aanpassing speelplek Tubantiastraat		X	X			X	
Aanpassing speelplek Mercuriusplein		X	X			X	
Beschilderen pane- len tunnel L. Budde- straat						X	
Aanpassing speelplek Pijlhovestraat		X	X			X	
Buurtfeest Tubantia- straat							X
Organiseren Eetsoos							X
Wekelijkse inloop- middag Opstan- dingskerk							X
Feestelijke middag gasten van De Zon- nebloem							X
Muziekdag voor de wijk in 2013							X
5 wijkactiviteiten, samenwerkingsver- band Tweekelerveld							X
Meimarkt Toekomst- straat							X
Dagtocht bezoek Sterrenwacht vrou- wengroep							X
Straatspeeldag min. Loudonlaan							X
Ideeëndag muziek- project voor jonge-							X

ren							
Jongerenhonk Opstandingskerk							X
Dupstepavond voor jongeren							X
Sociobank bij het winkelcentrum			x			X	
Dagje uit minder bedeelde kinderen							X
Zumbalessen voor vrouwen							X
Straatfeest Min Loudonlaan							X
Bloembakken Voermansstraat						X	
Onderzoek naar een mogelijke start van een wijkverpleegkundige	(x)			(X)		(X)	

Activiteiten speeltuin: deze zijn georganiseerd om de sociale samenhang te verbeteren.

Aanschaffen verkeersmaatjes: de verkeersmaatjes zijn geplaatst voor de veiligheid van kinderen uit de wijk. Wanneer de verkeersveiligheid in een wijk wordt verbeterd, verhoogt dit ook het woonplezier.

Kunst op Trafokasten Richtersbleek: deze activiteit is gericht op het verfraaien van de woonomgeving en het bevorderen van de interactie tussen bewoners door middel van kunst.

Aanschaf minidoeltjes: de aanschaf van minidoeltjes draagt bij aan woonplezier en de sociale samenhang. De minidoeltjes moeten ervoor zorgen dat er een ontmoetingsplek komt voor jong en oud.

Aanpassing speelplekken (Tubantiastraat, Mercuriusplein, Pijlhovestraat): de aanpassingen van de speelplekken zijn vooral gericht op schoon, heel en veilig. Kapotte speeltoestellen worden vervangen en aangepast. Goede speelplekken verhogen het woonplezier in de wijk en kunnen een plek worden voor toevallige ontmoetingen (indirect het veiligheidsgevoel verhogend).

Beschilderen panelen tunnel L. Buddestraat: met het beschilderen van panelen in de tunnel aan de L. Buddestraat wordt de tunnel opgeknapt de leefomgeving komt er beter uit te zien. Hierdoor neemt het woonplezier in de wijk toe.

Buurtfeest Tubantiastraat: het buurtfeest aan de Tubantiastraat staat in het teken van het thema sociale samenhang.

Organiseren Eetsoos: ouderen komen hier samen om te eten. Dit draagt bij aan de sociale samenhang.

Wekelijkse inloopmiddag Opstandingskerk: de kerk is een ontmoetingsplek in de wijk en vergroot de sociale samenhang.

Feestelijke middag gasten van De Zonnebloem: om mensen van De Zonnebloem bij elkaar te brengen is de feestelijke middag bedacht. Het feest richt zich op de sociale samenhang.

Muziekdag voor de wijk in 2013: de muzikdag voor de wijk is in het leven geroepen om samen naar muziek te luisteren en muziek te maken. Dit zorgt voor meer sociale samenhang tussen de bewoners van de wijk.

5 Wijkactiviteiten Samenwerkingsverband Tweekelerveld: deze zijn gericht op sociale samenhang.

Meimarkt Toekomststraat: de meimarkt is in het leven geroepen om de sociale samenhang te verbeteren.

Dagtocht bezoek Sterrenwacht vrouwengroep: deze activiteit is er op gericht de sociale samenhang te verbeteren in de wijk door samen een bezoek te brengen aan de Sterrenwacht.

Straatspeeldag Min. Loudonlaan: de straatspeeldag is voor de kinderen in de Min. Loudonlaan, zodat zij een dag op straat kunnen spelen met verschillende toestellen die geleend zijn voor die dag, zoals een luchtkussen. Dit idee bevordert de sociale samenhang.

Onderzoek naar een mogelijke start van een wijkverpleegkundige: in het kader van het wijkbudget van Tweekelerveld is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid van een wijkverpleegkundige. Wanneer uit het onderzoek positieve resultaten komen en dit idee wordt uitgevoerd, dan zou het een bijdrage kunnen leveren aan de thema's zorg en leefbaarheid en misschien ook aan arbeidsparticipatie.

Ideeëndag muziekproject voor jongeren: dit muziekproject zorgt voor sociale contacten tussen de jongeren van de wijk.

Jongerenhond Opstandingskerk: het jongerenhond van de Opstandingskerk is er voor jongeren om bijeen te komen en om over het geloof te praten en discussiëren. Ook is het een ontmoetingsplek zodat de sociale samenhang tussen jongeren wordt bevorderd.

Dupstepavond voor jongeren: de dupstepavond is een dansavond voor jongeren waardoor de sociale contacten tussen jongeren in de wijk worden bevorderd.

Sociobank bij het winkelcentrum: dit bankje is geplaatst om het woonplezier in de wijk te verhogen. Indirect levert het een bijdrage aan het gevoel van veiligheid omdat toevallige ontmoetingen publieke vertrouwdsheid bewerkstelligen.

Dagje uit minder bedeelde kinderen: deze activiteit is bedoeld om de kinderen die het iets minder hebben een leuk dagje uit te bezorgen. Deze activiteit valt met name onder het thema sociale samenhang.

Zumbalessen voor vrouwen: danslessen voor vrouwen uit de wijk, die zorgt voor sociale contacten en sociale samenhang.

Straatfeest Min Loudonlaan: straatfeest in de MinLoudonlaan voor verbetering van sociale samenhang.

Bloembakken Voermansstraat: bloembakken die de aanblik van de straat verbeteren, verhogen het woonplezier.

Dorpsraad Lonneker

	thema 1 ar-beid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duur-zaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. sa-menhang
Zondagmiddag-concerten							X
LOP							X
Ijsclub							X
Eetsoos							X
Diverse activitei-ten Lon. School							X
Maiiwerk						X	
Zelfbinder LM							X
Sinterklaas in-tocht							X
Kidsrun							X
AED, digipunt			X				x
Molenevenen-ment							X
3x O. heren							X
Vogel tentoonstelling							X
Buurtfeest							X
OBS Kunstroute							X
Opzet kunstroute							X
Buurtfeest							X
Gordijnen dorps-huis		(x)					
Buurtfeest Lon-neker Erf							X
Onderhoud tuin landkruis						X	
Afrasteringspalen tuinders achteres						X	
Galerie							X
LSV draadnagel-loop							X

Bijna alle activiteiten die uit de wijkbudgetten zijn gefinancierd dragen bij aan de verhoging van de sociale samenhang in Lonneker. In het dorp is daar veel behoefte aan. Er zijn nieuwe mensen komen wonen, waardoor het dorpse gevoel van sociale samenhang wat vermindert. De activiteiten zorgen voor een sterker gemeenschapsgevoel.

Er zijn ook nog een aantal andere activiteiten. Zo zijn er middelen verschaft aan het maaiwerk in Lonneker. Bewoners hebben met deze gelden getracht het dorp een betere uitstraling te geven, wat bijdraagt aan de leefbaarheid van het dorp. Ook zijn er voor het bevorderen van de leefbaarheid activiteiten verricht met betrekking tot het onderhoud van het Landkruis en zijn er afrasteringen geplaatst.

In het kader van de veiligheid is er een AED in Lonneker geplaatst. Daarbij is ook voor de buurtbewoners een cursus georganiseerd zodat mensen weten hoe ze om moeten gaan met de Automatische Externe Defibrillator. Zo'n cursus is ook een gezamenlijke activiteit voor mensen uit het dorp.

BP Mekkelholt
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 ar-beid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. sa-menhang
Onderbreken stoep voor de huiskamer			X			X	
AED + oplei-ding			X				x
Buurtfeest							X
Vakantie activi-teiten voor ouderen				(x)		X	X
schildercursus							X
Praten over voetbal							X
Kerstboom						X	
Bezoek alloch-tone vrouwen aan Hammam							X
Kerstdiner							X
Jaarbudget huiskamer	X					X	X

Mekkelholt verdeelt haar wijkbudgetten over diverse thema's. Met het kopen van een AED is de veiligheid in de wijk verbeterd en indirect de sociale samenhang. De opleiding tot het gebruiken van de AED wordt namelijk in groepsverband gegeven.

Voor de huiskamer van de wijk zijn plantenbakken gezet om te voorkomen dat fietsers over de stoep kunnen rijden. Door deze oplossing wordt de veiligheid én de leefbaarheid verbeterd.

Ook deze wijkraad is veel bezig met sociale samenhang. Zo worden verschillende bijeenkomsten gesteund door de wijkraad. Door de diversiteit qua bewoners is het belangrijk om de verschillende groepen bij elkaar te brengen. Zo is er een groep die wekelijks het voetbal doorneemt. Verschillende etniciteiten komen daar bij elkaar. Het bezoek aan de hammam heeft autochtone en allochtone bewoners dicht bij elkaar gebracht.

De huiskamer wordt draaiende gehouden door gepensioneerden en door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, waardoor deze activiteit een bijdrage levert aan het thema 'arbeidsparticipatie', naast leefbaarheid en sociale samenhang.

BP Deppenbroek
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 ar- beid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. sa- menhang
1. Openbaar toilet bij winkelcentrum						X	
2. Meer groen langs straten, op grasvelden langs uitvalswegen							
3. Routing naar WC Deppenbroek							
4. Circus tijdgeest huisvesten							
5. Puzzel fietstocht in het bos							X
6. Tuinen creëren voor flatbewoners							
7. Nieuwe bestrating bij garageboxen en groen	X	X				X	
8. Realisatie honden uitlaatplaats						X	
9. Aanschaf nieuw meubilair voor speeltuin						X	
10. Herinrichting speelveld Hunzestraat						X	

Toelichting

Idee 1: Openbaar toilet bij winkelcentrum. Valt onder het thema leefbaarheid.

Leefbaarheid: Het plaatsen van een openbaar toilet zorgt ervoor dat er sprake zal zijn van minder wildplassers, wat de leefbaarheid bevordert. Dit idee is op initiatief van een groot aantal wijkbewoners aangedragen.

Idee 2: Meer groen langs straten, op grasvelden langs uitvalswegen

Leefbaarheid: Met dit initiatief is volgens de contactpersoon niets gedaan. Het idee kan niet worden goedgekeurd omdat de invalswegen zich niet *in* de wijk bevinden, maar eromheen. Dit feit zorgde ervoor dat het thema geen goedkeuring kreeg van de wijkraad, omdat het niet aan de spelregels van de wijkbudgetten voldoet (het initiatief moet *in* de wijk plaatsvinden).

Idee 3: Routing naar WC Deppenbroek

Dit idee heeft geen doorgang gevonden, omdat de routing naar het WC een initiatief van een ondernemer betrof, die gespreid in de wijk aan lantarenpalen de route naar zijn winkel wilde aangeven. Omdat dit niet het algemeen belang van de wijk dient, is het initiatief afgewezen.

Idee 4: Circus Tijdgeest zoekt oefenruimte

Circus Tijdgeest heeft een initiatief ingediend voor een financiële bijdrage voor de huisvesting. Het circus heeft echter in een andere wijk al een ruimte gevonden en na het inzien van de begroting van de circus bleek dat er voldoende financiële middelen aanwezig waren voor het huren van een ruimte. Daarnaast is de circus een bestaande organisatie die geen financiële ondersteuning behoeft, zo gaf de contactpersoon aan.

Idee 5: Puzzelfietstocht in het bos: Sociale samenhang

Sociale samenhang: Deze activiteit zorgt voor sociale interactie en bevordert de sociale samenhang.

Idee 6: Tuinen creëren voor flatbewoners

De contactpersoon was niet goed op de hoogte van dit initiatief. Het zou gaan om een project om de grasvelden voor de huurwoningen te gebruiken als een tuin voor de bewoners. De corporatie en de gemeente stonden welwillend tegenover dit idee, maar het project is gestrand omdat de bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor het realiseren van dit initiatief en ze zich niet hebben georganiseerd om samen te gaan werken.

Idee 7: Nieuwe bestrating bij garageboxen en groen: Arbeid, schoon en heel, Leefbaarheid

Arbeid: De nieuwe bestrating bij de garageboxen is aangevraagd door een aantal garageboxeigenaren, die klaagden over het gebrekkige onderhoud door de gemeente. Het initiatief werd goedgekeurd door de wijkraad en op verzoek heeft een aantal wijkbewoners, die langdurig werkloos is, opdracht gekregen de oprijlanen bij de garageboxen te voorzien van nieuwe straattegels. Het gaat dus niet om asfalteren, want dat zou een opdracht voor de gemeente zijn geweest. Het idee zorgt voor stijging op de participatieladder zodat werklozen dichterbij het einddoel van betaald werk komen te staan.

Schoon en heel: De buurtbewoners waren ook betrokken bij het verwijderen van graffiti teksten en het opruimen van vuil rondom de garages.

Leefbaarheid: Daarnaast zorgt het opnieuw bestraten van de opritten van de garageboxen voor schoner en netter aanzicht. Dit komt het woonplezier ten goede.

Idee 8: Realisatie hondenuitlaatplaats: Leefbaarheid

Leefbaarheid: De hondenuitlaatplaats moet ervoor zorgen dat er elders minder hondenpoep en overlast van honden is. Doordat hondeneigenaren een eigen uitlaatplaats hebben in de buurt en de overlast elders minder wordt, draagt dit idee bij aan een toename van het woonplezier in de wijk.

Idee 9: Aanschaf nieuw meubilair voor speeltuin: Leefbaarheid

Leefbaarheid: De aanschaf van nieuw meubilair voor de speeltuin, zorgt ervoor dat de technische staat van dit speeltuintje weer in orde is. Hierdoor kunnen kinderen weer jarenlang gebruik maken van de speeltuin, wat het woonplezier doet toenemen in Deppenbroek.

Idee 10: Herinrichting Hunzestraat: Leefbaarheid

Dit project loopt nog en de wijkraad gaat daarbij zelf zaken oppakken zoals een wijkbrede inventarisatie in samenwerking met de corporatie en de gemeente. De initiatiefneemster is niet in staat om te gaan met de juridische en contractuele haken en ogen.

Walhof/Roessing/Bolhaar
Thema's en ideeën/projecten

	the- ma 1 ar- beid	thema 2 schoo n en heel	thema 3 veilig- heid	the- ma 4 zorg	thema 5 duurzaam- heid	thema 6 leefbaar- heid	thema 7 soc. sa- menhang
1. Schilderen fiets- paden			X				
2. Verkeersconges- tie Het Roessingh			X				
3. AED kits in openbare ruimte			X				
4. EMOS sportcoa- ches	X						
5. Buitenfitness						X	X
6. Trampoline						X	
7. 30 km/h stickers op afvalcontainers			X				
8. Disco voor kin- deren							X
9. Buurt/- pleinfeest Men- delsohnplein							X
10. Gladheidsbe- strijding		X	X				X

Idee 1: Schilderen fietspaden. Thema 3 Veiligheid

Veiligheid: Het opnieuw roze schilderen van de fietspaden langs de Horstlindelaan is aangedragen op initiatief van wijkbewoners die van mening waren dat de huidige fietspaden moeilijk te onderscheiden zijn van de rijbaan. Het idee komt de verkeersveiligheid ten goede.

Idee 2: Verkeerscongestie Het Roessingh: Thema 3 Veiligheid

Veiligheid. Het kruispunt Roessingh wordt gezien als een druk kruispunt, waar een aantal keren per jaar kleine verkeersongevallen plaatsvinden. Het is voor fietsers niet zo'n veilig kruispunt omdat voorsorteerstroken voor fietsers ontbreken. Ook zijn er geen fietsstroken naar het kruispunt toe waardoor fietsers gebruik maken van de rijbaan, waar regelmatig te hard wordt gereden. Het kruispunt wordt voorzien fiets- en voorsorteerstroken waardoor de verkeersveiligheid toeneemt.

Idee 3: AED kits in openbare ruimte: Thema 3 Veiligheid

Het doel van een AED is om mensenlevens te redden. Dit verhoogt het veiligheidsgevoel in een wijk. Er zijn nu 2 AED kits in de wijk, op het sportterrein van EMOS en bij verzorgingshuis het Roessingh.

Idee 4: EMOS sportcoaches: Thema 1 Arbeid

Emos is betrokken bij de wijk en de meeste leden van deze vereniging komen ook uit de wijk. Het is de bedoeling dat de sportcoaches werklozen uit de buurt zijn, die zich vrijwillig hebben opgegeven om sportcoach te worden van een jeugdelftal. Dit valt onder trede 4 van de arbeidsparticipatieladder : onbetaald werk. De contactpersoon is niet op de hoogte van deze activiteit, info afkomstig van Emos.

Idee 5: Buitenfitness: Thema 7 Soc. Samenhang, thema 6 leefbaarheid

Buitenfitness is een activiteit waar buurtbewoners van Walhof-Roessingh-Bolhaar aan kunnen deelnemen. Tijdens deze activiteit kunnen buurtbewoners met elkaar in contact komen en elkaar (beter) leren kennen. Als het om een structurele activiteit gaat draagt het er ook aan bij dat de wijk aantrekkelijker wordt om in te wonen (activiteit onbekend bij contactpersoon).

Idee 6: Trampoline: Thema 6 Leefbaarheid

Leefbaarheid: Het plaatsen van een trampoline op het centrale speelveld van Walhof-Roessingh-Bolhaar maakt het speelveld aantrekkelijker om naar toe te gaan, wat bijdraagt aan de leefbaarheid.

Idee 7: 30 km/h stickers op afvalcontainers: Thema 3 veiligheid

Wanneer de afvalcontainers buiten staan, worden automobilisten erop geattendeerd dat er binnen de wijk slechts 30 km/h gereden mag worden. Dit moet de verkeersveiligheid verhogen.

Idee 8: Disco voor kinderen: Thema 7 Soc. samenhang

Door het organiseren van een kinderdisco kunnen kinderen en ouders in contact komen met elkaar waardoor er sociale interactie kan ontstaan tussen gezinnen. Dit bevordert de sociale cohesie in de wijk.

Idee 9: Buurt/ -pleinfeest Mendelsohnplein: Thema 7 Soc. samenhang

Het idee voor het organiseren van het buurtfeest op het Mendelsohnplein, kwam vanuit de wijkbewoners zelf. Een dergelijk feest bevordert de sociale samenhang, omdat mensen met elkaar in contact komen en sociale contacten onderhouden of nieuwe contacten leggen. Buurtbewoners kunnen elkaar (beter) leren kennen. Het eten en drinken wordt niet betaald uit het wijkbudget. Alleen zaken zoals de huur voor de tent, springkussen en muziekinstallatie etc. wordt vergoed door de wijkraad.

Idee 10: Gladheidsbestrijding: Thema 2 Schoon Thema 3 Veiligheid Thema 7 Soc. samenhang

Het idee om de gladheid te bestrijden heeft de opzet van een opschoondag. De buurtbewoners worden gemobiliseerd om de belangrijkste wegen/paden zoveel mogelijk sneeuwvrij te maken. Dat gebeurt met een sneeuwschep en door zout te strooien. Aanleiding voor deze activiteit was dat de gemeente Enschede door het zouttekort van de afgelopen jaren niet overal kon strooien. Dus namen de bewoners dit keer zelf het initiatief. De gladheidsbestrijding zorgt ervoor dat de wegen in de winter veiliger zijn en als bewoners samen deze activiteit organiseren en uitvoeren bevordert het ook de sociale samenhang.

Roombeek

Thema's en ideeën/projecten

	1 arbeid	2 schoon en heel	3 veiligheid	4 zorg	5 duurzaam- heid	6 leefbaar- heid	7 sociale samen- hang
1. Huis van Ver- halen							X
2. Buurtbar- beque Talma							X
3. Halloween- avond							X
4. Lady's night							X
5. Kerst High Tea							X
6. Nieuwjaars- borrel							X
7. Promotie Facebook							X

1. Huis van Verhalen:

Het Huis van Verhalen is een klein museum over de geschiedenis van de wijk Roombeek en de stad Enschede. De vuurwerkcramp speelt daarbij een belangrijke rol. Het Huis is een ontmoetingsplek voor bewoners en bevordert daarom de sociale samenhang binnen de wijk.

2. Buurtbarbecue Talma:

De buurtbarbecue is een eenmalige happening. Het bedrag is besteed aan de opbouw van de barbecue. Op deze barbecue ontmoeten de bewoners elkaar en daarom levert dit een bijdrage aan de sociale samenhang.

3. Halloweenavond; 4. Lady's night; 5. Kerst High Tea; 6. Nieuwjaarsborrel:

Al deze eenmalige activiteiten zijn georganiseerd op het Roomveldje. De sociale wijkopbouw staat hier steeds centraal. Net zoals bij de eerste twee ideeën, bieden deze activiteiten de mogelijkheid tot ontmoeting en kennismaking en hebben ze dus een mogelijk positief effect op de sociale samenhang.

7. Promotie Facebook:

Er is een Facebookpagina aangemaakt waardoor bewoners van Roombeek digitaal met elkaar in contact kunnen komen. Bewoners die op Facebook actief zijn, kunnen zo zien wie hun buurtgenoten zijn. Deze manier van ontmoeten kan een bijdrage leveren aan de sociale cohesie.

Bijlage 4 Resultaten Stadsdeel Oost

Wijkraad Velve-Lindenhof
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 ar-beid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veilig-heid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. samen-hang
1.Schemerlampen A. Zeelen			X			X	
2. AED Velveweg Kloppenburg			X				
3. Speeltoestellen plein De Lipper A. Teters en C. Groeneveld						X	
4. kanotocht Kiel							X
5. Biljartspullen Asma						X	
6. Kleding vrijwilligers Nijboer							?
7. Rolstoelhopper speeltuin Lindenhof						X	
8. Kunstweek V-L, Kubus							X
9. Sinterklaas buurtmuseum Teters							X
10.Sinterklaas buurtmuseum Kiel							X
11. Bezoek wijk-bewoners LSAdag							X
12. herhaling AED vd Veen			X				
13. balonnen-wedstrijd Nijboer							X
14. kosten AED Velveweg vander Veen			X				
15. huisvesting Vleeschhouwerij Knobbe						X	
16. participatie-kunst kunstenaars Julianaschool							X
17. kerstboom Velveweg Edith Kloppenburg						X	

Project 1 is aangevraagd door bewoners van Velve-Lindenhof. Zij wilden graag straatverlichting op het Velveplein. Een kunstenaar heeft de schemerlampen gemaakt. Project 2, 12 en 14 waren kosten voor het AED-systeem. Een kapper en een bewoner uit de wijk hebben dit aangevraagd, de AED's zijn opgehangen op cruciale plekken in de wijk. Eveneens heeft een groep bewoners een cursus gevolgd voor reanimatie en EHBO. Het derde project betreft speeltoestellen naast de basisschool voor kinderen in de wijk. Het vierde project was een kanotocht met bewoners in de wijk. Er is veel animo voor en deze activiteit wordt al jaren georganiseerd. Bewoners moeten zelf een kleine bijdrage geven. Het vijfde project is een aanvraag van de biljartvereniging van het buurthuis. Deze vereniging, met voornamelijk oudere leden, wordt steeds kleiner en voor hen is nieuw materiaal nauwelijks te bekostigen. Oudere mannen willen wel graag deze activiteit blijven doen. Het zesde project is door de voorzitter zelf geïnitieerd en werd breed gedragen. Hij wilde voor alle vrijwilligers in de wijk herkenbare kleding. Veel activiteiten met kinderen zorgden voor verwarring bij ouders en kinderen wie nou verantwoordelijk was en naar wie ze moesten luisteren. Het zevende project is door bewoners met invalide kinderen aangevraagd. Zij wilden graag in de speeltuin een schommel voor kinderen in een rolstoel. Bij de basisschool Kubus hadden kinderen een Kunstweek, waarbij allerlei educatieve activiteiten zaten. Het Landelijks Samenwerkingsverband Aandachtswijken werd in Velve-Lindenhof georganiseerd. Hier kwamen een groep mensen van 25 mensen om te kijken hoe het gaat met de ontwikkelingen in de wijk. Het dertiende project was aangevraagd voor de heropening van de speeltuin en het nieuwe voetbalveld. Hiervoor werd een ballonnenwedstrijd gehouden met enkele prijzen. Veel kinderen namen deel aan deze activiteit. Het vijftiende project is een oude woning, ingericht voor tentoonstellingen in de wijk met een huiskamer. De huisvestingskosten worden betaald uit het wijkbudget. Er is veel animo voor de tentoonstellingen. Het zestiende project is aangevraagd door kunstenaars uit de wijk. Zij hebben bij dertig mensen in de wijk aangebeld en gevraagd wat ze kunst vonden. Deze dingen hebben ze gemaakt en tentoongesteld in de Julianaschool. Kinderen hebben hier actief aan deelgenomen. Het laatste project was een kerstboom aan de Velveweg, een prominente plek in de wijk voor een kerstboom. De aanvragen van onder de 10.000 euro worden door de commissie besproken en in stemming gebracht. Aanvragen van boven de 10.000 worden in de openbare wijkraadvergadering in stemming gebracht. Bewoners die hierbij aanwezig zijn kunnen mee discussiëren en stemmen over de aanvragen.

Wijkraad Ribbelt-Stokhorst
Thema's en ideeën/projecten

	1. Arbeidsparticipatie	2. Schoon en heel	3. Veiligheidsgevoel	4. Zorg	5. Duurzaamheid	6. Leefbaarheid	7. Soc. samenhang
1. Palmpasenopectocht Y. van Eck							X
2. Bezoek jeugd Kamp Westerbork T. Altepping							X
3. Kleine kas, commissie	-	-	-	-	-	-	-
4. Kappen, stobben, frezen zes bomen Pijlhuishorst		X					
5. Straatfeest Pinksterbloemstraat Exterkate							X
6. Straatfeest Singravenstraat Huuskes							X
7. Straatfeest Kolthofhorst Nairrana							X
8. Opknappen plantsoen Aronskelkstraat		X	X			X	
9. Twee bladkorven Badart, Pijlhuishorst		X					
10. Aanpassen speelplek Salviastraat		X				X	
11. Twee speeltoestellen plantsoen Aronskelkstraat						X	
12. Trapveldje Anemoonstraat						X	

In 2012 heeft een Palmpasenopectocht plaatsgevonden. Deze optocht heeft ervoor gezorgd dat kinderen en hun ouders elkaar ontmoet hebben en elkaar hebben leren kennen, voor zover dit nog niet het geval was. Deze activiteit draagt dus bij aan het thema 'sociale samenhang'.

In 2012 zijn er drie straatfeesten gegeven. Deze zijn niet anders bedoeld dan het bevorderen van de sociale samenhang. De commissie wijkbudgetten hanteert strikte regels bij het toekennen van geld aan straatfeesten. Bewoners van een straat mogen eens per drie jaar budget aanvragen en dit geld mag niet worden uitgegeven aan eten en drinken.

In 2012 heeft er een busreis plaatsgevonden voor basisschooljeugd naar Kamp Westerbork. Deze activiteit was bedoeld om de jeugd kennis te laten maken met de geschiedenis die hieraan verbonden is als aanvulling op het onderwijs. Onderwijs of educatie is geen thema voor de wijkbudgetten, wel is het zo dat zo'n busreis de sociale samenhang vergroot.

Het kappen, stobben en frezen van de zes bomen aan de Pijlhuishorst was puur bedoeld als onderhoud van technische aard en daarom vallen deze activiteiten onder het thema schoon en heel.

Het opknappen van het plantsoen in de Aronskelkstraat had ook als doel om een schone en hele leefomgeving te realiseren omdat er nogal wat achterstallig onderhoud was. Daarnaast vergroot een opgeknapt plantsoen het veiligheidsgevoel, omdat de omgeving overzichtelijker en open wordt. Dit komt ook het woonplezier van de wijkbewoners ten goede.

Het plaatsen van bladkorven heeft er voor gezorgd dat wijkbewoners bladeren opruimen. Dit zorgt voor een schone leefomgeving. De bladeren worden op één plek ingezameld en dienen als gft-afval. Het aanpassen van de speelplek aan de Salvياstraat was een gevolg van noodzaak tot onderhoud en valt daarom onder schoon en heel. Daarnaast vergroot een goed onderhouden speelplek het woonplezier.

Het realiseren van twee speeltoestellen heeft bijgedragen aan het vergroten van het woonplezier in de wijk. Dit geldt ook voor een vanuit de wijkbudgetten aangelegd trapveldje.

Onder het project 'Kleine Kas Commissie' valt de huur van het wijkgebouw voor vergaderingen, printkosten en interne commissiekosten. Dit is op advies van de gemeente betaald uit het wijkbudget omdat het anders door de gemeente moet worden betaald. Het gaat hier echter niet om een idee of project zoals de andere en past daarom niet echt onder een of meerdere thema's.

Dorpsraad Glanerbrug
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 ar-beid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. sa-menhang
1. Operastraat plant-vak		x	x			X	X
2. Bankjes Oikos			x			X	
3. Dr Stamsstraat boomspiegels						X	X
4. Fugastraat. Loohuis						X	
5. Boomfeestdag					x		X
6. Alifa opening Skatebaan							X
7. aanpassing groen Rondostraat Correctie			X				
8. carnavals- vereni-ging							X
9. Dr Stamstraat feest							X
10. Operastraat Gees-sink correctie	Zie 1	Zie 1	Zie 1	Zie 1	Zie 1	Zie 1	Zie 1
11. Avondroodvlinder			X				
12. speeltuin Rogge-veenstraat		X				X	
13. Intocht sint nico-laas GO						X	
14. Menuetstraat Groen		x	x			X	X
15. aanvraag Citroen-vlinder	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Veel projecten in Glanerbrug zijn tot stand gekomen door enkele groepen hechte bewoners. Een aantal projecten betreft een fysieke ingreep in de wijk, zoals project 1 in de Operastraat. Bewoners wilden graag van het plantenvak een parkeerplaats maken en van de parkeerplaats een plantenvak. Hierdoor wordt het plantenvak niet meer als parkeerplaats gebruikt en is de straat veiliger geworden. Daarnaast is door het nieuwe plantenvak het aanzicht van de straat verbeterd. De bewoners hebben budget aangevraagd voor de middelen, om vervolgens het zelf aan te leggen. Door middel van hand-tekeningen hebben bewoners laten weten draagvlak te hebben voor een aanpassing van de straat. Veel bewoners hebben geholpen om de straat aan te passen, hierdoor is het buurtgevoel versterkt. Uiteindelijk hebben de bewoners aangegeven geld over te hebben van het begrote budget voor de aanpassing. De bewoners hebben vervolgens nog een aanvraag gedaan, om een picknicktafel bij het

plantsoen neer te zetten. Deze aanvraag is gehonoreerd. Door het geld is de straat fysiek-ruimtelijk goed verbeterd, alsmede het buurtgevoel is versterkt en de leefbaarheid bevorderd.

In de jonge wijk Oikos hebben enkele bewoners het idee aangevraagd om bankjes te plaatsen bij de speeltuin. Ouders met jonge kinderen wilden graag zitten bij de speeltuin, hierdoor is het toezicht op de kinderen beter mogelijk en hebben de ouders een ontmoetingsplek.

In de Dr. Stamstraat hebben bewoners een budget aangevraagd voor zandbakken en planten. Bewoners hebben zelf de planten gepland en verzorgen het onderhoud op lange termijn.

In de Fugastraat wilden bewoners graag een vlaggenmast op het plein en kerstverlichting in december. Hiervoor hebben enkele bewoners handtekeningen ingezameld. Het vijfde project is de boomfeestdag. Deze jaarlijks terugkerende dag is voor kinderen van scholen in Glanerbrug en Gronau. Om het jaar is het of in Gronau of in Glanerbrug. Het budget was voor het busvervoer en het planten van de bomen. De bomen komen in de 'ecozone' van Glanerbrug.

Een groep jongeren in Glanerbrug wilde graag een feestelijk opening van de nieuwe skatebaan in Glanerbrug. Daar kwamen veel ouders en jongeren op af.

In de Rondostraat wilden veel bewoners een aanpassing in de straat om meer parkeerplaatsen, hierdoor werd er minder op de stoep geparkeerd en kwam er meer licht op straat. De veiligheid is hierdoor toegenomen en de bewoners steunden het idee door middel van handtekeningen massaal.

De carnavalsvereniging in Glanerbrug heeft een kleine bijdrage aangevraagd voor de optocht in Glanerbrug. Gezien hun bijdrage aan de feestelijkheden rond carnaval, vond de commissie dat zij een kleine bijdrage konden krijgen om het mogelijk te maken.

De hechte Dr. Stamstraat wilde graag meedoen aan de nationale 'buitenspeeldag'. Ongeveer zeventig kinderen hebben deel genomen. Van het budget is onder andere een springkussen en speelgoed gehuurd.

Het elfde project kwam van bewoners van de Vlinderbuurt, de Eschmarke. Zij wilden graag de hoge struiken vervangen door lage planten, omdat het langs het fietspad onveilig was met het zicht op ander verkeer.

Een groep bewoners van Glanerbrug, die actief is voor de speeltuinvereniging, wilde graag het gebouw opknappen. Dit gebouw behoort tot de Stichting Enschedesche Speeltuinvereniging.

Het verband 'Glanerbrugse Ondernemers (GO)' kregen een eenmalige bijdrage om meerdere festiviteiten te financieren. Ook zij financieren deels de festiviteiten, zoals Sinterklaas, Palmpasen, Kerstweek enz. Hiervoor zetten veel ondernemers zich in om allerlei festiviteiten in Glanerbrug mogelijk te maken.

Het laatste project betreft wederom een aanpassing aan een plantenvak, maar dit keer in de Menuetstraat. Hierbij hebben enkele bewoners handtekeningen verzameld om draagvlak te creëren. Eveneens bij dit project hebben bewoners zelf de planten geplant en onderhouden bewoners de planten op lange termijn.

Wijkraad Eschmarke-Zuid
Thema's en ideeën/projecten

	1 arbeid	2 schoon- en heel	3 veilig- heid	4 zorg	5 duurzaam- heid	6 leef- baar- heid	7 sociale samen- hang
1.Boomfeestdag 2012					X	X	X
2.Avanti Beachveld						X	
3.Blikvangers		X			X		
4.Grindrails						X	X
5.Kinderkleding beurs					X	X	
6.Straatfeest + rommelmarkt serieus request							X
7.Inzaaien wilde bloemenmengsel						X	
8.Midzomerconcert							X
9.Straatfeest Hertsmuntlaan		X			X		X
10.Tussendoorpad, educatieroute en asfaltering babybos					X	X	
11.Straatfeest Serieus Request							X
12. Fietsenstalling		X				X	
13.Bankjes Lisdoddelaan			x			X	

Toelichting

1. Boomfeestdag 2012:

De boomfeestdag is een evenement dat jaarlijks plaatsvindt. Op deze dag gaan de kinderen van de basisscholen nieuwe bomen in de wijk planten. Dit levert een bijdrage aan de thema's: duurzaamheid, leefbaarheid en sociale samenhang. Het idee zorgt ervoor dat er meer groen in de wijk komt. De hoeveelheid groen in de wijk levert een positieve bijdrage aan het woonplezier in de wijk. Daarnaast wordt dit project in groepen uitgevoerd wat zorgt voor sociale interacties en kennismaking en voor bewustwording van het belang van groen.

2. Avanti Beachveld:

Dit beachveld is van de sportvereniging Avanti. Het beachveld is te gebruiken door de inwoners van de Eschmarke. De aanwezigheid van een beachveld zorgt voor een toename van het woonplezier.

3. Blikvangers:

De blikvangers zijn geplaatst op de fietsroute van de middelbare scholieren. De blikvangers leveren

een bijdrage aan het thema schoon en heel, omdat het afval in de blikvangers wordt gegooid en niet op de grond. Dit zet ook aan tot duurzaam gedrag m.b.t. afval en valt dus ook onder het thema duurzaamheid.

4. Grinding-rails:

Het gaat hier om de aanvraag voor een bijdrage aan de skatebaan. Dit is een bijdrage aan een openingsfeest en een grinding-rails. Het geldbedrag voor dit idee is gereserveerd. Het feest bevordert de sociale samenhang. Alle inwoners van de Eschmarke zijn namelijk welkom bij dit openingsfeest. Verder wordt het voorzieningen niveau vergroot door de grinding-rails, wat de leefbaarheid vergroot.

5. Kinderkledingbeurs:

Dit is een jaarlijks terugkerende beurs waarvan de winst naar de voedselbank gaat. Een groep moeders uit de wijk verzamelt kinderkleren om te verkopen. De wijkraad financiert een bepaald gedeelte van de huur van het wijkcentrum waar deze beurs wordt gehouden. De beurs is bedoeld voor alle inwoners van de Eschmarke en draagt bij aan de leefbaarheid/het woonplezier in de wijk. Ook kan het hergebruik van gedragen kleding vallen onder 'stimuleren duurzaam gedrag'.

6. Straatfeest + rommelmarkt:

Het gaat hier om een straatfeest van de Valeriaanlaan. Een straat kan eenmalig een bijdrage krijgen van de wijkraad als het gaat om straatfeesten. De opbrengst van het straatfeest en de rommelmarkt is voor Serieus Request bestemd. Het straatfeest valt onder het thema sociale samenhang, het heeft als doel het bevorderen van sociale interactie in de wijk.

7. Inzaaien wilde bloemenmengsel:

De indieners van deze aanvraag wilden met deze activiteit hun leefomgeving verfraaien. Dit verhoogt het woonplezier.

8. Midzomer concert:

Het midzomerconcert is een initiatief van de harmonievereniging die in de wijk gevestigd is. Deze harmonievereniging heeft een concert voor de hele wijk gegeven. De wijkraad heeft hier een bijdrage aan geleverd. Het doel van het concert was het samenbrengen van de wijkbewoners.

9. Straatfeest Hertsmuntlaan:

De Hertsmuntlaan heeft een bijdrage gekregen voor een straatfeest met de voorwaarde dat er naderhand afval moest worden opgeruimd met de kinderen uit de straat. Dit initiatief levert een bijdrage aan de thema's schoon en heel, duurzaamheid en sociale samenhang. De straat wordt schoongemaakt met kinderen. Dit zorgt voor een schonere straat het bewust worden van milieuvriendelijker handelen bij de kinderen. Het straatfeest draagt bij aan de sociale samenhang tussen de straatbewoners.

10. Tussendoorpad, educatieroute en asfaltering babybos:

Dit is een idee voor een bedrag dat niet in 2012 is uitgegeven, maar is gereserveerd. Het gaat om een lang pad langs verschillende boerderijen. Het is de bedoeling dat er een educatieve route wordt aangelegd. Met behulp van applicaties op de mobiele telefoon krijgen wandelaars informatie komen over de natuur en de landerijen. Het heeft als doel dat de mensen bewuster omgaan met hun omgeving. Er worden door allerlei instanties wandelingen georganiseerd, bijvoorbeeld door de basisscholen. De

bewustwording valt onder het thema duurzaamheid. Ook wordt het woonplezier vergroot door deze activiteiten in de wijk.

11. Straatfeest Serieus Request:

Er is in de Hoornbladlaan een straatfeest geweest waarbij de opbrengst voor Serieus Request was. Net als bij andere straatfeesten is dit een eenmalige bijdrage. Het levert een bijdrage aan de sociale samenhang omdat de bewoners met elkaar in contact komen.

12. Fietsenstalling:

Er is een fietsenstalling bij het Avanti beachveld geplaatst. Hiervan kunnen de kinderen van de basisscholen ook gebruik maken. Als tegenprestatie moeten de basisscholen 1 keer per maand het gebied rondom de basisscholen schoonmaken. Dit levert een bijdrage aan het schoon en heel houden van de wijk. Tevens is de fietsenstalling een voorziening die een positieve bijdrage levert aan het woonplezier in de wijk.

13. Bankjes Lisdoddelaan:

Dit gebied wordt veel gebruikt voor het uitlaten van honden en om te wandelen. Het plaatsen van de bankjes zorgt ervoor dat de mensen af en toe kunnen gaan zitten. Dit verhoogt de leefbaarheid (het verblijfplezier). Bankjes kunnen ook zorgen voor toevallige ontmoetingen (publieke familiariteit) wat indirect het veiligheidsgevoel kan doen toenemen.

Dolphia

Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 arbeid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duur- zaamheid	thema 6 leefbaarheid/ woonplezier	thema 7 soc. Samenhang
Rommelmarkt/ Braderie						X	
Pasen							X
Sinterklaasfeest							X
Kerstdiner							X
Activiteiten ouderen						X	X
Familiedag/ zeskamp						X	
Sporttoernooi						X	
Vrijwilligersbijdrage	X						
Onderhoud speeltuintje		X					
Huur biljartlokaliteit						X	
Onvoorzien p.m.	n.v.t.						

Rommelmarkt/ braderie: deze activiteit verhoogt het woonplezier in de wijk (thema leefbaarheid).

Pasen, Sinterklaas en Kerstdiner zijn vieringen die bedoeld zijn om de sociale samenhang in de wijk te bevorderen.

Familiedag/ zeskamp en sporttoernooi zijn activiteiten die gericht zijn op het verhogen van het woonplezier in de wijk.

Activiteiten ouderen: de activiteiten voor ouderen dragen bij aan het woonplezier in de wijk voor de oudere wijkbewoners. Ze kunnen elkaar ontmoeten, wat bijdraagt aan hun sociale contacten (sociale samenhang).

Vrijwilligersbijdrage: De vrijwilligersbijdrage bedraagt zo'n €10.- p.p. p.m. Daarnaast kunnen vrijwilligers via het wijkbudget een BHV cursus volgen. Op deze manier bevordert de wijk de arbeidsparticipatie. Wanneer mensen in beweging komen door vrijwilligerswerk is de kans groter op een vaste baan als men die niet heeft.

Onderhoud speeltuintje: Het speeltuintje wordt bijgehouden en opgeknapt waar nodig.

Huur biljardlokaliteit: Bewoners van de wijk kunnen er biljarten. Deze voorziening verhoogt het woonplezier in de wijk.

Cascade/woonwagenlocatie

Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 arbeid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. Samenhang
Circus week kinderen Beide wijken							X
Braderie en zes- kamp Beide wijken							X

Circusweek kinderen beide wijken: Deze activiteit is erop gericht om de bewoners bij elkaar te brengen en elkaar te leren kennen. Dit valt daarom onder het thema sociale samenhang.

Braderie en zeskamp beide wijken: Deze activiteiten zijn er ook op gericht om de bewoners bij elkaar te brengen en elkaar te leren kennen. Ook hier dus het thema sociale samenhang.

Bijlage 5 Resultaten Stadsdeel Zuid

BT Stroinkslanden
Thema's en ideeën/projecten

	1 ar- beid	2 schoon en heel	3 veiligheid	4 zorg	5 duurzaam- heid	6 leefbaar- heid	7 sociale samen- hang
1. Bijdrage buurtfeest							X
2. Bijdrage Dance lessen						X	
3. Aanpassen plein + aan- leg parkeerplekken			x			X	
4. Huur sportzaal winter- maanden zaalvoetbal jeugd + aanschaf hesjes						X	
5. Activiteiten jongeren op zaterdag Smileyveld,						X	
6. Aanpassen speelplek Veelmanlanden		X	x				
7. Maken van vervolgfilm Groeten uit Stroinkslanden							X
8. Aanleg parkeervakken Hanenberglanden 266						X	
9. Aanschaf AED (1)			X				
10. Oprichting foto hobby club						X	
11. Aanschaf AED (2)			X				
12. (Her)inrichten Speel- plek Reerinklanden		X	x			X	
13. Bijdrage buurt BBQ							X
14. Opknappen speelplek Vasterdlanden		X	x			X	
15. Veilig maken Ven- derinklanden en creëren speelplek			X			X	
16. Organiseren van jeugdavonden in weekend						X	
17. Aankoop vulling plan- tenbakken		X				X	
18. Aanvraag diverse spe- len voor Smileyveld						X	
19. Bijdrage uilendemon- stratie							X
20. Tafeltennistafel op plein						X	

21. Bijdrage buurtfeest							X
22. Bijdrage buurtfeest							X
23. Kerstboom/ lampjes						X	
24. Bijdrage kerstviering						X	X
25. Aanschaf bosmaaier						X	
26. Bijdrage organisatie Kerstmarkt						X	

Toelichting

1. Bijdrage buurtfeest:

Dit eenmalige feest heeft ervoor gezorgd dat buurtbewoners met elkaar in contact komen. De bijdrage maakte het mogelijk dat het buurtfeest gedeeltelijk overdekt was. Het feest moet een bijdrage leveren aan de sociale samenhang.

2. Bijdrage Dance lessen:

Door deze bijdrage was het mogelijk om een avond te organiseren om Dance lessen te promoten enkele leraressen. Het doel van deze avond was om mensen bij elkaar te brengen die hier belangstelling voor hadden en ze te motiveren voor de lessen. De organisatie van deze activiteiten levert een bijdrage aan de leefbaarheid.

3. Aanpassen plein + aanleg parkeerplekken:

Doordat gezinnen soms meer dan één auto hebben, waren er meer parkeerplekken nodig. Om deze zo dicht mogelijk bij huis te realiseren, moest een plein worden aangepast. In samenwerking met de betrokken bewoners is dit gerealiseerd. Dit levert een positieve bijdrage aan hun woonplezier. De bewoners vinden het prettig dat zij hun auto('s) dicht bij huis kunnen parkeren.

Voordat de parkeerplekken waren aangelegd, werden de auto's aan de grotere straten geparkeerd. Dit zorgde op bepaalde momenten voor gevaarlijke situaties. Hoewel dit niet de insteek was van dit idee, heeft het indirect wel een positief effect op de verkeersveiligheid.

4. Huur sportzaal wintermaanden zaalvoetbal jeugd + aanschaf hesjes:

Gedurende de winterstop van veel sportverenigingen hadden de jongeren geen plek om hun sport, in dit geval voetbal, te kunnen beoefenen. Door het huren van de sportzaal in de wintermaanden en de aanschaf van de hesjes kon er, ook in wedstrijdverband, gesport worden. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid. Jongeren kunnen in hun wijk nu ook in de winter sporten.

5. Activiteiten jongeren op zaterdag Smileyveld:

Deze activiteiten worden georganiseerd rondom de schoolvakanties. Enkele voorbeelden van de activiteiten zijn een sportdag, zeskamp en knutselen. Deze activiteiten leveren een bijdrage aan de leefbaarheid in de wijk en het woonplezier van de bewoners. Ze hebben iets om naar uit te kijken.

6. Aanpassen speelplek Veelmanlanden:

De oude speelplek was vervallen en niet compleet. In samenwerking met de bewoners is een nieuwe speelplek gerealiseerd. Deze nieuwe speelplek is meer uitnodigend voor bewoners en alle toestellen zijn nu in goede staat. Doordat de nieuwe speelplek meer uitnodigend is en zo een ontmoetingsplek

kan worden, draagt hij indirect bij aan de sociale veiligheid. Daarnaast zijn de speeltoestellen nu in goede staat (thema schoon en heel).

7. Maken vervolffilm 'Groeten uit Stroinkslanden':

Het idee is ingediend door de maker van de film. Hij wilde graag een bijdrage uit het wijkbudget zodat de film gerealiseerd kon worden. In ruil hiervoor wordt de film op enkele avonden in het Stroinkshuis gedraaid. De film draagt bij aan het wijkgevoel en bevordert de sociale cohesie doordat bewoners elkaar op deze avonden kunnen ontmoeten.

8. Aanleg parkeervakken Hanenberglanden 206:

In vergelijking tot omringende woningen, was het aantal parkeervakken aan de Hanenberglanden 206 beperkt. Door de aanleg van de parkeervakken is het woonplezier toegenomen bij de bewoners omdat zij het prettig vinden dat zij hun auto dicht bij huis kunnen parkeren.

9 + 11. Aanschaf AED:

De aanschaf van de Automatische Externe Defibrillatoren draagt bij aan het veiligheidsgevoel van de bewoners. Bewoners zijn zich ervan bewust dat mocht er iemand een hartstilstand krijgen, er ook ter plekke direct hulp in de vorm van een AED beschikbaar is. De eerste minuten tijdens een hartstilstand essentieel.

10. Oprichting fotohobbyclub:

De bijdrage uit het wijkbudget heeft er voor gezorgd dat de hobbyclub een onderkomen kon krijgen. Op maandelijkse basis komt deze hobby club 's avonds bij elkaar in het Stroinkshuis. Deze voorziening in de wijk draagt bij aan het woonplezier.

12. (Her)inrichten speelplek Reerinklanden:

Vanwege de vestiging van een kinderopvang in de Reerinklanden en verouderde speeltoestellen was er behoefte aan een nieuwe, heringerichte speelplek. De speelplek is ook bedoeld voor kinderen uit de buurt. Doordat de kinderopvang en de bewoners de beschikking hebben over een vernieuwde speelplek levert dit een bijdrage aan het woonplezier in de wijk. Daarnaast is de speelplek een ontmoetingsplek voor bewoners. Toevallige ontmoetingen en publieke familiariteit dragen indirect bij aan het gevoel van veiligheid.

13. Bijdrage buurt BBQ:

Deze eenmalige happening zorgde ervoor dat bewoners met elkaar in contact komen. Daarom levert het een bijdrage aan de sociale samenhang in de buurt.

14. Opknappen speelplek Vasterdlanden:

Door het verwijderen van bebossing en het vervangen van enkele speeltoestellen is de speelplek meer uitnodigend voor de bewoners geworden. Dit draagt bij aan de sociale samenhang doordat bewoners hier nu wel hun kinderen willen laten spelen en het zo een ontmoetingsplek is geworden. Ook hier kan de speelplek de publieke familiariteit vergroten en indirect daarmee het gevoel van veiligheid. Daarnaast levert het een bijdrage aan het thema 'schoon en heel' doordat de verouderde speeltoestellen zijn vervangen en nu in goede technische staat zijn.

15. Veilig maken Venderinklanden en creëren speelplek:

Het veilig maken heeft betrekking op de verkeersveiligheid. Door het plaatsen van verkeersdrempels zullen auto's minder snel rijden. Dit levert een grotere veiligheid op. Daarnaast is er een speelplek gecreëerd en die draagt bij aan het woonplezier van de bewoners.

16. Organiseren van jeugdavonden in het weekend:

De jeugdavonden worden, net zoals de activiteiten op het Smileyveld, georganiseerd rondom de schoolvakanties. Enkele voorbeelden hiervan zijn een hiphop-avond met lokale muzikanten en een dj-optreden. Deze activiteiten dragen bij aan het woonplezier in de wijk.

17. Aankoop vulling plantenbakken:

De plantenbakken die zijn geplaatst bij enkele speelplekken en in enkele straten waren niet gevuld of de vulling was verloederd. Het opknappen past onder het thema 'schoon en heel'. De technische staat van de leefomgeving van bewoners is verbeterd. Door het verfraaien van de buurt wordt de leefbaarheid (woonplezier) in positieve zin beïnvloed.

18. Aanvraag diverse spelen Smileyveld:

De spelen die zijn aangevraagd hebben geleid tot meer verschillende activiteiten op het Smileyveld. Hierdoor worden meer jongeren van verschillende leeftijdsgroepen aangetrokken tot de activiteiten op het Smileyveld. Dit draagt bij aan het woonplezier van de bewoners doordat er meer activiteiten zijn waar hun belangstelling ligt.

19. Bijdrage uilendemonstratie:

De demonstratie is eenmalig georganiseerd op een zaterdagmiddag. Op deze middag konden bewoners die belangstelling hebben met elkaar in contact komen. Dit bevordert de sociale samenhang.

20. Tafeltennistafel op plein:

Op het plein bij het Stroinkshuis is een tafeltennistafel geplaatst. Bijna elke avond in de week zijn er jongeren te vinden bij de tafeltennistafel. De tafeltennis is een voorziening die het woonplezier in de wijk vergroot.

21 + 22. Bijdrage buurtfeest:

De eenmalige buurtfeesten verspreid over Stroinklanden zorgden ervoor dat bewoners meer met elkaar in contact komen. Dit bevordert de sociale samenhang. Muziek en een hapje en een drankje ontbreken niet bij de buurtfeesten.

23. Kerstboom/lampjes:

In de aanloop naar de kerstdagen zijn in de buurt verschillende kerstbomen met daarin lampjes geplaatst. Bewoners ervaren dit als plezierig. Het heeft dus een positief effect op het woonplezier in de wijk.

24. Bijdrage kerstviering:

In het Stroinkshuis heeft een kerstviering plaatsgevonden. In een zaal werd samen gegeten en stil gestaan bij kerst. Dit levert een bijdrage aan de sociale samenhang in de buurt.

25. Aanschaf bosmaaier:

Bewoners waren van mening dat de bebossing te groot werd. Door de aanschaf van een bosmaaier

konden bewoners hier zelf wat tegen doen. Wat precies gemaaid werd, is overlegd met de gemeente. Het idee levert een verzorgde leefomgeving op en dit heeft een positief effect op het woonplezier.

26. Bijdrage organisatie Kerstmarkt:

De Kerstmarkt werd georganiseerd in het Stroinkshuis. De markt bestond uit verschillende kraampjes en een levende kerststal. Op de Kerstmarkt konden bewoners elkaar ontmoeten. De activiteit draagt bij aan de sociale samenhang.

5.1.4.2 Wijkraad Wesselerbrink

Thema's en ideeën/projecten

	thema 1: ar- beid	the- ma 2: schoo n en heel	thema 3: veilighei d	thema 4: zorg	thema 5: duur- zaamheid	thema 6: leefbaarheid	thema 7: soc. Sa- menhang
1. Voetpadafsluiting Ypelobrink							
2. Parkeerplaatsen Ribesstraat						X	
3. Eetsoos 55+ heel 2012							X
4. Nieuwe kerstver- lichting Langelobrink						X	
5. Bijdrage aan huif- kar						X	
6. Activiteiten Kin- derboerderij 2012						X	
7. Vlierstede bewo- nerscommissie							X
8. Buurtfeest Holthui- zenbrink							X
9. Cupcakes maken met kinderen						X	
10. Opschoondagen Lintveldebrink		X				X	X

11. Activiteiten Vrouwennetwerk 2012							X
12. Workshop Multi Culti Koken							X
13. Heggenschaar Stepelobrink		X					
14. Inrichting Sport en Spelpark Wesseler- brink						X	
15. Palmpasen Speel- tuin Tuindorp						X	X
16. Saamhorigheids- maal 14 maart							X
17. Vrijdagactiviteiten Bijvank Noord							X
18. Multicultureel festival 2012							X
19. Plantenbakken Hertmebrink						X	
20. Lopend Vuurtje 2012							X
21. Etentje 5jarig bestaan eetsoos 55+							X
22. Begroting Wijk- raad 2012							

23. Hulpmiddelen voor de wijkraad							
24. Uitstapje dagopvang 't Proatpunt							X
25. Zomer activiteiten ouderen							X
26. Meer banken in de wijk			x			X	
27. Ouderen kerst-inn 2 ^e kerstdag							X
28. Nieuwe bankjes Albergenbrink		X	x			X	
29. Bingo-avond Wesselernering						X	
30. Wijkfeest Het Lang							X
31. Kerst-boom/feestverlichting Lattropbrink						X	
32. Plantenbakken Lattropbrink						X	
33. Barbeque Lattropbrink							X
34. Barbeque Bruninkhof							X

35. Kinder BBQ Ypelobrink							X
36. Heilig Maria Feest							X
37. Kerst/feestverlichting Tubbergenbrink						X	
38. Fietstocht Ste- pelobrink						X	
39. Barbecue Ste- pelobrink							X
40. Lief en Leed bij- drages Langelobrink							X
41. Opknappen speel- toestellen		X				X	
42. Plantenbakken, speelplek						X	
43. Diverse materia- len / onderhoud							
44. Goede kijk op de wijk			x			X	
45. Bankje bij vijver Mariendaal			x			X	
46. Zumba Hezingen- brink						X	
47. Nationale Straat-							X

speeldag Oosterveld							
48. Pompapparaat Lattropbrink							
49. Opknappen Pol- böske		X				X	
50. BBQ Pollenbrink							X
51. Feesttent Sibculo- brink							X
52. Smiley Speluitleen						X	
53. Bloemschikken						X	
54. Uitje kinderen Apenheul							X
55. Opschonen Pik- senbrink		X				X	X
56. Opschonen groenstrook Gees- sinkweg		X				X	X
57. BBQ Piksenbrink							X
58. Viva zomeractivi- teiten						X	X
59. Bewegingstuin Akkerstaf							X
60. Materialen kinder creatief						X	

61. Gezonde lunch kinderen Viva week						X	
62. Buurtfeest burendag							X
63. Kerstverlichting Tilligtebrink						X	
64. Burendag Lat-tropbrink							X
65. Brinkfeest voor drie brinken							X
66. Uitstapje Wesselerbrinkkoor							X
67. Buurt BBQ bewonerscommissie 96							X
68. Aanpak groenvoorziening Beltumbrink		X				X	
69. Appartementenflat vlierstraat diverse activiteiten							X
70. Waarbeek polboske							X
71. Materiaal							
72. BBQ Geesterenbrink							X

73. Burgerszoo eet- groep 55+							X
74. Materiaal							
75. Spelletjesmiddag Zenderenbrink Akker- staf							X
76. Bladkorven		X					

77. Activiteiten jongeren Wesseler-brink							X
78. Feest rondom nieuwe naam school							X
79. Bladkorf Zijpen-daal/Hulststraat		X					
80. Nieuwe tafels Speeltuin Tuindorp						X	
81. Materialen werkgroep wijk-budget							
82. Aanschaf bos-maaier en heggen-schaar		X					
83. Aanschaf Sinterklaas benodigdheden							X
84. Nieuwe planten voor 4 bloembakken						X	
85. Sinterklaas Tubbergenbrink							X
86. Aanschaf Buitenkeuken						X	
87. Materialen							

88. Aanschaf materialen Tankenberg							
89. Kerstmarkt Bijvank Noord							X
90. Sportdag in de Wijk Posten						X	
91. Kerstverlichting (led) Bentelobrink						X	
92. Sinterklaas- / Kerstfeest Ouderensoos Wesselerbrink							X
93. Kerstverlichting (led)						X	
94. Nieuwjaars Bijeenkomst							X

95. Kerstverlicht (led) Het Leunen- berg						X	
96. Kerstverlicht (led) Lemselobrink						X	
97. Kerstverlicht (led) Hasselobrink						X	
98. Kerstverlicht (led) Dulderbrink						X	
99. Sinterklaasfeest drie Brinken							X
100. Kerstverlicht (led) Holthuizen- brink						X	

1. **Voetpadafsluiting Ypelobrink.** Dit idee valt kan niet geplaatst worden onder één van de zeven thema's.

2. **Parkeerplaatsen Ribesstraat.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid* omdat er nieuwe parkeerplaatsen zijn gecreëerd zodat meer mensen in de buurt hun auto kunnen parkeren waardoor hun woonplezier wordt vergroot (leefbaarheid).

3. **Eetsoos 55+ heel 2012.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze soos is speciaal opgericht voor de bewoners van 55+. Er werden meerdere etentjes georganiseerd zodat deze groep met elkaar in contact kon worden gebracht. Dit met als doel dat er nieuwe en blijvende contacten werden gelegd voor de verbetering van de sociale samenhang in de wijk.

4. **Nieuwe kerstverlichting Langelobrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

5. **Bijdrage aan huifkar.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Er is een budget vrijgemaakt voor een huifkar omdat de inwoners het belangrijk vonden dat er 'iets te doen was' in de wijk. Nu inwoners gebruik kunnen maken van tripjes met de huifkar draagt dat bij aan het woonplezier en de leefbaarheid.

6. **Activiteiten Kinderboerderij 2012.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. De voorziening vergroot het woonplezier in de wijk.

7. **Vlierstede bewonerscommissie.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. De bewonerscommissie krijgt dit budget zodat zij naast de activiteiten van de wijkraad ook zelf dingen voor de buurt kunnen organiseren. Doordat op deze manier burgerinitiatieven worden gestimuleerd draagt dit bij aan het woonplezier en de leefbaarheid in de wijk.

8. **Buurtfeest Holthuizenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Het buurtfeest draagt bij aan het doel dat bewoners met elkaar in contact komen. Zo kunnen er nieuwe en blijvende contacten worden gelegd voor de verbetering van de sociale samenhang in de wijk.
9. **Cupcakes maken met kinderen.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Er is een budget vrijgemaakt om verschillende dagen met kinderen cupcakes te maken. De activiteiten maken de wijk plezierig om in te wonen.
10. **Opschoondagen Lintveldebrink.** Dit idee valt zowel onder het thema *Schoon en Heel* als onder *Leefbaarheid*. Hierbij wilde een aantal mensen in de buurt een aantal dagen samenwerken om de buurt weer op te schonen. Doordat de buurt er na het opschonen weer beter uitziet is het fijner om daar te wonen dus draagt het ook bij aan het woonplezier en de leefbaarheid. Daarnaast draagt dit idee bij aan het thema *Sociale Samenhang* omdat mensen met elkaar in contact komen door gezamenlijk de buurt schoon te maken.
11. **Activiteiten Vrouwenennetwerk 2012.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Het doel van de activiteiten van dit netwerk was om vrouwen van verschillende leeftijden en achtergronden met elkaar in contact te laten komen. Dit met als doel dat er nieuwe en blijvende contacten werden gelegd voor de verbetering van de sociale samenhang in de wijk.
12. **Workshop Multi Culti Koken.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Het doel van de kookworkshop is om inwoners bij elkaar te brengen en iets te leren over het eten van andere culturen. Hierbij is het achterliggende doel om meer begrip voor anderen in de wijk te creëren zodat er nieuwe en blijvende contacten werden gelegd voor de verbetering van de sociale samenhang in de wijk.
13. **Heggenschaar Stepelobrink.** Dit idee valt onder het thema *Heel en Schoon*. Deze heggenschaar is gekocht zodat de bewoners van de buurt deze konden gebruiken om hun tuin en de buurt te onderhouden.
14. **Inrichting Sport en Spelpark Wesselerbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*, omdat de inwoners van deze wijk de mogelijkheid hebben gebruik te maken van dit park. Hierdoor draagt het bij aan het woonplezier en de leefbaarheid.
15. **Palmpasen Speeltuinen Tuindorp.** Dit idee valt zowel onder het thema *Leefbaarheid* als onder *Sociale Samenhang*. Tijdens Palmpasen werden er activiteiten georganiseerd in de speeltuin, hierdoor draagt het bij aan het woonplezier van de wijk, maar biedt het tevens de mogelijkheid om nieuwe mensen te ontmoeten. Dit heeft als achterliggend doel dat inwoners met nieuwe mensen in contact komen waardoor de samenhang in de wijk wordt verbeterd.
16. **Saamhorigheidsmaand 14 maart.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. In deze wijk is veel vraag naar meer samenhang. De wijk bestaat uit veel verschillende culturen en het wordt daarom belangrijk gevonden om begrip en respect voor elkaar te hebben.
17. **Vrijdagactiviteiten Bijvank Noord.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat de activiteiten als streven hebben om de inwoners van deze buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er zo relaties in de wijk kunnen worden opgebouwd.
18. **Multicultureel festival 2012.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat de wijk bestaat uit veel verschillende culturen proberen ze met dit feest de verschillende culturen met elkaar in contact te brengen.
19. **Plantenbakken Hertmebrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door plantenbakken in de buurt te plaatsen wordt er een bijdrage geleverd aan het woonplezier en de leefbaarheid van de buurt.
20. **Lopend Vuurtje 2012.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, dit was een activiteit waar alle mensen uit de wijk aan deel konden nemen. Dit is een meerjarig programma waarbij inwoners van de wijk met elkaar in contact worden gebracht.
21. **Eetentje 5jarig bestaan eetsoos 55+.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. De eetsoos is speciaal opgericht om de doelgroep van 55+ in de wijk bij elkaar te brengen zodat zij elkaar kunnen leren kennen.

22. **Begroting Wijkraad 2012.** Dit idee valt niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
23. **Hulpmiddelen voor de wijkraad.** Dit idee valt niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
24. **Uitstapje dagopvang 't Proatpunt.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht dat de mensen van de dagopvang op een andere manier dan normaal elkaar leren kennen. Hierdoor kunnen er nieuwe contacten worden gelegd.
25. **Zomeractiviteiten ouderen.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteiten speciaal voor de doelgroep ouderen zijn. Er werden in de zomer verschillende activiteiten gepland waar deze ouderen uit de wijk aan konden deelnemen, hierdoor werden ze met elkaar in contact gebracht.
26. **Meer banken in de wijk.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door meer banken in de wijk te plaatsen wordt het woonplezier vergroot en dus ook de leefbaarheid. Er kan ook publieke familiariteit ontstaan, wat positief kan werken voor het gevoel van veiligheid (indirect effect).
27. **Ouderen kerst-inn 2^e kerstdag.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteiten speciaal voor de doelgroep ouderen zijn. Er werden in de zomer verschillende activiteiten gepland waar deze ouderen uit de wijk aan konden deelnemen, hierdoor werden ze met elkaar in contact gebracht.
28. **Nieuwe bankjes Albergenbrink.** Dit idee valt zowel onder het thema *Schoon en Heel* als onder *Leefbaarheid*. Doordat er oude bankjes door nieuwe banken worden vervangen valt dit idee onder heel en school maar door banken in de wijk te plaatsen wordt het woonplezier ook vergroot en dus de leefbaarheid. Ook is hier indirect een mogelijk positief effect op het gevoel van veiligheid door het ontstaan van publieke familiariteit.
29. **Bingo-avond Wesselernering.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*, omdat deze activiteit bijdraagt aan het vergroten van het woonplezier in de wijk.
30. **Wijkfeest Het Lang.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
31. **Kerstboom/feestverlichting Lattropbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. De verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.
32. **Plantenbakken Lattropbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door plantenbanken in de buurt te plaatsen wordt de buurt mooier, wat een bijdrage levert aan het woonplezier en de leefbaarheid van de buurt.
33. **Barbecue Lattropbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
37. **Kerst/feestverlichting Tubbergenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.
38. **Fietstocht Stepelobrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Het organiseren van dit soort activiteiten draagt bij aan het woonplezier in de buurt.
39. **Barbecue Stepelobrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
40. **Lief en Leed bijdrages Langelobrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.

41. **Opknappen speeltoestellen.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid en 'heel en schoon'*. Door oude speeltoestellen op te knappen heeft de buurt weer een 'heel en schoon' aanzicht. Ook wordt het woonplezier vergroot als de kinderen in de wijk goede speeltuinen hebben.
42. **Plantenbakken, speelplek.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door plantenbanken en speelplekken in de buurt te plaatsen wordt er een bijdrage geleverd aan het woonplezier en de leefbaarheid van de buurt.
43. **Diverse materialen / onderhoud.** Dit idee valt mogelijk niet onder één van de zeven thema's.
44. **Goede kijk op de wijk.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. De goede kijk op de wijk was een activiteit waarbij er meer banken in de wijk werden geplaatst. Door meer banken in de wijk te plaatsen wordt het woonplezier vergroot en dus ook de leefbaarheid. Tevens kan dit idee indirect het veiligheidsgevoel vergroten.
45. **Bankje bij vijver Mariendaal.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*, door meer banken in de wijk te plaatsen wordt het woonplezier vergroot en dus ook de leefbaarheid en kan indirect het gevoel van veiligheid groter worden.
46. **Zumba Hezingenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid* omdat deze activiteit in de wijk het woonplezier vergroot.
47. **Nationale Straatspeeldag Oosterveld.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
48. **Pompapparaat Lattropbrink.** Dit idee valt mogelijk niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
49. **Opknappen Polböske.** Dit idee valt zowel onder het thema *Schoon en heel* als onder *Leefbaarheid*. Door Polboske op te knappen heeft de buurt weer een 'heel en schoon' aanzicht. Ook wordt het woonplezier vergroot omdat het er weer netjes uitziet.
50. **BBQ Pollenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
51. **Feesttent Sibculobrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
52. **Smiley Speluitleen.** Dit idee valt onder het thema *leefbaarheid*. Door spellen uit te lenen wordt het plezier in de wijk vergroot.
53. **Bloemschikken.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Deze activiteit vergroot het woonplezier in de wijk.
54. **Uitje kinderen Apenheul.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
55. **Opschonen Piksenbrink.** Dit idee valt zowel onder het thema *Schoon en heel* als onder *Leefbaarheid*. Door de Piksenbrink op te knappen heeft de buurt weer een 'heel en schoon' aanzicht. Ook wordt het woonplezier vergroot omdat het er weer netjes uitziet. Dit idee draagt tevens bij aan het thema *Sociale Samenhang* omdat mensen met elkaar in contact komen door gezamenlijk de buurt schoon te maken.
56. **Opschonen groenstrook Geessinkweg.** Dit idee valt zowel onder het thema *Heel en Schoon* als onder *Leefbaarheid*. Door de Geessinkweg op te knappen heeft de buurt weer een 'heel en schoon' aanzicht. Ook wordt het woonplezier vergroot omdat het er netjes uitziet. Daarnaast draagt dit idee bij aan het thema *Sociale Samenhang* omdat mensen met elkaar in contact komen door gezamenlijk de buurt schoon te maken.
57. **BBQ Piksenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.

58. **Viva zomeractiviteiten.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang* en *Leefbaarheid*. Deze activiteit bevordert de sociale contacten en verhoogt het woonplezier.
59. **Bewegingstuin Akkerstaf.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
60. **Materialen kinder creatief.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Deze materialen maken een activiteit mogelijk die bijdraagt aan het woonplezier.
61. **Gezonde lunch kinderen Viva week.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid/woonplezier*.
62. **Buurtfeest burendag.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
63. **Kerstverlichting Tilligtebrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.
64. **Burendag Lattropbrink.** Dit idee valt zowel onder het thema *Leefbaarheid* als onder *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners. Ook is draagt een feest bij aan het woonplezier in een buurt.
65. **Brinkfeest voor drie brinken.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
66. **Uitstapje Wesselerbrinkkoor.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
67. **Buurt BBQ bewonerscommissie 96.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
68. **Aanpak groenvoorziening Beltumbrink.** Dit idee valt zowel onder het thema *Schoon en heel* als onder *Leefbaarheid*. Door de groenvoorziening op te knappen heeft de buurt weer een 'heel en schoon' aanzicht. Ook wordt het woonplezier vergroot omdat het er weer netjes uitziet.
69. **Appartementenflat Vlierstraat diverse activiteiten.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
70. **Waarbeek polboske.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
71. **Materiaal.** Dit idee valt mogelijk niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
72. **BBQ Geesterenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
73. **Burgerszoo eetgroep 55+.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
74. **Materiaal.** Dit idee valt mogelijk niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
75. **Spelletjesmiddag Zenderenbrink Akkerstaf.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.

76. **Bladkorven.** Dit idee valt onder het thema *Heel en Schoon*. Hier kunnen de buurtbewoners het groen uit de buurt verzamelen en de straten netjes houden. Dit draagt bij aan een 'schoon' en 'netjes' aanzicht van de buurt.
77. **Activiteiten jongeren Wesselerbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*, omdat deze activiteit erop is gericht om inwoners van de buurt met elkaar in contact te laten komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
78. **Feest rondom nieuwe naam school.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.
79. **Bladkorf Zijpendaal/Hulststraat.** Dit idee valt onder het thema *Heel en Schoon*. Hier kunnen de buurtbewoners het groen uit de buurt verzamelen en de straten netjes houden. Dit draagt bij aan een 'schoon' en 'netjes' aanzicht van de buurt.
80. **Nieuwe tafels Speeltuon Tuindorp.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door meer tafels in de wijk te plaatsen wordt het woonplezier vergroot en dus ook de leefbaarheid.
81. **Materialen werkgroep wijkbudget.** Dit idee valt mogelijk niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
82. **Aanschaf bosmaaier en heggenchaar.** Dit idee valt onder het thema *Heel en Schoon*. Deze heggenchaar is gekocht zodat de inwoners van de buurt deze konden gebruiken om hun tuin en de buurt te onderhouden.
83. **Aanschaf Sinterklaas benodigdheden.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Inwoners van de buurten in de wijk konden een budget aanvragen voor een sinterklaasfeest. Door een feest te organiseren in de buurt worden verschillende bewoners met elkaar in contact gebracht.
84. **Nieuwe planten voor 4 bloembakken.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door de plantenbakken weer te vullen met bloemen worden de straten gezellig aangekleed. Dit gezellige aanzien kan het woonplezier vergroten en draagt dus bij aan de leefbaarheid in de buurt.
85. **Sinterklaas Tubbergenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Inwoners van de buurten in de wijk konden een budget aanvragen voor een sinterklaasfeest. Door een feest te organiseren in de buurt worden verschillende bewoners met elkaar in contact gebracht.
86. **Aanschaf Buitenkeuken.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Door de bewoners de mogelijkheid te geven om gebruik te maken van een buitenkeuken in hun buurt vergroot dit het woonplezier.
87. **Materialen.** Dit idee valt mogelijk niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
88. **Aanschaf materialen Tankenberg.** Dit idee valt mogelijk niet onder de zeven thema's van de gemeente Enschede.
89. **Kerstmarkt Bijvank Noord.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee ook bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.
90. **Sportdag in de Wijk Posten.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid/woonplezier*.
91. **Kerstverlichting (led) Bentelobrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Een aantal buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.
92. **Sinterklaas- / Kerstfeest Ouderensoos Wesselerbrink.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Inwoners van de buurten in de wijk konden een budget aanvragen voor een sinterklaasfeest. Door een feest te organiseren in de buurt worden verschillende bewoners met elkaar in contact gebracht.
93. **Kerstverlichting (led).** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting.

Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

94. **Nieuwjaars Bijeenkomst.** Dit idee valt onder het thema *Sociale Samenhang*. Deze activiteit is erop gericht dat inwoners van de buurt met elkaar in contact komen. Het achterliggende doel is dat er een begin is van langdurig contact tussen buurtbewoners.

95. **Kerstverlicht (led) Het Leunenberg.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Een aantal buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

96. **Kerstverlicht (led) Lemselobrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

97. **Kerstverlicht (led) Hasselobrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Verschillende buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

98. **Kerstverlicht (led) Dulderbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Een aantal buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

99. **Sinterklaasfeest drie Brinken.** Dit idee valt zowel onder het thema *Sociale Samenhang*. Inwoners van de buurten in de wijk konden een budget aanvragen voor een sinterklaasfeest. Door een feest te organiseren in de buurt worden verschillende bewoners met elkaar in contact gebracht.

100. **Kerstverlicht (led) Holthuizenbrink.** Dit idee valt onder het thema *Leefbaarheid*. Een aantal buurten in de wijk konden een budget krijgen om met de feestdagen de buurt te versieren met kerstverlichting. Omdat de inwoners in de wijk hiermee de buurten gezellig maakten draagt dit idee bij aan de verbetering van het woongenot en de leefbaarheid.

Wijkraad Helmerhoek
Thema's en ideeën/projecten

	Thema 1 Arbeid	Thema 2 Schoon en heel	Thema 3 Veiligheid	Thema 4 Zorg	Thema 5 Duur- zaamheid	Thema 6 Leef- baarheid	Thema 7 Sociale samenhang
1. Activiteiten wijkraad						X	X
2. Speeltuin Brandijzerhoek		X	x				
3. Saamhorigheidsmaaltijd voor ouderen in de Helmer februari/maart 2012						X	X
4. Verf bankjes Rosarium		X					X
5. Aanpakken speelplek middenplein Staverden- hoek		X					X
6. Parkconcert Wielerbaanweg							X
7. twee AED's + onderhoud en training			X				
8. Legale graffitimuur + workshop		X					X
9. Picknicktafel achter Campelhofhoek 58 + geld voor springkussen						X	X
10. Vulling plantenbak Markslaghoek						X	
11. Aanleg waterpomp bijenhoek					X		
12. Joysticks en spellen voor playstation jonge- rencentrum						X	

13. Kerstboom						X	
14. Kerstverlichting						X	
15. Sinterklaas- en pietenpakken							X
16. Goaltjes Akshoek						X	
17. Buurtfeest Hanninkhoek							X
18. Avelijn Buurtfeest							X
19. Jeugddisco						X	X
20. Kerstmarkt Helmerhoek							X

1. Activiteiten wijkraad. Dit zijn grote, wijkbrede activiteiten die vanuit de wijkraad georganiseerd zijn. Dit is onder andere de jaarlijks terugkerende toertocht voor verstandelijk gehandicapten. Een ander grote activiteit was de wijkdag afgelopen jaar. Dit was een soort braderie met allerlei muziek. Het gaat hier dus voornamelijk om plezier maken, maar met de achterliggende gedachte is dat er sociale interactie ontstaat en het van de wijk een fijne plek om te wonen maakt.

2. Speeltuin Brandijzerhoek was een verouderde speeltuin die gerenoveerd is en verder uitgebreid. Dit betekent dat de buurt Brandijzerhoek schoon en heel gemaakt is. Tevens zorgt deze renovatie er ook voor dat er een plek is voor toevallige ontmoetingen waardoor de publieke vertrouwdheid toeneemt en er indirect een groter gevoel van sociale veiligheid ontstaat.

3. Saamhorigheidsmaaltijd voor ouderen in de Helmer februari/maart 2012. De insteek van deze activiteit was het verzorgen van maaltijden voor ouderen in de wijk Helmerhoek. Deze activiteit draagt bij aan het woonplezier in de Helmerhoek voor ouderen en aan hun sociale contacten.

4/5. Verf bankjes Rosarium en Aanpakken speelplek middenplein Staverdenhoek is een onderhoudsidee van de wijkraad. De speelplek en de bankjes waren erg verouderd en hebben een likje verf gekregen. Dit is deels gefinancierd uit het wijkbudget, maar door voldoende draagvlak en als tegenprestatie voor een nieuwe speelplek en bankjes is dit voornamelijk gerealiseerd door buurtbewoners. De buurt is door deze renovatie opgeknapt en door dit onderhoud gezamenlijk uit te voeren is een bijdrage geleverd aan de sociale samenhang.

6. Parkconcert Wielerbaanweg is een concert dat georganiseerd is door twee families. Het gaat om twee orkesten die voor de wijk spelen. De twee families hebben het concert in samenwerking met de wijkraad gerealiseerd. Het gaat hier om een podium, professioneel licht en stoelen. Ook is er gedacht aan tenten, maar deze werden alleen gebruikt wanneer het zou gaan regenen. Door dit concert komen verschillende buurtbewoners in contact met elkaar waardoor er sociale interactie ontstaat. Er was een massale opkomst.
7. twee AED's + onderhoud en training zijn ideeën gericht op het redden van mensenlevens in de Helmerhoek. Een AED is een reanimatiehulpmiddel. Er hangen nu twee AED's in de wijk, maar de wijkraad wil er graag een derde bij hebben. Ook zijn er inmiddels 13 mensen opgeleid om dit toestel te kunnen bedienen. Deze mensen krijgen een sms-bericht wanneer er een reanimatie nodig is. Dit idee past onder het thema veiligheid.
8. Legale graffitimuur + workshop is een idee van de wijkraad voor jongeren. De bedoeling was om de wijk schoon te houden en de jeugd tot elkaar te brengen. De sociale samenhang werd verbeterd en de verveling bij jongeren moest afnemen. De rest van de wijk zou gevrijwaard blijven van graffiti e.d.
9. Picknicktafel achter Campelhofhoek 58 + springkussen, zijn bedoeld om het woonplezier/kindvriendelijkheid en de sociale samenhang in de buurt te vergroten.
10. Vulling plantenbak Markslaghoek valt onder het thema woonplezier. De wijk Helmerhoek staat bekend als de meest groene wijk van Enschede. Met het vullen van plantenbakken wordt onderhoud aan de groenvoorziening van de Markslaghoek bedoeld. Dit onderhoud betekent dat de buurt mooier wordt waardoor het woonplezier in de wijk wordt vergroot.
11. Aanleg waterpomp Bijenhoek. De waterpomp was een bijdrage aan een project van OBS de Wielerbaan voor de Bijenhoek. De OBS de Wielerbaan is een basisschool die een kleine tuin heeft waar kinderen een groenvoorziening hebben waar bijen leven. Deze tuinen moeten water hebben en de wijkraad heeft hiervoor een waterpomp bekostigd. De waterpomp is duurzaam, want er wordt geen drinkwater meer gebruikt om de tuin te besproeien. Dit idee valt daarom onder het thema 'bevorderen duurzaam gedrag'.
12. Joysticks en spellen voor playstation jongerencentrum, is een idee voor spelletjes en bijbehorende joysticks in het al bestaande jongerencentrum. Het jongerencentrum wordt door deze voorziening voor jongeren aantrekkelijker om te bezoeken.

13/14. Kerstboom en Kerstverlichting. Door de aanschaf hiervan kan de buurt gezelliger worden gemaakt, wat het woonplezier in de wijk vergroot.

15. Sinterklaas- en pietenpakken zijn nodig voor het vieren van het sinterklaasfeest. Samen iets vieren bevordert de sociale samenhang.

16. Goaltjes Akshoek. De aanwezigheid van goaltjes verhoogt het woonplezier in de buurt.

17/18. Buurtfeest Hanninkhoek en buurtfeest Avelijn. De buurtfeesten hebben maar één doel en dat is het bevorderen van de sociale samenhang. De buurt komt bij elkaar in een informele setting en dat kan leiden tot contacten tussen bewoners die anders niet met elkaar om waren gegaan.

19. Jeugddisco wordt elke eerste vrijdag van de maand gehouden in het wijkcentrum. Alle benodigde materialen worden betaald uit het wijkbudget. Elke editie wordt voorzien van een jongeren-dj. Bij dit idee gaat het om de sociale samenhang onder de jongeren, het verminderen van verveling en het bevorderen van woonplezier in de wijk.

20. Kerstmarkt Helmerhoek was een inzamelingsactie voor Serious Request. Dit was een markt waarbij bewoners elkaar konden treffen. Het bevordert de interactie en sociale samenhang.

Bijlage 6 Resultaten Stadsdeel West

Wijkraad West-Boswinkel
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 arbeid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. samenhang
Straatfeest							X
Zwerfafvalkar		X					
Stickers op afvalkar		X					
Air trampoline						X	
Bijdrage Viva tbv Valkenier							X
Lichtmasten Jeu de Boules						X	
Schoonmaakactie RKPlaza		X					
Kunstgrasveld		X					
Promotie materialen							

West-Boswinkel heeft relatief weinig projecten die worden gesteund door wijkbudgetten. De wijkraad vindt een schone en opgeruimde buurt belangrijk. Daarnaast heeft ze met behulp van een wijkbudget een kunstgrasveld aangelegd. Hiervoor is gekozen omdat het grasveld steeds stuk ging. De lichtmasten van de Jeu de Boules-baan bevorderen het woonplezier omdat nu ook de bewoners die overdag werken kunnen meedoen.

Wijkraad Oost-Boswinkel
Thema's en Ideeën/projecten

Ideeën	Thema 1 Arbeid	Thema 2 Schoon en heel	Thema 3 Veiligheid	Thema 4 Zorg	Thema 5 Duurzaamheid	Thema 6 Leefbaarheid	Thema 7 Sociale samenhang
1. Computerclub/Manuela	(x)					X	
2. Kinderactiviteiten						X	
3. Materiaal Kidsclub							
4. Spelletjesmiddag Terphoes						X	
5. Wijkfeest							X
6. Kelderfeest jongeren							X
7. Publiciteit computer club							
8. Comm wijkbudgetten							

1. Computerclub/Manuela, de computerclub is gerealiseerd om iedereen die een achterstand of beperking heeft op computergebied verder te helpen. Het gaat hierbij vooral om volwassen bewoners die in hun eigen tempo de computer kunnen leren kennen. Bewoners met een computerachterstand kunnen door middel van een computercursus misschien ook werk vinden dat eerder niet kon en de computer is een belangrijk hulpmiddel bij het zoeken naar werk. Indirect bevordert deze activiteit daarom de arbeidsparticipatie. De aanwezigheid van hobbyclubs verhoogt het woonplezier in de wijk.

2. Kinderactiviteiten, het gaat om verschillende activiteiten die kinderen kunnen ondernemen. Deze activiteiten verschillen elke keer weer. Deze activiteiten bevorderen het woonplezier in de wijk.

3. Materiaal Kidsclub. Het materiaal voor de Kidsclub moest vervangen worden. Dit idee is moeilijk onder een van de thema's onder te brengen. Wel draagt de aanwezigheid van de Kidsclub bij aan het woonplezier in de wijk.
4. Spelletjesmiddag Terphoes is een middag speciaal georganiseerd voor de kleinere kinderen van de bewoners van de wijk. Dit idee verhoogt het woonplezier in de wijk.
5. Wijkfeest. Hierbij gaat het om een feest dat de wijk jaarlijks houdt. Feesten bevorderen de sociale samenhang doordat bewoners samenkomen in een informele sfeer.
6. Kelderfeest jongeren is een activiteit gericht op jongeren die bijdraagt aan de sociale contacten tussen jongeren en verveling tegen gaat.
7. Publiciteit computerclub. Om de computerclub bekendheid te geven was er een kleine promotiecampagne nodig. Die bestond uit flyers en dergelijke. Dit idee is lastig onder een van de thema's te plaatsen.
8. Communicatie wijkbudget. Er is een deel van het budget beschikbaar gesteld om het idee van de wijkbudgetten meer bekendheid te geven. Dit idee past evenals idee 7 niet goed onder een van de zeven thema's.

Wijkraad Pathmos
Thema's en ideeën/projecten

	thema 1 ar- beid	thema 2 schoon en heel	thema 3 veiligheid	thema 4 zorg	thema 5 duurzaamheid	thema 6 leefbaarheid	thema 7 soc. sa- menhang
1. broodmaaltijd + bingo							X
2. teambuilding							X
3. zomerfeest september							X
4. twee mobiele voetbalgoaltjes						X	
5. planten bloembakken plein de Boei						X	x
6. cursussen jong en oud door F Dekker						X	
7. jaarlijkse mei-markt 12 mei						X	X
8. kinderrommelmarkt						X	
9. creamiddagen, workshop, buikd./goochelaar						X	
10. meimarkt (kraakperswagen,	Zie 7	Zie 7	Zie 7	Zie 7	Zie 7	Zie 7	Zie 7

stortkosten)							
11. activiteiten jeugd zomervakantie						X	
12. Uitje 55+							X
13. interculturele buurt BBQ, aanvraag: Jean							X
14. Sinterklaas 28 nov. en kerstpakket 65+							X
15. kerstfeest en bingo 65+							X
16. Divers. Klein budget Wijkraad							
17. 7 bloembakken						X	

Het eerste project was een broodmaaltijd en bingo voor ouderen tijdens Pasen.

Project twee betreft een uitje voor een groep actieve vrouwen die elke dinsdagmiddag bijeenkomt. Ook worden er vaak computercursussen aangeboden door de heer Dekker. Hier is veel animo voor en veel mensen geven zich op. Sommige bewoners hebben hierdoor vaardigheden ontwikkeld op het gebied van computeren.

Het zomerfeest is in Pathmos een jaarlijks terugkerend feest. De laatste zondag van de schoolvakantie wordt een feestdag georganiseerd waarbij er onder andere een springkussen, rommelmarkt en optredens zijn. Hier komen veel mensen uit Pathmos, maar ook van daar buiten op af.

De mobiele goaltjes zijn aangevraagd om kinderen te laten voetballen. Helaas zijn recentelijk de goaltjes gesloopt en verwijderd.

Het vijfde project was een aanvraag van actieve bewoners om bloembakken te plaatsen. Verspreid over de wijk zijn er bloembakken geplaatst. De bloembakken worden onderhouden door bewoners. De projecten voor computercursussen zijn voor mensen die hun vaardigheden willen ontwikkelen met computeren. In de wijk is veel animo voor deze cursussen. Voornamelijk oudere mensen doen hier aan mee.

Het zevende project is de jaarlijkse meimarkt. Veel activiteiten voor jong en oud worden hier georganiseerd. Veel bewoners van de wijk en van buiten komen er op af.

Ook is er op initiatief van enkele bewoners een kinderrommelmarkt georganiseerd. Hierbij was ook een springkussen en andere activiteiten voor kinderen.

Ook wordt er maandelijks een creamiddag georganiseerd waarbij er tal van activiteiten worden georganiseerd voor kinderen en volwassenen.

In de zomer worden er ook activiteiten voor kinderen georganiseerd, zoals naar een pretpark en spellendag.

Het twaalfde project is aangevraagd door een bewoner die graag met oudere wijkbewoners op stap wilde gaan. Hierbij konden ook 6 rolstoelgebruikers mee.

De interculturele barbecue is georganiseerd door de wijkraad, mede om nieuwe bewoners te leren kennen.

Ook was er een aanvraag voor een sinterklaasfeest en kregen ouderen een kerstpakketje. Daarbij was een kerstfeest en bingo voor (eenzame) ouderen.

Wijkraad Stadsveld
Thema's en ideeën/projecten

	1 arbeid	2 schoon en heel	3 veiligheid	4 zorg	5 duurzaamheid	6 leefbaarheid	7 soc. samenhang
1. Buurtfeest							X
2. kids aerobics						X	
3. Activiteiten voor kinderen in de zomervakantie						X	
4. Opschoon dag		X					X
5. Kunstgras sportveld speeltuin Stadsveld						X	
6. Bestrating ingang hondenrenveld Bruggertstraat.						X	
7. Vrouwen en bewegen op Stefensvenne						X	
8. Kerstmiddagen							X
9. Plaatsen/ onderhouden bloembakken						X	x
10. Sportgroep ouderen						X	
11. Herinrichting Ter Kuilestraat			X			X	
12. AED plaatsen			X				x

Toelichting

Idee 1: Buurtfeest. Buurtfeesten vallen onder thema 7, sociale samenhang.

Sociale samenhang: Er zijn in totaal 10 buurtfeesten gehouden in de wijk Stadsveld in het jaar 2012. Het idee voor het organiseren van buurtfeesten valt onder het thema sociale samenhang. Tijdens buurtfeesten komen mensen met t elkaar in contact. Eten en drinken wordt niet betaald door de wijkraad/ uit de wijkbudgetten. Alleen de huur voor de tent, springkussen etc. wordt vergoed door de wijkraad.

Idee 2: Kids aerobics. Kids aerobics valt onder het thema leefbaarheid/woonplezier.

Deze activiteit vond voor de kinderen in de wijk twee keer plaats in 2012.

Idee 3: Activiteiten voor kinderen in de zomervakantie valt ook onder het thema leefbaarheid.

Deze activiteiten vonden ook twee keer plaats. Op het veldje in de wijk werden allerlei activiteiten gehouden voor de kinderen.

Idee 4: Opschoon dag. De opschoondag valt onder twee thema's: schoon en hele leefomgeving en sociale samenhang.

De opschoon dag houdt in dat de wijk door buurtbewoners weer netjes en schoon gemaakt wordt. Verschillende bewoners van de wijk werken dan samen om de wijk stadsveld weer tot een mooie en schone wijk om te toveren.

Schoon en hele leefomgeving: door het organiseren van een opschoondag wordt de wijk schoongemaakt door buurtvrijwilligers. Het vuil uit de wijk wordt verwijderd waardoor de fysieke leefomgeving een schoner aanzicht krijgt.

Sociale samenhang: doordat wijkbewoners samen de wijk opschonen leren zij elkaar (beter) kennen omdat ze samenwerken.

Idee 5: Kunstgrassportveld speeltuin Stadsveld. Valt onder het thema leefbaarheid.

Het kunstgrasveld was een hele dure investering voor wijk. Daarom moest de aanvraag aan een drietal eisen voldoen. Er moet een breed draagvlak zijn voor het initiatief, cofinanciering door een of meerdere partijen en een actieve betrokkenheid bij de uitvoering. Het kunstgrasveld moest er voor een langere duur blijven.

Leefbaarheid: Een kunstgrasveld is onderhoudsvriendelijker en er kan langer door de seizoenen heen op gespeeld worden. Er zijn geen modderplassen of afgetrapte stukken grond, waardoor het veld gebruikt kan worden voor meerdere sporten dan voetbal alleen, te denken valt aan bijvoorbeeld hockey. Doordat het kunstgrasveld vaker gebruikt kan worden en voor meerdere sporten, neemt het woonplezier in Stadsveld toe.

Idee 6: Bestrating ingang hondenrenveld Bruggertstraat. Valt onder het thema leefbaarheid

Een bewoner die slecht ter been was, wilde toch graag bij het hondenrenveld komen met zijn hond. Zijn idee was om een stuk bestrating aan te laten brengen. Dit idee is uitgevoerd door professionals

Het idee verhoogt het woonplezier. Meerdere mensen hebben profijt van de bestrating.

Idee 7: Vrouwen bewegen op Stefensvenne. Dit valt onder het leefbaarheid.

Een soortgelijk idee als Kids aerobics en activiteiten voor kinderen. Een activiteit voor vrouwen die wonen, in de kleinere wijk, Stefensvenne kunnen bewegen onder begeleiding.

Leefbaarheid: door deze activiteit neemt het woonplezier in de wijk toe omdat vrouwen bewegen met elkaar en elkaar leren kennen. De wijk kan aantrekkelijker worden omdat er ook activiteiten voor vrouwen zijn.

Idee 8: Kerstmiddagen. Valt onder het thema sociale samenhang.

Er worden in totaal drie kerstmiddagen gehouden. Tijdens deze middagen zijn er verschillende activiteiten voor de bewoners, van het maken van kerstmandjes tot het kleuren van kleurplaten door kinderen. Voor alle bewoners is er wat te doen.

Sociale samenhang. De kerstmiddagen vallen onder het thema Sociale samenhang omdat de bewoners met elkaar in contact komen.

Idee 9: Plaatsen/onderhouden bloembakken. Valt onder de thema's Leefbaarheid en Sociale samenhang.

In de wijk Stadsveld zijn verschillende bloembakken geplaatst. De wijkraad heeft de bloembakken geplaatst en de bewoners van die straat of wijk hebben aangeboden het onderhoud te doen.

Leefbaarheid. De buurt wordt opgevrolijkt door het plaatsen van bloembakken. De straat ziet er netter uit en hierdoor neemt het woonplezier toe. Het samen onderhouden van de bakken draagt ook bij aan de sociale samenhang.

Idee 10: Sportgroep ouderen. Valt onder het thema leefbaarheid.

Dit is een zelfde idee als vrouwen bewegen op Stefenvenne, alleen nu voor ouderen.

Leefbaarheid: de sportgroep voor ouderen zorgt voor meer woonplezier in de wijk omdat ouderen zich kunnen vermaken in de wijk door middel van sportactiviteiten. De wijk wordt hierdoor aantrekkelijker voor ouderen.

Idee 11: Herinrichting Ter Kuilestraat. Valt onder de thema's veiligheid en leefbaarheid.

Voor de herinrichting van de Ter Kuilestraat zijn er fietspaden aangelegd en nieuwe groenstroken. Dit is niet door vrijwilligers gedaan maar door een gespecialiseerd bedrijf. Verschillende fietspaden zijn opnieuw en beter gemarkeerd waardoor de straat veiliger wordt. Ook is de leefomgeving mooier geworden door de groenstroken. Dit vergroot het woonplezier in de wijk.

Idee 12: AED plaatsen. Valt onder het thema veiligheid.

De aanwezigheid van een AED verhoogt het veiligheidsgevoel. Er worden cursussen gegeven aan buurtbewoners. In totaal zijn er 3 AED's geplaatst. Het proces wordt voor de komende 7 jaar gefinancierd door de wijkbudgetten. In die 7 jaar worden er cursussen gegeven, batterijen vervangen en pads voor de AED vernieuwd. Indirect kunnen de cursussen bijdragen aan de sociale samenhang.

Dorpsraad Boekelo en Buurtkring Usselo
Thema's en Ideeën/projecten

Wijk: Boekelo	Thema's						
Ideeën	Thema 1 Arbeid	Thema 2 Schoon en heel	Thema 3 Veiligheid	Thema 4 Zorg	Thema 5 Duurzaamheid	Thema 6 Leefbaarheid	Thema 7 Sociale samenhang
1. Dorpshart		X				X	
2. Vervanging banken buitengebied		X					
3. Vier buurtfeesten							X
4. Bijdrage Oranjecomité							X
5. BOV (leges Sinterklaas-intocht etc.)							x
6. Verfraaiing en aankleding Dr de Jongstraat						X	X
7. Welkomstbeuksken						x	x
Wijk: Buurtkring Usselo	Thema's						
Ideeën	Thema 1 Arbeid	Thema 2 Schoon en heel	Thema 3 Veiligheid	Thema 4 Zorg	Thema 5 Duurzaamheid	Thema 6 Leefbaarheid	Thema 7 Sociale samenhang

8. Stichting Popfeesten Usselo						X	
-----------------------------------	--	--	--	--	--	---	--

1. Dorpshart. Begin 2000 is er in overleg met de gemeente een plan ontwikkeld voor de upgrading van het dorpshart. Destijds gaf de gemeente geen prioriteit aan het project waardoor het dus ook niet is uitgevoerd. Enkele jaren geleden heeft de Dorpsraad in samenwerking met de Boekelose Ondernemingsvereniging (BOV) het initiatief genomen om dit plan weer op de gemeentelijke agenda te krijgen. Door deelname aan de zogenaamde motiemarkt in 2011 en 2012 is het plan wederom op de agenda gekomen. In 2012 is door een projectgroep bestaande uit betrokken ondernemers, bewoners, Dorpsraad, BOV en de gemeente een bijgesteld plan gemaakt. Boekelo gaf door middel van een substantieel bedrag uit het dorpsbudget de prioriteit aan van dit project. De totale kosten worden nu geraamd op €600.000. Dit najaar zal het project worden uitgevoerd. In dit project wordt er vooral gewerkt aan 'schoon en heel' en 'leefbaarheid'.
2. Vervanging banken buitengebied. Ongeveer tien jaar geleden is er een aantal banken geplaatst voor de wandelaars en fietsers. Deze worden uitgebreid en opgeknapt/vervangen. Vernieuwde banken zorgen voor een schoon en hele omgeving van het recreatieve gebied.
3. Vier buurtfeesten. De buurtfeesten hebben maar één doel en dat is het bevorderen van de sociale samenhang. De buurt komt bij elkaar in een informele setting en men leert elkaar beter kennen.
4. Oranjecomité. De jaarlijkse Koninginnedag is voor het dorp een van de belangrijkste feesten. Men komt bij elkaar en maakt er een mooie dag van. Dit is bevorderlijk voor de sociale samenhang. Het feest wordt dan ook als onmisbaar gezien in de gemeenschap. De bijdrage was het verspreiden van het programma op Koninginnedag, via de maandelijkse periodiek Boekeloos. Indirect wordt hiermee de sociale samenhang in het dorp bevorderd.
5. BOV leges. De Boekelose Ondernemingsvereniging moest leges betalen voor bepaalde feestdagen en zo ook voor de Sinterklaasintocht. Het idee is dat dit feest niet alleen op de schouders van het BOV hoeft te rusten. Het gaat ook om het algemene dorpsbelang, waardoor een bijdrage vanuit de wijkbudgetten logisch wordt gevonden. Indirect wordt hiermee de sociale samenhang in het dorp bevorderd.
6. Dr. de Jongstraat. Het verbeterproject van de straat is een initiatief van de bewoners. De bewoners wilden gras en bomen verwijderen, de bestrating vernieuwen incl. parkeerhavens en trottoir i.p.v. het huidige gras en met plaatsing enkele grote bloembakken die bewoners zelf beplanten en onderhouden. Een mooiere leefomgeving zal hierdoor gerealiseerd worden. Het samen beplanten en onderhouden van de bloembakken vergroot ook de sociale samenhang.
7. Welkomstbeuksken, nieuwe inwoners van Boekelo, Usselo en Tweekelo krijgen als welkom in het dorp onder andere een welkomstbeuksken met info over het dorp. De bijdrage was van nodig omdat er een nieuw boekje moest komen met actuele informatie. Door burgers goed te informeren over

de mogelijkheden in het dorp is de kans groter dat ze zich bij verenigingen aansluiten. Het boekje levert daarmee indirect een bijdrage aan de leefbaarheid en de sociale samenhang.

Bijlage 7 Resultaten diepte onderzoek

Stroinkslanden

Het bewonersteam Stroinkslanden (BTS)/werkgroep wijkbudget Stroinkslanden heeft aangegeven niet te hebben ervaren betrokken te zijn bij het proces voorafgaand aan het vaststellen van het raadsbesluit met daarin de spelregels en kaders. De spelregels die gehanteerd worden door Stroinkslanden zijn o.a. afkomstig van de voorganger van het wijkbudget; Buurt In Actie. Stroinkslanden zag het wijkbudget als een kans om de wijk te verbeteren en ziet dat het idee van wijkbudgetten steeds meer begint te leven in de wijk en buurten. Mensen die mopperen hebben niks te mopperen, omdat ze nu zelf aan de knoppen kunnen zitten. De bureaucratie neemt af en de lijnen tussen de initiatiefnemer en de werkgroep zijn meer werkbaar dan tussen initiatiefnemer en gemeente.

Het raadsbesluit is bij de het bewonersteam binnengekomen en is intern bij de werkgroep wijkbudget terecht gekomen. De werkgroep is ingesteld om de druk op het bewonersteam te verminderen en om afwegingen van aanvragen ook los van het wijkraadswerk te koppelen. De spelregels vanuit het raadsbesluit zijn overgenomen in het wijk bestedingsplan welke in samenspraak met een ambtelijk medewerker van de gemeente is opgesteld. De bewoners zijn niet direct betrokken geweest bij het opstellen van bestedingsplan; wel is hun input verwerkt en is het plan gepresenteerd in en goedgekeurd door de openbare wijkvergadering in november 2011. In het bestedingsplan zijn afspraken vastgelegd m.b.t. de beoordeling van initiatieven in relatie met het gevraagde bedrag. Tot 5000 euro beslist het BTS zelf over een initiatief, binnen de afspraken die hierover met de wijk zijn gemaakt. De eigen mening van de werkgroep en BTS speelt een grote rol bij het beslissen over ideeën. De setting en werkwijze is aan te duiden als informeel. Daarboven zal de mening van de wijkbewoners worden gevraagd.

Ook bij de werkgroep is behoefte aan richtlijnen voor het onderscheid tussen activiteiten/projecten die onder het wijkbudget gerealiseerd mogen worden en activiteiten/projecten die tot de taak van de gemeente behoren. Dit om helder te krijgen wat via het wijkbudget gefinancierd zou moeten worden en wat als een taak aan de gemeente toebehoort. Ook hier wordt het thema veiligheid aan gerelateerd. Betreft de ingediende initiatieven zijn er in 2012 in totaal 82 aanvragen ingediend. Deze aanvragen worden ook hier niet door 1 en dezelfde persoon ingediend. Rondom het indienen van initiatieven moet wel de volgende opmerking worden gemaakt. Er is door een initiatiefnemer geschetst dat hij ook initiatieven via een andere persoon indient, wie bekend is met de procedure rondom het indienen van een aanvraag voor het wijkbudget. Daarop hebben wij gevraagd of de procedure rondom het indienen van initiatieven bekend genoeg is bij de wijkbewoners en of er behoefte is aan meer begeleiding vanuit de werkgroep. Daarop reageerde de wijkbewoner positief, in tegenstelling tot een lid van een werkgroep. Belangenverstrengeling hangt hiermee ook samen. Op de vraag of er ooit sprake is geweest van belangenverstrengeling wordt ontkennend beantwoord. Betreffende de omgang met initiatieven van leden van de werkgroep wordt als volgt geantwoord: initiatieven worden dan via andere personen ingediend, bijvoorbeeld de buurman. Regels omtrent belangenverstrengeling zijn niet opgenomen (in het bestedingsplan).

Tevens is door de werkgroep aangegeven dat zij ervan bewust is dat de website verouderd is waarmee ook een deel van de communicatie gevoerd moet worden. Betreft de communicatie is aangehaakt bij de campagne 'Jij maakt de Buurt'. Daarnaast is er een wijk brede nieuwsbrief (oplage 4500 st) waarin o.a. over het wijkbudget wordt geïnformeerd.

Bij het beoordelen van de projecten is draagvlak een belangrijk aspect, evenals het bepalen van een tegenprestatie van aanvragers. Draagvlak wordt getoetst aan de hand van hetgeen aangereikt wordt door de initiatiefnemer. Dit omdat men het onmogelijk acht met ratio's te werken omdat nooit alle baathebbers in kaart gebracht kunnen worden. De mening speelt bij het beoordelen van een initiatief een relatief grote rol. Bij het toekennen/positief beoordelen van ingediende aanvragen wordt een tegenprestatie gevraagd, indien dit niet zelf wordt aangedragen. De tegenprestatie bestaat uit een verslaglegging van de activiteit voor bijvoorbeeld in de nieuwsbrief. Soms is dit in de vorm van een concrete activiteit in en voor de wijk (opschonen, uitvoering geven etc.). Ondersteuning vanuit de gemeente bij het beoordelen en uitvoeren van initiatieven wordt geboden in de vorm van het aanbieden van professionele ondersteuning, bv. een verkeersdeskundige.

De aanwezige indieners van ideeën geven aan dat er behoefte is aan een spreekuur, waarbij de werkgroep wijkbudgetten/BTS uitleg geeft aan de bewoners omtrent de werking met wijkbudgetten en hoe de procedure precies werkt. Vooralsnog is dat in de vorm van openbare wijkbijeenkomsten; ook is de website verder uitgebreid (www.stroinkslanden.nl)

De werkgroep probeert vooral het indienen van lange termijn ideeën te stimuleren en er wordt actief gezocht naar een mix tussen eenmalige en duurzame ideeën.

Op de vraag of men grote verbeterpunten heeft, wordt ontkennend gereageerd. Men is zeer tevreden met de huidige opzet van wijkbudgetten en hoopt dat het door blijft gaan op deze manier.

Ribbelt-Stokhorst

De commissieleden reageren verschillend op de vraag of zij betrokken zijn geweest bij het proces voorafgaand aan het raadsbesluit om 'Wijkbudgetten' in te stellen. Er blijkt uiteindelijk één workshop in juni 2011 geweest te zijn voor actieven en bestuurders wijk- en dorpsraden, waarbij één en ander werd uitgelegd. Verder is er geen beraadslaging geweest.

Van het daadwerkelijke raadsbesluit is de wijkraad schriftelijk op de hoogte gebracht. De wijkraad is vervolgens bijeengekomen om dit besluit te bespreken. Er is veel werk verzet om vrijwilligers te vinden om een commissie wijkbudgetten te formeren, dit heeft de wijkraad veel moeite gekost. De wijkraad is hierin wel ondersteund door de gemeente Enschede. Een half jaar na het raadsbesluit was er eindelijk een commissie wijkbudgetten, de commissie waarmee dit interview plaatsvindt.

De commissie is zeer duidelijk in haar werkwijze. Vanuit de gemeente heeft de commissie een aantal algemene spelregels en toetsingskaders meegekregen, maar deze vond de commissie te soepel en te vrij. Zij heeft de regels zelf aangescherpt en een aantal regels toegevoegd. De voorzitter van de commissie doet een eerste schifting en toetst de ingediende initiatieven aan de opgestelde spelregels en kaders. De initiatieven die door deze eerste schifting komen, gaan naar de commissie die er vervolgens een besluit over neemt. De commissie besluit zelf over initiatieven tot 10.000 euro. Door de initiatieven aan dezelfde spelregels te toetsen, wordt belangenverstrengeling voorkomen. Voor bedragen boven 10.000 euro vindt er een wijkraadpleging plaats, waarbij alle wijkbewoners zich voor of tegen een bepaald initiatief kunnen uitspreken.

De eerste wijkraadpleging die plaatsgevonden heeft om wijkbewoners te informeren over de nieuwe plannen omtrent wijkbudgetten, trok maar 23 personen op een wijk van ongeveer 10.000 bewoners. De commissie heeft zich ontzettend ingezet om meer mensen te trekken. Naast het uitdelen van flyers zijn er spandoeken besteld om geplaatst te worden bij initiatieven die vanuit wijkbudgetten gerealiseerd zijn.

De commissie ervaart dat er maar een paar mensen zijn die de kar daadwerkelijk willen trekken. De gemeente Enschede faciliteert een grote campagne om meer betrokkenheid te genereren door middel van de buurtkrant. De wijkraad doet dit via de site en een app.

In het jaar zijn er 37 ideeën binnengekomen, welke veelal vanuit enkele en dezelfde personen zijn ingebracht. De commissie hanteert een richtlijn dat 80 procent van de bewoners voor wie een idee bedoeld is, een handtekening gezet moet hebben. Dit is wel afhankelijk van de reikwijdte van het betreffende idee. Zo weet de commissie zeker dat er voldoende draagvlak voor een bepaald idee is. De verantwoordelijkheid voor het verzamelen van de handtekeningen ligt bij de initiatiefnemer van een bepaald idee.

De commissie geeft de initiatiefnemer altijd een uitgebreide feedback waarom een bepaald idee geen budget krijgt en geeft daarnaast tips om een idee wel uitgevoerd te krijgen. De commissie ziet zichzelf als een beoordelend, adviserend en controlerend orgaan.

Op de vraag van verbeterpunten komt vooral naar voren dat de gemeente Enschede vertragend werkt op het moment dat ideeën grootschaliger worden. De gemeente legt veel verantwoordelijkheid bij de commissie wijkbudgetten en dat heeft simpelweg zijn grenzen. Daarnaast is er veel onduidelijkheid en daarmee ontevredenheid over de verhouding wijkbudgetten en gemeentebudget. Het is voor de commissie wijkbudgetten volkomen onduidelijk waarom ideeën moeten worden betaald uit wijkbudget voor zaken, waar de gemeente Enschede zelf voor verantwoordelijk is. De gemeente Enschede stuurt veel bewoners met volgens de commissie terechte klachten over het al jarenlang minimale onderhoud van openbaar groen- en speelvoorzieningen naar de commissie wijkbudgetten, daar zijn wel gelden beschikbaar om (ideeën van wijkbewoners) uit te kunnen voeren. Door de klachten als idee door de wijkbewoners in te laten dienen kunnen de opgelegde bezuinigingen op het onderhoud opgevangen worden. Niet alleen de onderhoudsdienst, ook de stadsdeelwethouder schuift hiermee te gemakkelijk de eigen verantwoordelijkheid af op de commissie.

De Bothoven

De geïnterviewde personen geven aan dat de wijkraad niet betrokken is geweest bij het proces voorafgaande aan het raadsbesluit. Hierbij moet opgemerkt worden dat de huidige wijkraadsleden pas na de introductie van de wijkbudgetten bij de wijkraad zijn gekomen en dat de vorige wijkraad niet echt actief was.

De vorige wijkraad was sceptisch over het raadsvoorstel om met wijkbudgetten te gaan werken, terwijl de huidige wijkraadsleden (degenen met wie dit interview wordt gehouden) een stuk positiever zijn. Zij zien dit absoluut als een kans om leuke activiteiten in de wijk te ontplooien en denken dat het de legitimiteit van de wijkraad ten goede komt. De buurt is op dit moment niet goed bekend met zowel de wijkraad als de wijkbudgetten. Dit is een resultaat van de passieve houding van de vorige wijkraadsleden. De huidige wijkraad is actief bezig om dit te verbeteren; er zijn nieuwe leden die bekender zijn onder de mensen in de wijk en er wordt geïnvesteerd in promotie en informatievoorziening.

De spelregels en kaders zoals deze door de gemeente zijn opgesteld, zijn per mail ontvangen door de wijkraadsleden en daarnaast zijn er vanuit de gemeente een aantal bijeenkomsten georganiseerd. Na ontvangst van deze spelregels en kaders heeft de wijkraad een bestedingsplan vastgelegd, waarin bijvoorbeeld staat uitgewerkt in boven welk bedrag een wijkraadpleging plaats moet vinden om budget te kunnen toekennen. Dit bestedingsplan is opgesteld door enkele leden die door hun dagelijkse werkzaamheden de benodigde kennis hadden om het bestedingsplan op te stellen. Wanneer dit niet het geval was geweest, had de opstelling van het bestedingsplan mogelijk ander verlopen. Verder staat er niet veel op papier en werken de wijkraadsleden met een hoge mate van eigen interpretatie en kennis van wat er leeft en nodig is in de buurt.

De aanvragen voor wijkbudgetten gaan vooral over aanpassingen in het fysieke domein. De wijkraad zou in de toekomst graag zien dat er meer wordt aangevraagd in het kader van sociale samenhang, welke voor de lange termijn ook zijn werking heeft. Hoe ze dit wil bewerkstelligen, is nog niet duidelijk.

De wijkraad verwacht dat een aanvraag voldoende draagvlak in de buurt heeft. Hierbij moeten sowieso de direct omwonenden akkoord zijn met een bepaald idee. Er zijn over 2012 zo'n 8 a 9 projecten geweest. De wijkraad is nog altijd druk bezig met het promoten van de filosofie van de wijkbudgetten als wel de procedure hoe een aanvraag in te dienen. De bewoners die weten van de wijkbudgetten zijn over het algemeen enthousiast. Bewoners hebben veel ideeën, maar weten vaak niet hoe nu verder. De wijkraad ondersteunt hun hierin. In principe voeren de indieners van een idee het idee ook zelf uit, al ligt dat uiteraard aan de aard van het idee. Wel verwacht de wijkraad altijd een tegenprestatie van de indiener van een aanvraag. Zo wordt de indiener verzocht om foto's te maken van de uitvoering van het idee, zodat deze kunnen worden geplaatst op de site en in de wijkkrant.

De wijkraad voelt zich uitstekend ondersteunt vanuit de gemeente. Er zit iedere, openbare vergadering van de wijkraad iemand van de gemeente bij die adviseert over de haalbaarheid en noodzakelijkheid van ideeën. Op het moment dat de wijkraad externe expertise nodig heeft, is de gemeente hier zeer snel mee. De wijkraad heeft bijvoorbeeld een verkeerskundige nodig, de gemeente zorgt ervoor dat deze ook daadwerkelijk langskomt. De wijkraad is hier zeer tevreden over. Ook het stadsdeelbeheer is zeer benaderbaar en komt regelmatig langs.

Op de vraag of de wijkraad op den duur klaar is om de volledige verantwoordelijkheid over de wijkbudgetten op zich te nemen, wordt door de leden aangegeven dat zij denken kleine dingen nog wel over te kunnen nemen, maar lang niet alles.

Ook hier is er onduidelijkheid over de scheidslijn tussen wijkbudgetten aan de ene kant en het beroep op de gemeente aan de andere kant. De wijkraad ziet dit niet per se als een belemmering, omdat zij veel vrijheid ervaren.

De wijkraad hamert erop dat de gemeente meer zou moeten investeren in het stimuleren van samenwerking tussen de wijkraden onderling. De onderlinge samenwerking ziet deze wijkraad als een kans. Enerzijds in het delen van expertise, anderzijds in het delen van financiële middelen; mocht een wijkraad een initiatief willen uitvoeren en daar is niet genoeg budget voor, dan zou een soort verevening moeten kunnen plaatsvinden. De grenzen van de wijken zijn vrij hard.

MEKKELHOLT

Tijdens het interview met 2 leden van de werkgroep wijkbudget zijn de punten naar voren gekomen naar aanleiding van het voorleggen van de vragen. Deze punten zullen aan de hand van de onderhavige vragenlijst worden behandeld.

De wijkraad c.q. de werkgroep wijkbudget gaf aan niet of nauwelijks betrokken te zijn geweest bij de voorbereiding van het raadsbesluit met daarbij behorende inhoud. Graag hadden zij meer betrokken willen zijn omdat door de huidige werkwijze het idee ontstaat dat het wijkbudget is opgelegd door de gemeente zonder de uitvoerders/het draagvlak intensief te betrekken. Dit terwijl de wijk het draagvlak moet vormen voor het wijkbudget. De wijk zag het wijkbudget zeer zeker als een kans om de wijk, maar ook de sociale situatie te verbeteren.

Het raadsvoorstel met de daarin geformuleerde budgetten, kaders en spelregels is schriftelijk bij de werkgroep wijkbudget binnen gekomen en is als ingekomen stuk tijdens een reguliere vergadering behandeld. Iedereen is op hetzelfde moment op de hoogte gebracht. Een belangrijke factor in dit gehele verhaal is BIA; Buurt in Actie. Dit is de voorloper van het wijkbudget. De werkgroep is ontstaan uit en heeft zijn werkwijze gebaseerd op de BIA. Daarnaast is belangrijk om te melden dat de werkgroep het bestedingsplan ook als plan van aanpak ziet. Een concept bestedingsplan is echter door 2 personen opgesteld, waarvan 1 persoon lid is van een welzijnsorganisatie en 1 persoon een ondersteunende rol had vanuit de gemeente. Daaropvolgend hebben de leden van de werkgroep hun visie daarop gegeven. Deze aanpak heeft meerdere oorzaken. Als eerste achtte de werkgroep zich niet in staat om het bestedingsplan op te stellen door het gebrek aan kennis omtrent het opstellen van het document. Dit heeft tevens te maken met de overgang van het minder 'professionele' BIA naar het wijkbudget. Deze overgang is echter wel voldoende ondersteund. Daarnaast was de ondersteunende persoon vanuit de welzijnsorganisatie zeer bereid om werk 'uit handen te nemen'. De werkgroep erkend dit nu als een 'fout' van hun kant door hier te gemakkelijk gebruik van te maken.

Inhoudelijk bevat het bestedingsplan de kaders en spelregels die in het raadsbesluit zijn meegegeven. Het bestedingsplan wordt dan ook gebruikt als toetsingsbasis voor initiatieven. Daarnaast vindt er ook een reactieve toetsing plaats om te beoordelen of het initiatief daadwerkelijk conform de aanvraag en de daaraan ten grondslag liggende spelregels en kaders is voldaan. De bewoners zijn niet betrokken geweest bij het opstellen van het bestedingsplan. Een belangrijk bestedingsplan gerelateerd aandachtspunt is het volgende. Er is grote onduidelijkheid over wat onder het wijkbudget mag en kan vallen en wat taken/verantwoordelijkheden van de gemeente zijn. Een voorbeeld hiervan is verkeersveiligheid. Een aanvraag voor een oversteekplaats indienen bij het wijkbudget of aanvragen bij de gemeente. De werkgroep acht richtlijnen noodzakelijk welk soort initiatieven door het wijkbudget dan wel door de gemeente uitgevoerd kunnen of moeten worden. Omdat dit tevens niet duidelijk is bij de bewoners krijgt de werkgroep dan wel aanvragen waarvan zij niet weten of ze onder het wijkbudget kunnen vallen dan wel kan het bewoners weerhouden een initiatief in te dienen. Daarnaast bevatten de regels enkele containerbegrippen zoals leefbaarheid die niet gespecificeerd zijn door de gemeente. De werkgroep ziet dit min of meer als een last/bemoeilijking om initiatieven goed te beoordelen. Nu geeft de werkgroep invulling aan bv. het begrip leefbaarheid door ervaringen.

Betreft de toetsing c.q. beoordeling van ingediende initiatieven speelt onderbouwing een grote rol om de aanvraag te kunnen toetsen aan de spelregels en de kaders. Daarnaast is de mening van de werkgroep een belangrijk aandachtspunt. Wanneer een initiatief wel aan de kaders voldoet, maar de werkgroep van mening is dat het initiatief niet aansluit bij de wijk dan geven zij door middel van een terugkoppeling aan de indiener tips/aanbevelingen om het initiatief aan te passen. Omgekeerd, wanneer een initiatief niet voldoet aan de kaders gaat de werkgroep in gesprek met de aanvrager en geeft hem/haar/hen adviezen het initiatief anders in te richten.

Met betrekking tot het indienen van aanvragen stimuleert de werkgroep het indienen door middel van flyers en maakt het gebruik van promotie door gemeenten. Verder zijn er niet expliciete activiteiten ondernomen om bewoners te betrekken en initiatieven te stimuleren. Tevens worden de bewoners sinds kort op de hoogte gesteld van activiteiten die door het wijkbudget mogelijk zijn gemaakt door middel van een nieuwsbrief. Daarnaast ziet de werkgroep dat mensen uit gemakzucht geen initiatieven indienen. De werkgroep ziet hier voor zichzelf geen taak liggen om dit te veranderen. Belangenverstrengeling bij het indienen/uitvoeren van aanvragen heeft niet/nauwelijks plaatsgevonden voor zover dat bekend is. De werkgroep heeft verder geen regels opgesteld rondom het voorkomen belangenverstrengeling. De werkgroep erkent dit dan ook als een verbeterpunt. Belangenverstrengeling kan deels ook in samenhang met draagvlak worden gezien. De werkgroep 'controleert' draagvlak door navraag te doen bij de indiener. Wel moeten bij sommige (grotere) activiteiten aangegeven worden bij de aanvraag voor welke doelgroep het bedoeld is en hoeveel personen er verwacht worden. Daarnaast is er wel een werkwijze vastgelegd omtrent de beoordeling van aanvragen waarbij een onderscheid gemaakt is tussen activiteiten onder en boven de 1000 euro. Dit in het kader van verantwoording naar de wijkbewoners toe en betrokkenheid te creëren. Onder de 1000 euro beslist de werkgroep. Boven de 1000 euro wordt er een wijkstemdag georganiseerd waar een ieder zijn stem kan uitbrengen om het initiatief al dan niet te steunen of af te keuren.

Een ander belangrijk aspect is het gemis van een ruimte waar door de inwoners samen kunnen komen. Hierdoor is de sociale cohesie niet sterk in de wijk. Dit heeft indirect een negatieve weerslag op het indienen van initiatieven door wijkbewoners. Daarnaast is de ligging belemmerend door het gebrek aan voorzieningen in de wijk zelf. De werkgroep denkt dat grensoverschrijdend samenwerken een mogelijke optie zou kunnen zijn. Daarnaast ziet de werkgroep meningsverschillen tussen partijen 'boven de wijk' als een vertragende factor. Zoals de versiering van elektriciteitshuisjes met graffiti. Het overleg tussen de beheerder en de gemeente vertraagde in dit geval het proces.

De werkgroep voelt zich nu voldoende ondersteund door middel van een beleidsmedewerker die helpt bij toetsing, maar ook door de promotie. De werkgroep is ter oren gekomen dat zij meer taken zelf moeten gaan doen. Hier zouden zij ondersteuning willen hebben om de organisatie beter te structureren betreft functies/rollen/verantwoordelijkheden.

Stadsveld

Bij het opstellen van het raadsvoorstel en de inhoud daarvan, is de wijkraad/commissie wijkbudget niet betrokken geweest. Na het raadsbesluit zijn er workshops georganiseerd waaraan meerdere keren is deelgenomen door de wijkraad. Echter, met de input is in eerste instantie onvoldoende gedaan. In het begin heeft de wijkraad, voor de publiciteit, ondersteuning gekregen van de gemeente. De ondersteuning met de aanvragen is later op gang gekomen door het aanstellen van een medewerker bij het stadsdeel management. Dit ervaren wij als absoluut noodzakelijk. Het bestedingsplan is gemaakt op basis van een ander bestedingsplan, welke heeft gediend als kader voor het eigen bestedingsplan. In het bestedingsplan staan verder de spelregels en kaders waaraan de commissie de aanvragen toetst.

De kaders zijn een detaillering van de spelregels die zijn meegegeven door de gemeente en die in het raadsvoorstel zijn opgenomen. De detaillering vindt ook plaats met betrekking tot de financiële aspecten.

De wijkraad hecht veel waarde aan vrijheid. Wel zijn zij zich ervan bewust dat organisatorisch meer aspecten op papier gezet moet worden, zoals verantwoordelijkheden. Dit geldt ook met betrekking tot het onderwerp belangenverstrengeling. Zij hebben hier tot nu toe niet expliciet aandacht aan besteed, maar zien de meerwaarde in het kader van transparantie er wel van in. Men geeft aan dat het nog niet vastleggen van bijv. de verantwoordelijkheden met niet voldoende expertise te maken heeft. Alle mensen die betrokken zijn bij het wijkbudget zijn vrijwilligers en hebben een baan naast het leiden van het wijkbudget. Bij de start zag men het wijkbudget dan ook enerzijds als een last en anderzijds als een kans. Een last door de tijdrovende organisatie en een kans voor de wijk ter verbetering.

Per maand komen er ongeveer 4 tot 6 aanvragen binnen bij de wijkraad. Deze worden getoetst aan de spelregels en de kaders welke in de of-vorm worden getoetst. Een initiatief kan en hoeft niet aan alle spelregels en kaders te voldoen. De eigen mening speelt een relatief grote rol bij het beoordelen van initiatieven.

Het blijkt in praktijk erg moeilijk om een goede afweging te maken, welk initiatief wel of niet gehonoreerd moet worden. Ook de mate van subsidiering is soms erg lastig ten opzichte van de financiële aanvraag. Daarnaast wordt de aanvrager wel gestimuleerd ook andere financiële bronnen aan te boren voor het uitvoeren van het initiatief. Om het wijkbudget kenbaar te maken naar de bewoners van de wijk is enerzijds gebruik gemaakt van de campagne 'Jij maakt de buurt' van de gemeente, anderzijds is er door de wijkraad zelf veel campagne gevoerd door middel van posters en flyers. Daarnaast zijn er 3 info avonden, verspreid door de wijk, georganiseerd waarbij het wijkbudget nader is toegelicht. De bewoners zagen het ook als kans voor de verbetering van de wijk.

Tijdens deze info avonden is er een groep bewoners naar voren gekomen die nu de commissie wijkbudgetten vormt. Bij het beoordelen van initiatieven is nu altijd een persoon van het stadsdeelmanagement aanwezig en 3 leden van de wijkraad ter ondersteuning. De medewerker van het stadsdeel management heeft verder gaan stem, maar belicht de aanvraag van meerdere kanten.

Bij het beoordelen van aanvragen geldt ook hier dat er onduidelijkheid is over de scheiding tussen gemeente en wijkbudget. Wat valt onder de gemeente en welke aanvragen kunnen vanuit het wijkbudget worden bekostigt.

De initiatiefnemer moet aantonen b.v. door middel van handtekeningen of er voldoende draagvlak is voor het initiatief. Met betrekking tot de verhouding voor/tegen zijn geen regels opgesteld. Dit is volgens de geïnterviewde niet mogelijk omdat nooit alle betrokkenen (buurt bewoners) zijn te inventariseren. Wel is er een mogelijkheid voor alle buurt bewoners om hun mening kenbaar te maken, voor aanvragen van meer dan 10.000 Euro, tijdens de openbare wijkraad vergaderingen.

Dit gebeurt ongeveer 2 x per jaar na een aankondiging in de media.

Bijlage 8 Reacties initiatiefnemers

Respons 1	
Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de wijkbudgetten?	Via de gemeente daar had ik de ambtenaar van onze wijk benaderd over een nieuwe speeltuin en hij attendeerde mij op de wijkbudgetten.
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u ondersteund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	Vanuit de wijkraad niet ondersteund. De betreffende ambtenaar zoals vermeld bij vraag 1 heeft ons goed geholpen met verzamelen van de goede informatie en het goed aanleveren van de informatie
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen. Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	Het nut van een nieuwe speeltuin (was de oude echt aan vervanging toe), draagkracht onder de buurt voor nieuwe speeltuin, gekeken of er niet al genoeg voorzieningen in nabije omgeving waren.
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	Geen rol. Er werd vanuit de wijkraad aangegeven dat het verder vanzelf zou gaan. Ik heb nog wel weer de desbetreffende ambtenaar benadert omdat ik het lang vond duren en hij heeft mij toen geïnformeerd over het verloop van ons verzoek en wanneer het zou starten. Ik heb verder niets hoeven doen alleen handtekeningen verzamelen om de draagkracht te onderzoeken in de buurt en ons voorstel voor de wijkraad beargumenteren. Na akkoord van de wijkraad heb ik verder niets meer hoeven doen.

Respons 2	
Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de wijkbudgetten?	Via een flyer en de weekkrant. Voor de wijkbudgetten was er het "buurt in actie" project. Dat was de voorloper volgende dezelfde principes. Hier heb ik ook aan deelgenomen. Toen ik wederom een flyer in de bus kreeg, heb ik weer gere-

	ageerd.
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u ondersteund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	De wijkraad heeft mij niet geholpen bij mijn initiatief. Het wijkbudget comité en de woningbouwstichting hebben wel kennis gedeeld.
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen. Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	De behoefte uit de buurt en het aantal mensen dat er plezier van zou hebben. Daarnaast financiële haalbaarheid.
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	Bij de uitvoering ben ik door de gemeente een aantal keren gevraagd mijn mening te geven over de indeling van de ruimte. Het contact van de gemeente heeft me persoonlijk voorgesteld aan de opzichter van de klus. Deze kon ik dan makkelijk aanspreken als iets verkeerd ging (niet gebeurd). Dit was een fijne manier van werken. Zo werden de werkzaamheden in 1 keer goed uitgevoerd. Ook achteraf heb ik contact gehad met het contact van de gemeente, en deze heeft nog extra budget beschikbaar gesteld voor extra inrichting. Het is fijn dat die lijntjes dan kort zijn.

Respons 3

Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de wijkbudgetten?	via wijkraad en bewonerscommissie
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u ondersteund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	in mijn geval n.v.t. omdat ik lid ben geweest vd wijkraad en de weg weet
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen. Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	breed gedragen in de wijk/buurt; co-sponsoring zoeken; idee moet waardevol zijn op sociaal/maatschappelijk gebied
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	mijn rol was organiserend, controlerend en uitvoerend. had graag meer hulp in de voorbereiding gehad, (hopelijk volgend jaar beter)

Toelichting

als minpunt noem ik de enorm lange periode tussen aanvragen van geld via de wijkbudget-commissies en het ontvangen hiervan, in mijn geval heb ik zelf moeten voorschieten omdat pas na afloop van het uitvoeren geld werd overgemaakt. ik weet dat de wijkbudget-commissies soms 1/maand vergaderen en de financiële afdeling van de gemeente (oost) 1/week aanvragen bekijkt, dus er moet duidelijkheid zijn over hoe lang tevoren er geld moet worden aangevraagd door de wijkbudget-commissies bij de gemeente. misschien is het zinvol dat wijkbudget-commissies/gemeente hierover met elkaar afstemmen en gemeente voorschotten kan geven.

Respons 4	
Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de wijkbudgetten?	Ik had er al eens over gelezen in de (wijk)krant, maar kreeg medio vorig jaar briefkaarten van de actie. Hierop kon je je wens/idee invullen en terugsturen.
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u ondersteund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	Ik kreeg van de wijkraad mailtjes met de vragen, opmerkingen en invulformulieren.
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen. Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	Is er voldoende draagvlak, is het een idee om de buurt leuker, veiliger en leefbaarder te maken, is het haalbaar...
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	Ik stuurde de boel aan, delegeerde de boel. Bovendien heb ik geholpen met schuren en schilderen en het begeleiden van de kinderen die het uitvoerden. Het ontvangen van de gehuurde materialen en het regelen van allerlei kleine dingen zodat alles op tijd kon plaatsvinden.(o,a sleutels-alarm etc.) Het is een veelomvattende taak, er komt echt heel veel bij kijken. Maar het gaf mij veel voldoening om het plan dat ik had uitgevoerd zien worden. Het eindresultaat is geweldig!

Respons 5	
Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de wijkbudgetten?	wij nemen zitting in het bestuur van een speeltuin, waar je mensen leert kennen die ooit met wijkbudgetten van doen hebben gehad. dan informeer je als speeltuin verder zodat je ook gebruik wilt maken van een subsidie die verstrekt vanuit het wijkbudget.
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u ondersteund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	we hebben mensen gesproken die zitting nemen in de wijkraad en ons laten informeren wat voor stappen we moesten ondernemen om tot een subsidie aanvraag te komen.
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen. Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	belangrijkste criteria is een goede onderbouwing van je plan waarvoor de aanvraag bedoeld is . het plan moet een meerwaarde hebben in de wijk en je daar de wijkraad daarvan kan overtuigen dan is de kans groot dat je voor de aangevraagde subsidie in aanmerking komt.
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	contact gezocht met de technische dienst van de SES en samen met hun meegedacht in de planning en daarbij aangegeven hoe we het graag zouden willen hebben. wij hebben deze manier van communiceren en uitvoering als prettig ervaren en het plan is dan ook zo uitgevoerd hoe wij het voor ogen hadden.

Respons 6	
Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de	Via de gemeente daar had ik de ambtenaar van onze

wijkbudgetten?	wijk benaderd over een nieuwe speeltuin en hij at-tendeerde mij op de wijkbudgetten.
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u onder-steund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	Vanuit de wijkraad niet ondersteund. De betreffende ambtenaar zoals vermeld bij vraag 1 heeft ons goed geholpen met verzamelen van de goede informatie en het goed aanleveren van de informatie
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen. Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	Het nut van een nieuwe speeltuin (was de oude echt aan vervanging toe), draagkracht onder de buurt voor nieuwe speeltuin, gekeken of er niet al genoeg voor-zieningen in nabije omgeving waren.
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	Geen rol. Er werd vanuit de wijkraad aangegeven dat het verder vanzelf zou gaan. Ik heb nog wel weer de desbetreffende ambtenaar benadert omdat ik het lang vond duren en hij heeft mij toen geïnformeerd over het verloop van ons verzoek en wanneer het zou starten. Ik heb verder niets hoeven doen alleen hand-tekeningen verzamelen om de draagkracht te onder-zoeken in de buurt en ons voorstel voor de wijkraad beargumenteren. Na akkoord van de wijkraad heb ik verder niets meer hoeven doen.
Respons 7	
Hoe bent u als wijkbewoner bekend geraakt met de wijkbudgetten?	Wijkbudgetten is een vervolg op buurt in actie, daar hadden wij als buurtje al een project mee gedaan, toen er dus nog geld beschikbaar was hebben we direct een aanvraag ingediend!
U heeft een initiatief ingediend. Hoe bent u onder-steund vanuit de wijkraad om uw initiatief op een juiste manier in te dienen?	De wijkraad heeft ons niet ondersteund omdat wij uit voorgaande projecten al wisten hoe we het een en ander in moesten dienen en ook aan die voorwaar-den voldaan!
Een initiatief moet aan een aantal criteria voldoen.	De criteria waren, draagkracht, verbetering van de

Wat waren volgens u de beoordelingscriteria waarop uw initiatief beoordeeld zou worden?	verkeersveiligheid, samenwerking buurt
Na goedkeuring van een initiatief volgt uiteraard de uitvoering van het idee. Wat was uw rol tijdens de uitvoering van uw idee? Hoe heeft u die rol ervaren?	De rol van uitvoering is uit handen genomen door de wijkbeheerder, de heer Spijkerman, aangezien zijn kennis van zaken vele malen groter is dan die van mij op dat gebied hebben we dat graag zo gelaten! Dit pakte i.v.m. drukte voor mij prima uit, als ik offertes van grondverzetbedrijven had moeten opvragen.... dat was wel vreemd geweest!

Bijlage 9 Participatieladder van Pröpper

Bron: Pröpper, I. (2009). *De aanpak van interactief beleid: elke situatie is anders*. 3e druk. Bussum: Coutinho.

